Image

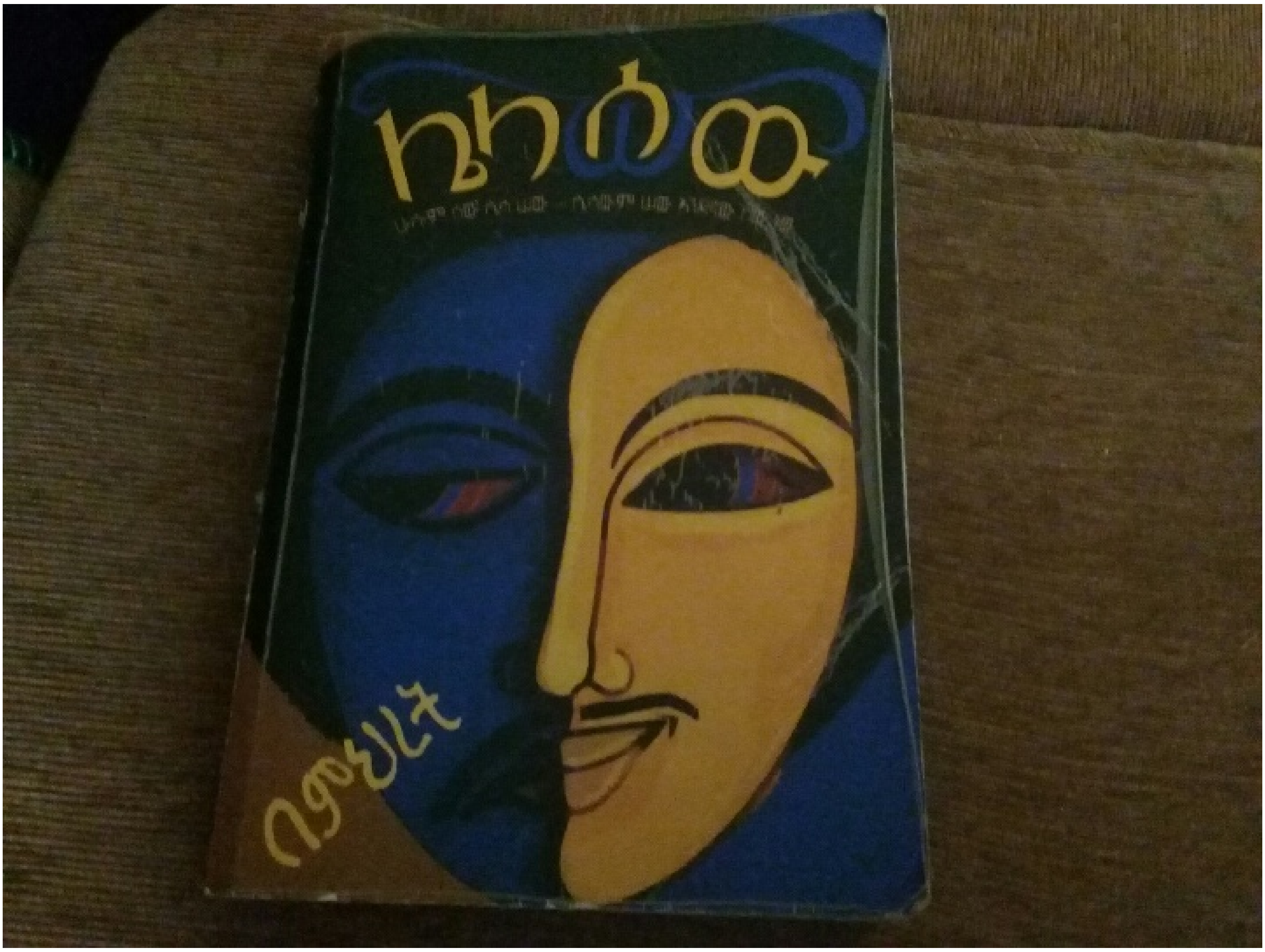

© መብቱ በሕግ የተጠበቀ ነው
All Rights Reserved

የመጀመሪያ ዕትም ሰኔ 2007
First Published June 2015
Addis Ababa, Ethiopia

ለአስተያየትዎ

Email: mirumercy@gmail.com
Facebook: LelaSew ሌላሰው-በምህረት

ስጦታነቱ ...

'ላረፈደች ... ለተሰወረች
መጣሁ እያለች ... ብዙ ለቆየች'

ይሁን ...

[illegible] ይመስለኛል ። [illegible] የሲብንወርቅ ወልደጊዮርጊስ፣ [illegible] ሰላም [illegible] ዋናው [illegible] አፈወርቅ፣ [illegible] ትግርኛ [illegible] ለገስ፣ [illegible] መንግስቱ [illegible] የሰውታን ግርድፍ ከማንበብ ጀምሮ [illegible] ለማሳፈፍ [illegible] በአንባብያን ስም [illegible] መጽሐፍ በጎላ በሊሚይልም ሆነ በሌላ ያበረታቱኝን [illegible] አመሰግናለሁ ።

በእናና በምስራው ሥራ ላይ ባለው ጠንካራ መተማመን ሁልጊዜም የሚያበረታቱኝን [illegible] ከልብ ላመሰግናቸው እወዳለሁ ። በዚህ መጽሐፍ [illegible] ላይ [illegible] 'መልካም ልደት ...' የተባረኩ [illegible] አንተ ብቤ መጥራቱ የርሱ [illegible] የፈጠረው ነው ።

የመጽሐፉን ንድፍ የገጽ ሽፋን የሰራችው ብሌን ዮሐንስ ደግሞ የተለየ ምስጋና ይገባታል ። ያላት የሙያ ብቃትና የባህርይ መልካምነት ብቻ ሳይሆን በመጽሐፉ ውስጥ የተቀመጠውን ሐሳብ የገለጠችበት ምስላዊ መንገድ ከፍ ያለ አድናቆትን እንዳቀርብላት ያደርገኛል ። ከዚ ጋር ያገናኘኝና በዚህ ሥራ ላይ ትልቅ ማበረታቻ ሲሰጠኝ የቆየው አማን መንግስቱንም ከልብ አመሰግናለሁ ። ይህ መጽሐፍ ለንባብ እንዲመችና አይን የማይደክም አድርጎ የቤት ቅንብርና ውስጠ መልኩን ለሠራልን ለካሌብ ያለኝን ልባዊ ምስጋና አቀርባለሁ ። ካሌብ ዋና አስተማሪና አብሮ ለመሥራት ደስ የሚል በሙያው የተካነ ወጣት የግብብ ሰው ነው ።

የመጽሐፍ የመጨረሻ ውብትና የተከሸነት ልኩ ከሕትመቱ ጥራት ሊበልጥ አይችልም ። የተቀልጠበት ቁልፍንም ሆነ ይሄንን መጽሐፍ በጥራትና ልብን በሚያረካ መንገድ አትመው ያቀረቡልን የርሆቦት ማተሚያ ቤት ዋና ሥራ አስኪያጅ ጋሽ በፍቃዱና የማተሚያ ቤቱን ሠራተኞች በሙሉ በአንባብያን ሥም ከልብ አመሰግናለሁ ።

ክፍል ፩

የመዳረሻው መነሻ

1

'ገራሚ … ነጭ የሚጠቀርበትና ጥቁር የሚነጣበት ሰፊ ግዛት ነው ። የሕይወት መልክ አሰር እጁ ተቋርና ነው … የቀረው ደግሞ ገራሚ ነው ሊባል ይችላል ። ገራሚ የጨርምን ኩርፊያ ወይም የጨለማ ፈገግታ ሆኖ ይታያል … ወደ እንደኛው የወጣ ግን ደግሞ ውሰቀንም አጣምር የፀሀ ቀለምም ይመስላል ። በርግጥ ገራሚ ቀለም አይደለም … የራሱም መልክ የለውም … ብሉ መከራከርም ይቻላል ። በሌላ በኩል ውሰም ቀለማት በየመልካቸው የየራሳቸው ሰፊ የገራሚ ድርሻ አላቸው ። ሰው የመሆን ሌላነትና የውነትም … ከራሱ ሰፊ ገራሚነት ውስጥ ተሰውሮ ተገልጧል ። እያንዳንዱ ሰው ሌላ ሰው … ሌላውም ሰው ያው እንደ እኛው ሰው መሆኑን መረዳት አንዱ ገራሚ የሕይወት አተያይ ነው ።'

ዶክተር ሊላሎው ከገበት የገራሚ ያላብ ውስጥ የእህቱ ስልክ መንጥቀ አውጥው ፥ እያጠራ ማሰብና እያሰበ ማውራት ፥ ከምሪው የተማረው የዘወትር ሉማዱ ሆኗል ። ነጭና ጥቁር እዴታዊ እየገረፉት የርሱን ገራሚ ዓለም መረዳት እንደ ተሳናት ከሚያስባት እህቱ ጋር መነጋገርና መግባባት እየተሳነው መጥቷል ።

'እቴቴ … ምንም ብልሽ ቢያ ያላብ ሊገባሽም ሆነ ሊሰማሽ አይችልም'' አለ ፥ እጁን እያመናጨረ ከበረንዳው ወርዶ ፥ ከሲኒኑ ግቢ ውስጥ ወዲያ ወዲህ እያለ ። የስልኩ ምንድ ከቢሮው ውስጥ እየተቀረረበ ስላስቸገረው ነው ወደ ውጪ የወጣው ።

ከተላቅ እህቱ ጋር ቀዝቀዝ ብለው የጀመሩት የስልክ ወሬ ወደ ጋለ ንትርክ ተቀየረ ። "የማይገባኝ ከሆነ ታዲያ ለምን አታስረዳኝም?" ብላ ፥ በደረቁ ስትስቅ የበለጠ ቀበሰጨ ። ሁልጊዜም እንደ ልጅ የምታየው ይመስለዋል ።

'እሺ … አንድ ጊዜ በደንብ ስሚኝ ። ለእኔ ፥ ስኬትና ምቾት ስትናገሪ የምታገኟቸው የምራ ፍሬዎች ናቸው እንጂ የምትኖሪላቸው የሕይወት ጥሪና አላማዎች አይደሉም ። የመኖር ትርጉምን ሊሰጥ የሚችል ኃይል በውስጣቸው የለም ። እኔ ወደ ሀገር ቤት የተመለስኩት የሕይወቴን ጥሪ ለመፈጸምና እድሜ ልኬን ሲያስቆጩኝ ለኖሩ ጥያቄዎች መልስ ለማግኘት ነው ። ይህንን ደግሞ ለንጉሁም ላስረዳት ' ብሉ ላይጨርስ አቋረጠችው ።

'ስማ ሌላ ፥ በማዬ ሞት እኔ ያገኙን የሚያደልቅ የፍልስፍና ዲስኩር መስማት ሰልችቶናል ። ደግሞ … እድሜ ልኩን ስትለቃይ እንደኖርክ አላውቅም ነበር' አለች ፥ በሳቅ ፥ ምጸትና ትላንት ማጣት በተሸከሙ ድምጿ ። የእሰራ አንደኛ ክፍል ተማሪ ሆኖ ወደ አሜሪካ ሲሄድ ተቀብላ ያሳተናገደችውና ያስተማረችው እሷ ናት ። ለመከባከቻው የእሰራ አምስት ዓመት ልዩነት በመሃሩ እንደ ሁለተኛ እናቱ ነው የሚያየው ።

'እሺ ቀይ ምን አድርግ ነው የምትዪኝ? እዚህ የጀመርኩትን ነገር ሁሉ በትኜ ፥ ምንድነው? እዚህ ከመጣሁ በኋላ ሁሉም ነገር ይበላሻል ብለሽ እንድመጣ ነው የምትፈልጊው? በመምጣት ለምን ነው? ከዚህ በኋላ መመለስ አልችልም'' ሲል ፥ በሕይወት የሚሰማኝን ተዳዶ ከማፍ ሳላደርስ መመለስ አልችልም ። ስለዚህ ወደ እዚህ የመጣሁትን ተዳዶ ቢገባውም ቀስፋ ጎልቶ ቀርጥ የንግግሩን ሌላ ፥ ፊርም ብላ ድምጿ ። ሊገባው እንደማይችል ቢገባውም መከራ ሊሳካለት አልቻለም ።

'ስማ ሌላ … ሚስትህንና ልጆችህን ላንዴና ለመጨረሻ ጊዜ ለማጣት ካልፈለግህ ቶሎ ብለህ ተመለስ ። ቀይ እንተ ግን … ምንድነው የነካህ ነገር? ሲያንስ ልጆቹ ይሄ በደንብ ልትረዳው ትችላለህ ። ሁለት ልጆች ደኅ ላይ ታች ስትማስን አትመለስም? እዚሁ ብትሆን በዚህ እንድ ነገር ሁለት ልጆች እንዲህ ያደነቅሁ'' አለች ።

የልጆቹና የሚስቱ ነገር ሲነሣ ሰውነቱ ሲገል ተሰማው ። ውስጡ ማልቀስ ቢፈልግም ሰሜቱን እንደምንም ተቆጣጠረው ። ስው በሌሰበት ሜካ መሃል ወይም በፈልግም ሰሜቱን እንደምንም ተቆጣጠረው ። ሳያስበው የውጪው በር ጋ ያለፈ ሜፍ ላይ ቀጥ እና ብሉ መሬህ አግረው ። ሳያስበው የውጪው በር ጋ ሊናርፍ ፥ ግቢቀው ስላልዘጋ በሩን ከፍቶ እግሩ ወዳመራው አቅጣጫ ወጥቶ ሄደ ። አቀ ስታወራ ጆሮው ቢሰማትም በጭንቅላቱ ውስጥ ባለው የሀሳብ ማጫት ተውጦ በቀጥኗ የመጠር መንገድ ቀልቀል ወረደ ። ስልኩ ድንገት ሲቋረጥ አየት አደረገውና በጁ ላይ እሽቆንጥሮ ሊወረውረው ፈለገ ። እጆቹን እሱረው ኪስ ውስጥ ከትቶ በዝግታ ቀልቀለቱን መራመዱን ቀጠለ ።

ከዋናው አስፋልት ከመግባቱ በፊት ካለች አንዲት ሱቅ ገብቶ ፓኮ ሮዝማን ሲጋራ ገዛ ። ከእስራ አምስት አመት በኋላ ሲጋራ በእጁ ሲነካ የመጀመሪያ ጊዜው ነው ። ወዲያው ወደ ዋናው መንገድ እንደ ታጠፈ አንዲት ትንሽ ካፌ በረንዳ ላይ ተቀመጠ ። ኪሱ ያወጣትን ሲጋራ እያፍተለተለ አመነታ ። ሲጋራዋን እያነደደ በሚወጣው የሚትነነፍ ጭስ ውስጥ ታፍኖ … የውስጥ ስቃዩን ሊደብቅ ፈለገ ። ቡና እንደወረደ አስቦ ደግሞ በረጅሙ ተነፈሰ ። መራራውን ጥቁር ቡና በትኩሱ ቶት ቶት ብሉ ጨለጠው ። ከብዙ ትግል በኋላ ያወጣትን ሲጋራ እያመነታ ወደ መጣችበት መለሳት ። ሙሉ ፓኮውን ጨመዳዶ ከባዶው ስኒ ውስጥ ጨምሮ ጠቀጠቀው ። ሒሳቡን ከስኒው ማስቀመጫ ስር አስቀመጠና ወደ ዋናው መንገድ ገብቶ እግሩን ተከትሎ ተጓዘ ።

ደብዛማ ሆኖ የዋለው የአዲስ አበባ ሰማይ ከወደ ሰሜን ምሥራቅ በመጣው የቁር ደመና ሲሸፈን ከተማይቱ ፈክቶ የዋለ ፊቷን ባንዴ አጨፈገገችው ። ሰማዩን ያለመው ዶፍ ያረገዘው ደመና የተሸከመውን ውኃ ከተማይቱ ላይ ለመዘርገፍ አቀቀደ ፥ ልብን በሚሰጥቀው መብረቅ ነጐድጓዱ እያምባረቀ በማን አለብኝነት

መጣሁ መጣሁ ያላል፣ብር ቅጠሉን እያንሳና እየጣለ የሚያፏጨው ነፋስ ደግሞ የደመናውን በምር ከዘማዊ ጋር ላይ ሊያባርር ይመስል በምታ ነጋሪት ዓይነት የድሬ ... ወዲህ ይደመጣል። የንያላት እስጥ እንግ ያስጨነቃቸው ሕያዋን ፍጥረታት ... ከብተው ሊሸሸጉ ሲታወሳቸው ይሰማይፋሉ። የውሾቹ ጩኸት፣ የላሞቹ ... ውሽጎያና የበሬች ፬.፬.ታ ... የፈጠረው ድብልቅልቅ ... ቀን ... የታከሉዮች ውሽሸያና ... የሚያበላብ የሚያባብ ለሚትን ያጭራል።

የለየሩ ቅጽቃዩና በሰማዩ የቀረት ሲጨምር መሸቡት ቀርፕ አየሆነ መጣ። ... ያማርው ሌላውውም ፍጥነቱን ጨምሮ ወደ ከሊኒኩ አቅጣጫ ተመለሰ። ... የዋኖና መንገድ ሊደርስ መንበባብብ የጀመረው ዝናብ ባንድ ጊዜ መአት ይዘን ... እግሩ አውጪኝ ሮጦ የውጪው ደጅ ጋ ሲደርስ በሩ ከውስጥ ተቆልፎ ... መግባት አልቻለም። ባለ በሌለ አቅሙ እያንኳኳ ከበሩ ስር ለመጠለል ሞከረ። ... ሰርተው እስኪከፍቱለት ድረስ ሁለንተናው በውሃ ተጠመቀ። እስከ በሩ ... ዘሩ ሀንንቶቹውን ሲያጠሉለትም የበሰበሰ ዝናብ አይፈሪም ዓይነት ትኳቸው ርጦ።

በርንዳው ላይ ደርሶ ከላይ እስከ ታች በለብሱ የተሸከመውን ውኃ ሲጨምቀው ትንሽ ጀኛ ፈጠረ። ሰው ሁሉ በብርው ተወሽቆ ስለነበር ማንም አላየውም። በጉን ... ወደ ራሱ ቢሮ እንደገባ በፍጥነት ልብሱን ቀየረ። ጠዋት ለስፖርት መሄጃ ... ውስጥ ያለውን ልብስ ሲለውጥ አጥንቱ ውስጥ የገባው ብርድ ትንሽ ጋብ ... በትንሽ ሲያይ ለአስራ አንድ ሰአት ሩብ ጉዳይ ይላል። ከውሃ ማግለያ ... ውስጥ የሌላ ውሃ ቀድቶ ሻይ ትጠል ጨመረና ራሱን ለማሞቅ ሞከረ።

ተጠቅሞበት የማያውቀውን ከወደ ጥግ ያለውን የእሳት ማንደጃ ቀረብ ብሎ ... ውስጠ የተረበረበው ፍልጥ እንጨት የእንጳጀ ያለህ ይመስል ደረቁን ገለብ ... ወደ ካርድ ክፍል ደውሎ የጽዳት ሠራተኛዋን እንዲልኩለት ነገራቸው። ... እንካኪታ አንገቷን ብቅ ሲታደርግ ሰላም ካላት በኋላ፣ "ደጅ ወጥቼ ዝናቡ ... በብርድ መሞቴ ነው ባክሽ። እዚህ ምድጃ ውስጥ ያለውን እንጨት እሳት ... ብሽ ነው፣ ክብሪትና ጋዝ ነገር ካለ በቂ ነው።" አላት።

"ወይ በምትኩት ... ብርዱ እኮ እንዲሁም አጥንት ይሰብራል። መጣሁ ... " ብላ፣ በሩን መልሳ ዘጋችው። ብዙም ሳትቆይ እሳቱን አያይዛለት ስትወጣ ... ሶፋውን ሳብ አድርጎ ወደ እሳቱ ተጠግቶ ተቀመጠ። የበሰጠ እንዲጋገድ እየቀሰቀሰ ብርዱ ያቀረፈዳቸውን እጆና እግሩን ጠጋ አድርጎ ለማሞቅ ሞከረ።

ከተቀመጠበት ተነሥቶ ትንሽ ወዲያ ወዲህ ሲል ቆየ። ወደ ጓሮ ከሚያሳየው ስፊ መስኮት እንደር ሂደ እጁን ጨበጥ ላላ እያደረገ ጥቂት ቆመ። አሁን ዝናቡ ሙሉ ለሙሉ ቆሟል። በየዛፉ ቅጠል ላይ የተከማቸው ውሃ ወደ መሬት ይንጠባጠባል። ሰመየለት ጥቂት የቀራት ጀምበር የመጨረሻውን ሙቀት አልባ ቀይ ብርቱካንማ ቀለሟን ፈንጥቃ በወረደው ደፍ ለተወዥሩ ፍጠሬን የሺኢታዊን የምትገልጽ ትመስላለች። ሁሉም ነገር ረጭና ጸጥ ብሏል፣ ከሌላው ውስጠ ነፍስ በቀር። ወደ ሥራ ጠረጴዛው ሄደና

ተጀምረው የተከፈቱ ጥቂት መጻሕፍቱን እየዘጋ ቀለላቸው።

ከሁለት ዓመት በፊት ከሚስቱና ከሁለቱ መንትያ ልጆቹ ጋር የተነሡትን ፎቶ ከጠረጴዛው ላይ አንስቶ በጥንቃቄ ማጤን ጀመረ። ወንበሩን አሽከርክሮ ወደ መስኮቱ አስጠግቶ ተቀመጠ። ደጅ ደጁን እያየ ፈዘዘ። አሁን ፀሐይዋ ሙሉ ለሙሉ ጠልቃለች። ድንገተኛ ያለ የአመሻሽ ብርሃን ባካባቢው ላይ ተንሰራፍቷል። ዓይኖቹ በእንባ ገንዋም ሌሉ የሚተናነቀውን ሳግ ለመቆጣጠር ምራቁን ዋጥ አደረገ። ፎቶውን ቀስ ብሎ ወደ ዘረበት መለሰው። ጠረጴዛው ላይ ባፍጢሙ የተደፋ ሌላ ፎቶ አንሥና ለቅጽበት አይቶ አስተካክሎ አስቀመጠው። በልጅነቱ ከአባቱ ጋር ሲላቁ የተነሡት ነው።

አባቱ ዋንቁቶ፣ ጸጹና ትጉህ ሠራተኛ እንደነበሩ ትዝ ይለዋል። ሰው ሁሉ እንዴት ይፈሪቸው እንደ ነበር አሁንም ዓይኑ ላይ አለ። በፖሊስ ኮሚሽንና በማዕከላዊ ምርመራ ውስጥ ለረጅም ጊዜ ሠርተዋል። እብሮቱ ሲፈነዳ የሙቀ አለ ቃ ነበሩ። በደጅ እንደ ጊዜ ወደ ከፍተኛ ማዕረግ ከተሸጋገሩ ጥቂት መኮንኖች አንዱ ናቸው። ... ውስጥ ግን ተጨዋች፣ አንዘብ አስፈሪ፣ እንደ መብረቅ አስደንጋጭ ቢሆኑም፣ እቤት ውስጥ ግን ተጨዋች፣ ደስተኛና ቤተሰባቸውን አፍቃሪ ነበሩ። የሁለትነታቸው ነገር ዛሬም ለርሱ ምስጢር ነው።

በደርግ ምትክ ኢህአዴግ ሥልጣን ሲይዝ ነገሮች በፍጥነት ተለዋወጡ። ከአሥራ ምስት ... ታሰረቸውን ሲሰማ ደንጋጤው ለረጅም ጊዜ አልተቀቀውም ነበር። ከእስር ቤት ... በፊት ዓመታት እስራት በኋላ ነበር በጤና መታወክ ምክንያት የተፈቱት። ከሙቀታቸው በፊት ... ተው ብዙም ሳይቆዩ ከጥቂት ወራት ሕመም በኋላ አረፉ። ሰምቶ የማያውቀውን ለተወሰኑ ሳምንታት ቢሆንም ጥሩ ጊዜ አብሮቻቸው አሳልፏል። እስር ቤት እያሉ የጻፉለትን ረጅም በደም የተቀባ ታሪካቸውን ያሚወቅት ያኔ ነበር። አሳዛኝና ዘግናኝ የጉዳዩ ትረካቸውን ባነበበ ... የማስታወሻ ደብዳቤ የሰጡት ያኔ ነበር። አሳዛኝና ዘግናኝ የጉዳዩ ትረካቸውን ባነበበ ቁጥር የሌላ ሰው ታሪክ እንጂ የደግ ተጫዋች አባቱን ታሪክ የሚያነብ አይመስለውም።

በሕመምና በእርጅና የወዳደቀ ሰውነታቸውና በሐዘንና በጸጸት የተሰበረ መንፈሳቸው ከፊቱ አይጠፋም። በህይወታቸው የመጨረሻ ቀናት ውሃ ቀድቶ ለመጠጣትና የገዛ ሰውነታቸውን ደግፈው ለመቀመጥ እንኳን አቅም አጥተው ነበር። በሰለለ ድምፃቸው ሲያወሩ፣ የዛሉ እጆቻቸውን ለማንቀሳቀስ ሲሞክሩ ያሳዩት የነበረው ሥቃይ ዓይነት ላይ ድቅን አለበት። በደከሙ እጆቻቸው ጠንካራ እጆቹን ይዘው ከገደገዱ ዓይኖቻቸው ውስጥ የመጨረሻ እንባቸው በተሸበሸበ የፊት ቆዳቸው ላይ ክብልል እያለ የነገሩት የመጨረሻ ቃል አይረሳውም። በእንባ የተጥሉ የራሱን ዓይኖች ጠረግ ጠረግ አድርጎ በታሚ ፋይሎችን ቀልፎ ከሚያስቀምጥበት መሳቢያ ውስጥ የርሳቸውን ማስታወሻ አውጥቶ እሳቱ አጠገብ ሄዶ ተቀመጠ።

ድንገት የሆነ ሃሳብ በአእምሮው ውስጥ ሽው ሲል ደነገጠ። ሃሳቡን እህቱ ናት ከዓምት በፊት በልቡ ውስጥ የዘራችበት። 'በአባታችን ጸጸትና በትክክል ያልተኖረ ህይወት አዙሪት ውስጥ ራስህን አትክተት። የሁሉም ሰው የእደራ ሃላፊነት የራሱን ህይወት መኖር እንጂ በወላጆቹ ቆዳ ውስጥ ገብቶ የነርሱን ውድቀትና ጸጸት ማከም

አደረለም የሚለው ቃሏ ትዝ አለው ። ለመጀመሪያ ጊዜ በአባቱ የአደራ ቃል የንስረ መሆኑ ተሰማው ። ስሜቱን አልጠደደውም ። ደብዳቤውን ማንበብ ሲጀምር ከሚገኙ የሚጨቁን ሆኖ ታየው ።

አባቱ ያደረጓቸውን በሁተቶችና ብዙ ጸጸቶች የሚገልጹትን የመጀመሪያ ገጾች አንድ ጥንድ ያዘና ጭምድድ አድርጎ ይይዛቸዋል ። ከዚያም እጁ ውስጥ እንዳ ካለ የተደበላለቀውን ወረቀት ከሚያደው እሳት ውስጥ ሲወረውረው በግ ብሎ ይነዳል ። ወረቀቱ ወደ አመድ ሲቀየር እንደገና የሚቀጥለውን ክፍል ማንበብ ይጀምራል ። ቁጭ መጨረሻው ገጽ አካባቢ ሲደርስ የያዘውን ገጽ ሙከ ብሎ ለራሱ ማንበብ ጀመረ ።

'ልጄ ሌላ፣ አኔ አባቴን አይደለሁም፣ ብፈልግም መሆን አልችልም ። እንተም እኔን አባትህን ሳትሆን ሌላ ሰው ነህ ። አባቴ ጭቀናን ቃሚ ፈንታው አድርጎ የተቀበለ ከበቶላ ጭብኛ ገበሬ ነበር ። ኑሮውን ከምላስ የተሰወ ያርባ ቀን ሰደል ብሎና ተቀብሎ ኖረ ። መወለዱም ሳይታወቅ በልጅነቱ አርጅቶ በድኽነት እንደሚቀቀ ምተና በተወለደበት ሰፈር ተቀብሮ ተረሳ ። አኔ ደግሞ የእሱን ፈለግ አልተከተልኩም ። ገና በልጅነቱ ዕጣ ፈንታዬን በእጄ አደረግኋት ። 'የሕይወቴን ድርሻ ከማንም አልለምንም፣ ሊሰለከኝ የሚችልም አንዳች ሰው የለም' የሚል ጠንካራ እምነት ነበረኝ ። 'የማንም አሽከር አይደለሁም፣ ለማንም ጌታ መሆን አልፈልግም' ብዬ ለራሴ ማልኩ ።

ዘወትሩ አገር የተንቀጠቀጠችላቸውን የዳጃዝማቾ መከቴን ብቸኛ ልጅ የነበረችውን ያንተን እናት ያገባኋት ያለማንም እርዳታ፣ ያለምንም ለመናና አጤቶታ ነበር ። ፈተናው ቀላል አልነበረም፣ ያጋጠሙኝ መሰናክሎችሁሉ ወደ ላይ ያወጡኝመሰላሎቹ ናቸው ። መሰላል ያላደረኩው ችግር ብቻ ነው መቀበሪያ ገደል የሚሆንብህ ። መፈቀርና መከበር ሰዎች የሚሰጡህ ሳይሆን ላቀረብካቸው ማንነትህ የምታገኘው ምላሽ ነው ። የፈለግሁትን አገኘሁ፣ ያሰብኩትን ሆንኩኝ ።

በዚሁ ትኩሰ የወጣትነትና የስኬት ዕድሜዬ ላይ እኔና አብዮቱ አሉል ፊታችን ብለ ማጋጋን አይሆንም ። አብዮቱ የቸገረውን ሁሉ ነጻ የሚያወጣ የድኽነት ማከተሚያና የጭቆና ማብቂያ ብቸኛ ጎዳና ለመሆኑ ጥርጣሬ አልነበረኝም ። የኛ ትውልድ የሶሻሊ ዝምን ትርጉም ለማወቅና የሚኒዝምን ፋይዳ ለመረዳትም ሆነ ለመጠየቅ ደንታውም ጊዜውም አልነበረውም ። እርጌውን ማፍረሱ ላይ ስንረባረብ አዲሱ ምን ሊሆን ይችላል የሚለው ጥያቄና ሐሳብ አላስጨነቀንም ነበር ። የተፈጠረው እንደ ኤሌክትሪክ የሚንዝር የሰውም ማዕበል ከነሙሉ ውበቱና ግለቱ ለእኛ አዲስ የሆነማናት ነሬ፣ የደነት ሙሬ፣ የብልጽግና ኩዳናና የጭቁኑ ሕዝባችን ብቸኛ ብሩህ ተስፋ ሆኖ ታየን ።

'ወዲያው ከውጪ ወረራና ከውስጥ ተቃውሞ ሲቀሰቀሰብንና ከግራ ከቀኝ ሲያጣድፈን፣ የማያባራ ወታደራዊና አብዮታዊ ቍጣ በውስጤ

ተቀሰቀሰ ። አየሁ ቍጣ ደግሞ ጨካኝና እብድ ያደርግሃል ። የአብዮቱን ጠቀቶች የደመሰስን መስሉን የአገሪቷን ምርጥ ልጆች ጨረስናቸው ። ንጭ ሸብር አወጅብን ያለነውን ጸረ ሕዝብ ኃይል በቀይ ሽብር ሊገድሉትን ያሸነፍን መስለን ። ነገር ግን በደርብ የሽብር እሳት አንድ ትውልድ ፈጀትን ባዶ ቀፎ ታቅፈን ቀረን ። አብዮት ሰሚባል ሐሳብ ከበር ሰው እንደ ቅጠል ረገፈ ። አብዮታዊት እናት አገር ወይም ሞት በሚል መፈክር፣ ራሷን እናት አገርን በመሠቀ ንመድ አንቀን ገደልናት ። የልጆቿን ፊሳ በያደባባዩ ጥለን የድል ሙዚ አደረግንን ቀለደግባት ።

የያዛትን ገጽ መጨምደድም እሳት ውስጥ ለመጣልም አትም አጣ ። ማንበቡን አቋርጦ የቀሩትን ጥቂት ገጾች ከጉኑ ሶፋው ላይ አስቀመጠና ወደ መታጠቢያ ቤት ሄደ ። ፊቱን ለስለ ባለ ውሃ ታጥቦ ከመስተዋቱ ውስጥ ባለው የራሱ ምስል ላይ አፈጠጠበት ። ጸጉሩና ጢሙ ማደግ ጀምሮ ሌላ ሰው ሳያስመስለው አልቀረም ። በግዴ ፈገግ እያለ አገጩን አሻሸ ። የለበሰውን የስፖርት ቱታ ጃኬት ሙሉ ለሙሉ ዘጋው ። መስኮቱ አጠገብ እንደደና ቀጥ ይሄንን ደብዳቤ ማቃጠሌ ልክ ነው እይደለም እያለ ወደ ቤርው ተመለሰ ። ወደ ጓሮ ከሚያሳየው ትልቅ መስኮት እንጻር ቀጥ ደጅ ደጁን እያየ አፍጨለሙ ያለው ደጅ ላይ መልሶ አፈጠጠበት ።

በዚህ መሃል አንድ ነገር ከፊቱ ካለው የመስኮቱ መስታወት ጋር ሲላተም ከሐሳቡ ነቃ ። በዚያው ቅጽበት ከመስኮቱ ላይ ተንሸራታ ወደ ታች ስትወድቅ ወፍ መሆኗን ገመተ ። በመስታወቱ በኩል ወደ ታች ሊያያት ቢሞክርም አልቻለም ። የደጁ ብርሃን በመደብዘዙ ወይም በውሃ ልኩ እንጻር ካሉት አበቦች መሃል ወድቃ ተሸጉጣ ሊሆን ይችላል ብሎ አሰበ ። መስኮቱን ሲከፍተው ከደጅ ያለው ቀዝቃዛ የንፋስ ሽውታ ፊቱን ሲገርፈው፣ የወፎቹና የንፋሳቱ ጫጫታ ደምቀ ከጆሮው ሲዘልቅ ከገባበት ሐሳብ ውስጥ ሙሉ በሙሉ ነቃ ። ሳያይ እንዳይረግጣት እየተጠንቀቀ በመስኮቱ ዘልሎ ወጣ ። ሳርና አበቦቹን እየገላለጠ ቢፈልጋትም ሊያገኛት አልቻለም ።

በመጨረሻ ከአንድ ጥግ ላይ የሚንቀሳቀስ ነገር አይቶ ጠጋ ሲል በጀርባዋ ከንብል ብላ አገኛት ። የሞተች መስሉት አዘነ ። ብድግ አድርጎ ሲይዛት ትንሽ ተንፈራገጠችና እግሮቿን ሰብስባ የሞተች ይመስል ጸጥ አለች ። ዙሪያ ገባውን ቃኘና በወጣበት መስኮት ተመልሶ ገባ ። በእጁ እንደ ያዛት ባንድ ጣቱ እያባበሰ የቈሰለች ወይም የደማች መሆንዋን ለማየት ሞከረ ። የክንፏ ላባ ከመዘበራረቁ በቀር ምንም አላገኘም ። እየደከመ ካለው እሳት ፊት ለፊት ተቀመጠና የበለጠ እገላብጦ መረመራት ። የከፋ ቁስለትም ሆነ ተስፋ ሰጪ የሕይወት ምልክት ስላላየባት የሚያደርገውን አጥቶ ከፊት ለፊቱ ወደ ሙቀቱ ጠጋ አድርጎ አስቀመጣት ። ከሶፋው ላይ ያስቀመጠውን የተጀመረ የአባቱን ደብዳቤ እንስቶ ማንበብ ቀጠለ ።

'አሁን ልበናዬ ተመልሶ ሳስበው፣ ሕዝቦቿን ካልሆነ በእውነት አገር እንል የነበረው ምንን እንደሆነ አይገባኝም ። ልጆቿ ካለቁና ከተሰደዱ የሚሰማኝ ባዶ ጨኸት ነው ። የመፈክር፣ የስብሰባ፣ የዘመቻና የፓርቲ

[illegible]

[illegible]

[illegible]

[illegible]

[illegible]

[illegible]

[illegible]

[illegible]

[illegible]

[illegible]

[illegible]

ስራሰዉደይተናል በማግባትም፤ በተወሳሰፈ ግለፍቅር ከንቱ ሆኖ እንዳይቀር፤ ስምንቶችና ሰሙዮልር እንዳይጠፋ፤ ያንድነቱን ገመድ የጉብረ-ማንነት መለያ ሆኖዊ ነፃነት አስጨብጦት። ሥልጣኔ የሚፈጠረው በግለሰብ ነጻነትና በማሕበራዊ ኃላፊነት መካከል ባለው ሚዛን ላይ ነው። ግለሰብን እየገደሉ ሀገር ሀገር ማለት ቀልድ ነው። ሀገራዊ ኃላፊነትና ማንነትን እንደ ዒላ እበያ ነፃነትና መብት ኢያቱ ማላበገም ትርጉም የለውም።

የኢትዮጵያንና የልጆቿን ፈውስና እድገት፤ ብልጽግናናዋንና ዘፍታዋን በሰው ሕይወት ክቡርነትና እኩልነት ላይ መሥርቶት። ሰው መሆን በራሱ እጅግ የከበረ ምስጢርና ድንቅ የሆነበ መደምደሚያ ነው። ሰውነት ከዘርና ከልድሜ በላይ ነው፤ ከብሔርና ቋንቋ ይረቃል፤ ከቀሳዊ ሀብትና ዘይ ማናታዊ ቀናናም ይገዝፋል። ያንተ ሥራ ይህንን በየልበናውና በባዜቱ እንደገና መፍጠር ነው።

የአባቱን ማስታወሻ እንብቦ ሲጨርስ ከእሳት የተረፉትን ገጾች እንደያዘ ባደረገው ነገር ተደናግጦና ተጸጽቶ ከእሳቱ አካባቢ ዞር አለ። በግራ እጁ አጣጥፎ በያዛቸው ከእሳት የተረፉ ጥቂት ገጾች ከንፈሮቹን እየጠበጠበ በተደበላለቀ ሃሳብ ውስጥ ገባ ተናጠ። የትናንትን ጸጸትና ጥፋት ጠገ ተሰፋና ሕልም ማከም ይቻላል ብሎ ለማመን ከራሱ ጋር ትግግል ገጠመ። የብዙ ትውልድን መከራና እቡሳ ለመፈወስና ለማዳን አባቱ እንደ ጻፉለት መልሱ በእርሱ እጅ ላይ አለ ብሎ ማመን ከበደው። ተስፋ መቀረናና መሸከን አማራጭ አድርጎ ማየት ግን አልፈለገም። እንደወፏ ከፊቱ የተጉበረውን ጨለማ ሰንጥቆ ለመብረር ተመኘ።

2

ሌላሥው እርብ ከስእት በኋላው ከሙቹው ፈጥና እንዳለቀ አልታወቀውም። ከመትሮው ቀጥረቸው የበዛና ችግረቸው ውስብስብ የሆኑ ባለቀጠሮዎችን ሲያይ የለ። እስከናካቴው ከልቀረች ቢያንስ ማርፈዴ የተለመደው የዕለተ እርብ የመጨረሻ ሥምተኛው እንኳ ሳትቀር ዛሬ በሰዓቷ ቀደም ብላ ደርሳለች። ከጥቂት ወራት በፊት በልቢቷ በሚደውጣው የእዳ ማጥ ውስጥ ገብቶ በብስጭት ራሱን ካጠፋ በኋላ የገባችበት የልቅ ደብርትና የሐዘን አረንቋ ነበር ወደ ክሊኒኩ ያመጣት። ብዙ ጊዜ ሞልቶላት በቀጠሮዋ ባትገኝም እሱን ማየት ከጀመረች ወዲህ ጥሩ ለውጥ አሳይታለች።

ከእርሷ የማይለየው የሦስት አመት የመጨረሻ ልጇም አብሯት ይመጣል። ከለላሥው ጋር መጫወትና መላፋት ስለሚወድ ከርሷ ይልቅ ሳምንታዊውን ቀጠሮ በናፍቆት የሚጠብቀው እሱ ሆኗል። ከፍለ ጊዜው አልቆ ከመሰናበታቸው በፊት ፒያኖ ለሚያጫውተው 'ዶክተር ፒያኖ' የሚል ስም አውጥቶለታል። እነርሱ ሲነጋገሩ እርሱም በፈናው አልፎ አልፎ ከራሱ ጋር እያወራ፤ በሰጠው ባለ ቀለም እርሳስ ወረቀቱ ላይ እንዲቀባ የሰጠው ስዕል ላይ ይቸከችካል።

ዋናው ክሊኒክ በሚገኝበት ቪላ ውስጥ ካሉት ሁለት ሰፋፊ ሳሎኖች አንዱ የርሱ ቢሮ ነው። በጥሩ ሁኔታ የተሠራው የድሮ ቤት በተንጣለለው ግቢ ውስጥ በዛፎች ተከቦ ሲወጣ የተዘጋጀ ሙሽራ ይመስላል። ሰፊውን ክፍል መሃል እንጣጹ ላይ ያለው ከፊል ገድግዳ ቢሮውን ለሁለት ይከፍለዋል። ባንድ በኩል የግል ሥራውን የሚሠራበትና አልፎ አልፎም እንግዳ ተቀብሎ የሚያናግርበት ቦታ አለው። ከወደ ጥግ አካባቢ እነስተኛ ፍሪጅ፤ የቡና ማፍያና የውሃ ማጣሪያ ይታያሉ። ከሥራ ጠረጴዛው በስተግራ ባለው ሰፊ ያለ ቦታ ደግሞ መጻሕፍት የተገጠገጡበት መደርደሪያ ግድግዳውን ሞልቶታል። በአንጻሩ ደግሞ ተወዛዋዥ ወንበር ከትንሽ የገን ጠረጴዛ ጋር ተሠይሟል። መተከዣና የግላብ ባቢያዬ ነው ብሎ ሰይሞታል።

በቢሮው ሌላ እንጣጽ ደግሞ ህሙምተኞቹን የሚያይበት ክብ ሠርተው የተደረደሩ የቆዳ ሶፋዎች አሉ። ከፊቱ የተቀመጠችው ተመካሪ ስታወራለት ጭንቅላቱን እየነቀነቀ

[illegible]

"ወዲያው ... ቀጎድ ነው ... ማናቸው አለሁ?" አለው፤ [illegible]

"ቶሎ ማለው" አለው፣ ራቅ ብሎ በጥቁር ቀለም የተሳለውን [illegible]

"እሱ እንደ ነው ... ዝም ብሎ ጆሮ ይቀናብሚል እኮ እሱ" አለ፣ ራሱን [illegible] አደርጎ።

በሰሌት ላይ ከዚሚያዎች ትናንሽ ምስሎች ያንዱን ጆሮ በረጅም እጁ የያዘ መሆኑን አይቶ ፈገግ አለና፣ "ምን እያደረገ ነው?" ሲለው፣

"እንደ ጆሮ እየተቀናጠጠ ነዋ ... የሚሰውን ጆሮ እኮ ነው የሚቀናጠጠው። [illegible] ነው የሚሰማለው" አለ፣ ገንዘሩን ትጥቅም አደርጎ።

"ደጃፍሙ" አለው፣ በሰማያዊ ቀለም ከመረቀቱ እናት ላይ የተሳለውን [illegible] የመሰለ ሰው እያመለከተ።

"እንጂ ... እሱማ አሳቢ ነው ... ወደ ሰማይ ቤት ሲበርር ነው። ሌሊት ሌሊት ሰው ሁሉ ሲተኛለት ደግሞ ... ቀስ ብሎ ይመጣና እይት እይት አደርርጎ ... [illegible] ብሎ ይጠፋል እኮ..." አለ፣ አይኑን [illegible] እጆቹን እንደ መብረር ወደ ላይ እያደረገ። በመሬው የተገረመችው እናቱ እንዴ ስዕሉን እንዴ ልጇን እያየች ታሳምባለች። "ባለ ዶክተል ፒያኖ... አሜውተኛ ..." ብሎ፣ ወደ ፒያኖው ሮጠ። አጠገቡ ተቀምጦ አብሮት ቁልፎቹን እየነካካ አሜወተው። ጊዜው እየመሸ ስለ ነበር በሌላ ጊዜ እንደሚቀጥሉ ቃል ገብለትና ታቅፈት ተነሳ። የቢሮውን በር ከፍታው ሲወጡ [illegible] ላይ ላም እደረገውና ቀስ ብሎ እያወረደው፣

"አንተ በጣም ጎበዝ ልጅ ነህ እኮ ... አይደል? ማሚን አታስቸግር እሺ" አለና አንዴት ቸኮሌት አውጥቶ ሲሰጠው ሲዘረጋ፣ ከእጁ ላይ መንጭቆ ወደ [illegible] ከእናቱ ቀድሞ ሮጠ።

[illegible]

"ጥሩ! በጣም ... በጣም አሪፍ ነው። ወይስ ... ታድሰ ዶክተር ሌላ ... ግን [illegible] ..." አለች፣ [illegible]

"እንዴ ... መጣሁም የለም እንዴ? አስደነገጥሽኝ እኮ። መቼ ነው የገባሽው ልጄ?" አለና ግማሽ ሰውነቱን ወደ እርሷ አዙሮ ሊጨብጣት እጁን ዘረጋላት።

[illegible] ትንሿን በትንሿ እጋጭታ ሰላም እያለችው፣ "ብንኳኳ ብንኳኳ ... አንተ ስራህ በሙዚቃው ተመስጠህ ምንም አትሰማም። ከምረብሽህ ትንሽ ላዳምጥ ብዬ በቀምኩበት ... በቃ ... ሙዚቃው እኔንም ይዞኝ ሄደ። ያስውበትንም አስረሳኝኝ እኮ"

"አቤት አቤት ... እንዲያው አሁን ደጂ ምን ነው? ... እንዴን ያሉበትን ሊያስረሳ" አለ፣ የጨበጠውን እጇን እየለቀቀ።

"የምር ዶክተር ሌላ ... በጣም አሪፍ ነው። ምነው ትንሽ አልጨለስሙ ብሆም? ... ወይስ ፈልገኸው ነው? ቢሮው እኮ የተወረረ መሰሏል። በአርብ ምድር ደግሞ እስካሁን እንዴት አልወጣሆም?"

[illegible]

[illegible]

[illegible]

[illegible]

[illegible]

[illegible]

[illegible]

[illegible]

[illegible]

[illegible]

[illegible]

[illegible]

[illegible]

[illegible]

[illegible]

[illegible]

[illegible]

መኪናው ውስጥ ገብቶ ሊያስነሣው ቢሞክር ሞተሩ አልነሣ አለው ። ችግሩን ቁጭ ብሎ ያስተዋለው ብትሆን እንደሆነ ገብቶ ታል ። ወደ እሷ ሲመጣ አየችና መበሳጨቱን ሰምታ አደርጋ፣ "ምነው? ... ስላም ነው?" አለች፣ የሳቡን ለውጦ ሊቀር እንደሚፈልግ የሰሩ እያደረገች ።

"አይ ድንገ ... ብትሪው መሰለኝ፣ አልሰነሳ ሞተሩ ። ባትሪ ማንቂያ ገመድ አለሽእንዴ?"

"አይ ... አይታይህም፣ ኧረ ምንም የለኝም ። ታዲያ ምን ተሻለ፣ ለምን ቤቱ ቤ መኪና አብረን ሄደን ... ከራት በኋላ ወደ ቤት እኔ ላደርስህ እችላለሁ" አለች፣ ለመውረድ እያሰች በሯን ከፍታ እንድ እግሯን በከፊል እያወጣች ።

"እዩ ገበ ... እሱ ይሻላል መሰል" ብሎ፣ በረጅሙ ተንፈሰና ዞሮ ገባ ። የምትነዳው መኪና ውጪም ብርሣ የሆነ ቢ ኤም ደቢሊው ኤክስ ፋይፍ ስትሆን ውስጧም ንጹህና በመልኩም መሣ የተወደች ናት ። ጫጣ በማያጣት በርሱ እርጊ የተነ ያደላለ በርቱ መቀለድ ትወዳለች ። ሂልተን ለመሄድ ለለወሰኑ ለመድረስ ብዙም አልወሰደባቸውም ። ከወደ የግ አካባቢ ተቀመጡና የቤቱን ፒዛ አዘው ወደ ወሬያቸው ገቡ ።

ያሰሙት ፒዛ ቢመጣ ከመቅመሳቸው ተነሳና "እሰኪ ... ጀምሪ እንጂ ... እኔ በእጄ ለለምስስ ታግል መጣሁ" ሲል፣

"ፍሬሰም ... ደርሰህ ነ ውሰትሃለሁ ። እንዲያውም እስከዛ ማጣ ጋ ልደውል፣ ቢመሽ እንዳታስብ" አለችና፣ ስልኳን ፍልጋ በርሳዋን መበርበር ጀመረች ። ሔልቶን በሎው የሞልቶና ደምቆ ምግብ ቤቶም በበቂተኛ ተሟቢል ። ግርብ ማታ በመሆኑ ይመሻል በበበ ፊት ላይ ከፍ ያለ መንፈስና የጋለ ስሜት ይንሸራሸራል ። እየበሉ የሰ የሰሙትን እያወሩ ቢሞቁቱ ቀዩ ። በውስጧ ስለ እርሱ ለትጠይቀው ያሰበችውን አብዩ እንዴት አድርጋ መጀመር እንዳለባት ሲታሰብ ቆየችና፣

"እኔ የምልህ ዶክተር ሌላ፣ ከሜሪካ ተመልሰህ ከመጣህ እኮ በሥን ምርጓቶም ቆጥ ብለን አላወራንም ። እንዴት ናቸው እነ ንጹሕ? ጨጨጨዎቹማ እንዴት እንደ ናፈቁኝ ... ቀዩ እንተ ግን ናፍቀሀን እንዴት ነው የምትችለው?" አለች፣ ፈገግ እያለች ።

የበላውን የፒዛ ቁራጭ መልሶ አስቀመጠና አምባ ውሃውን ጎንጨት አድርጎ "እንዴት ነው የምችለው፣ እውነቱን ልንገርሽ? ... አልችለውም ። ግን ደግሞ ምን ይደረጋል ውስጥ ወዴ አይሆንም ። አንድ ነገር ለማድረግ ስትፈልጊ ሌላ ነገር መምጣት ማጣት አይቀርም ። የተከፋፈለ ሕይወት ስትኖሪ ደግሞ አንዳንድ ነገሮች እንዳመለከችው ሳይሆን እንደ ፈለጉት ስለሚሄዱ ጫጫው ብዙ ነው ። "ማድረግ ለማድረግም ቢሳራ ሲሆን እንደሚገባት አቀባል" ብሎ በረጅሙ ተነፈሰ ። ጭላቱ እምባ ውስጥ የሆኑን ቢጭቀቀ በጣቶቹ እየሸከረከረ የሐሳብ እዙሪት ውስጥ ገባ ።

እምባ ውሃውን እየጣጣችለት፣ "ቀዩ እኔ የምልህ ... በእውነት የሄድከ ጊዜ ንጹሕ ብቻዋን ጠርታህ ነበረ የሄድከው አይደል? ... ወዲያው ደግሞ እልምስት በሉት ብምንቱ ተመልሰህ መጣህ ። ከመጣህ ጀምሮ ደግሞ በፍጹም የተደሞውን እንገ አይደለህም ። አዲስ የሆነ ነገር ወይም የተፈጠረ ችግር አለ፣ ማልቴ ልትነግረኝ የምትችል ከሆነ" ብላ፣ ጠረጴዛውን በከርናቿ ተደገፏ መልሱን መጠበቅ ቀጠለች ።

"እፍ...ፍፍ...ፍ ... ፎ ... ኖው ... ቀዩ ምን ልንገርሽ፣ ነገሩ ራሱ እኮ ሰመሬ የሚገርም ... አሌይ ... እንዴ ባጠቃላይ ወደ እዚህ አገር መምጣቴንም ሆነ የህክምና ሙያዬን መከራቴን ... በዚህም የተነሳ አብዛኛውን ጊዜዬን እዚህ ማጥፋቴ ልክ ነው ማለት ... እንደ ሆነ ... ብዬ ... ከባድ ጥያቄ ለመመለስ ትልቅ ትግል ላይ ነኝ ። ንጹሕ ለየትኛውም ምክንያት ... ምሥራቴን ከመጀመሪያውም ወደ ልክ አድርጋም የሚለውን ጥያቄ ለመመለስ ከባድ ሆኖ ... ሕሊና ግን ከፍቼ ... እውን ህዳሴን ለለውጥ ብሎ እንዲገ ... እዚህ መምጣቴንም ሆነ ... ሐሳብ እለችጋረ ነገር ደግሞ ... እውን ህዳሴን ለለውጥ ብሎ እንዲሆን ... ተቀጥሬ ነበረች ። ሌላው እለቸጋሪ ነገር ደግሞ ... ብቻዬን ተመልሼ ብሄድም ስውጥ እኔ የለው ነገርም ተበለቸሸጌል ። ስለዚህ እዚህ ብቀይም ተመልሼ ብሄድም ስውጥ የለውም ። እስኪ እየበላሽ" አለ፣ በወሬው ተጠምዷ መብላቷን እቁሚ ስለነበር ።

"በጣም በላው እኮ፣ እንደዚህ እንደ ራብኝ አላወቅሁም ነበር ። እሺ ግን ቀዩ በመጀመሪያ ... በእውነት እዛ የሄድከ ጊዜ ምን ሆነ?" አለች፣ ግራ መጋባቷ ጨምሮ ።

"እኪይ ... በመጀመሪያ ነገሩን ሌላ ሰው እንዲያውቅ ስለማልፈልግ ለራስሽ ብቻ ... ትዝ ይልሻል ... የዛሬ ሰባት ወር ገደማ ከክሊኒኩ ምረቃ በኋላ የሄድኩ ዕለት ወደ አሜሪካ እንድመለስ ... በምንም መንገድ እሷ እዚህ ኢትዮጵያ መጥታ እንድትኖር እንደማትችልና በምንም መንገድ እሷ እዚህ ኢትዮጵያ መጥታ እንደማትፈልግ ነገራኝ ነበር ። ያው የተወሰነ ጊዜ ሁለት ቤት መኖር እንደማንችል ልጆቹ እዚህ እንዲያድጉ እንደማትፈልግ ተስማምተን ነበር ነገሩን መርሮም ሆነ ልጆቹ ላይ አማካይ የሆነ ነገር ለመፈለግ ተስማምተን ነበር ነገሩን የጨቃጨቀን መጨረሻ ላይ እማካይ ... ልዩነታችንን ቀስ በቀስ የምንፈታው መስሎኝ የነበረው ። በመሃል ጥሩ የተግባባንና ... ነበር ። ግን እኮ ነው የሚያቅተው" አለና ትንፋሹን ያዝ አደረገ ።

ሁሉም ውጥረት ሲሰማው እንደሚያደርገው እጁን ጨብጥ ፈታ አድርጎ ንግግሩን ቀጠለ ። "ያው ባሁኑ ባለቸካይ እንድትመጣ ስትለኝ ለእኔ የመሰለኝ ወይ ልጆቹ ታመው ወይ የሆነ ነገር ተፈጥሮ ነበር" ሲል፣ ቀጥል በሚል ዓይነት ዓይኖቿን እሱ ላይ እንደ ተክላ ጭንቅላቷን ነቀነቀች ። "እና ገና ስደርስ በጣም ነበር የደነገጥኩት ። መኝታ ቤት ሲደርስ፣ ምን ልበልሽ ሁሉም ነገር አልቆ ነበር የጠበቀኝ ። ባጭሩ የፍቺ ወረቀት አዘጋጅታ እንድፈርም ጠየቀችኝ ።"

"እና እሌ...ም...ንም እኮ" አለች ድንገት ብላ ። አፏ የደረቀ ስለመሰላት ትንሽ ውሃ ተጎነጨች ።

"ሃ ... እኔም ስማይ ምድሩ ነበር የዞረብኝ ። እኒ ቂደስ፣ ምን አዲስ ችግር ተፈጠረ ስላት ያው በፊት የተነጋገርናቸውን ነገሮች እንደገና 'እንተም እባትህ የጠላህን አዲሱ ትውጣ፣ ደግሞም የልጆቹት ፍቅረኛህን መፈለትን ቀጥል ። እኔም የራሴን ሕይወት እቅጣጫ ማስያዝ አለብኝ' ምናምን ስትል የሆነ ነገር ካለብኩት በላይ ከመስር መውጣቱ በደንብ የገባኝ ያኔ ነበር" አለና ወደ ኋላ ለጠጥ ብሎ ተቀመጠ ።

"ቀድ ቀድ አልገባኝም፣ ማድቴ ያባትህ አደራ እና የልጅነት ፍቅረኛ ምን ማለት ነው" አለች፣ ፊደን እጁዋን ማትራ።

"የወልጄ ሚስጥር ... ለዘህ እኮ ነው ነገሩን ማውራት የማልፈልገው ። ብዙ የሚያውቀው ነገር አለ።"

"ግን የማይከብደህ ከሆነ ... ብትነግረኝ..." ስትለው፣ ትንሽ ከመንቀ በኋላ አልተናገረም፣ ለዓ አባቱና በመጨረሻም ከመሞታቸው በፊት ስለሰጡት አደራ በሰፊዉ ማስታወሻ ቀና ቀና ነገሩን አጫወታት።

"አደገርም ... አባትህ ምን አይነት ሰው ሊሆኑ እንደሚችሉ አስበዋለሁ እስከሙም አሰጡትም ነበር" ብላ ዮቶት ዝም ብላ ቀየችና ሌሎች ተያያዥ ጥያቄዎችን በትጠይቀው ቀየች፣ "እጂ ለጓውስ?" አለች፣ "የልጅነት ፍቅረኛ ፍለጋ የሚለውን የበበ የሚወቀ ፍላጎቷ ነር።

"ሄ...ል አሁም ራሱን የቻለ ረጅም ታሪክ ነው ። እሁን ሁሉንም ነገር ልነግርሽ አልችልም ። ለብዙ ገን ... እም ... ም እንዴት ልንገርሽ፣ ገድ የለሽም እሱን ለላ ጊዜ ልንገርሽ።" ወደ ጎላ ለጠጥ ብሎ ተቀመጠና እጆቹን ደረቱ ላይ አጣምሮ ጣንጣግንን እየተሰባ ዝም አለ።

"ለምን" ጊዜ አለን እኮ ። ፕ...ሊ...ስ..." ብላ ተቁለጨለጨች ።

"ጉስ ... እድ ቲንክ ..." አለና ዮቶት እንደገና አመነታ ። "የቱ ጋ ልጀምርልሽ ... እም...ም ... እሺ ... ብጭሩ ምን መሰለሽ፣ ገነት የምትባል ከሰባተኛ እስከ አሥረ እንደኛ ክፍል ድረስ ጓደኛዬ የነበረች ልጅ ነበረች ። የመጀመሪያ የልጅነት ፍቅረኛዬም ነበረች ። እናቷ የሥጋ ደዌ ሕመም ስመታከም መጥተው በዛው እዚሁ አዲሳባ የቀሩ ሲሆን ብቸኛ ልጃቸው ነበረች ። አባቷ ከመወለዷ በፊት ነበር የሞቱት ። ደስ የምትል ቀንጆና በትምህርቷም ጉበዝ ልጅ ነበረች ።

"ታዲያ በእናቷ የሥጋ ደዌ ሕመም ሳቢያ ልጆች እያገለሉና እያበሸቁ በትምህርት ቤት ውስጥ መከራዋን ያሳዩዋት ነበር ። አውን ሲገባኝ ቀንጆና ጉበዝ መሆኗም መበሻጨቷን ያበባው ። እና የው ... እንድ ቀን ሰባተኛ ክፍል እያለን የሆኑ ልጆች ከበዋት፣ ደብተሯን ሜዳ ላይ በታትነው ሲቀልዱባት ከጓደኞቼ ጋር ደንገት ደረስን ። የእኛ ግርን በዚያን ጊዜ በሰፈሩና በትምህርት ቤቱ ሁሉ የተፈሩን ተደባዳቢዎች ነበርን" ብሎ ሳቅ አለ ።

"ጉልቤት ከድርውም ነው በለኛ?" ብላ እሷም ሳቀች ።

"ወይ ጉልቤነት ...አይገርምሽም ... ገና እኮ ትናንሽ ልጆች ነበርን። አሁን ሳስበው የኔን እባት ሰው ሁሉ እንደ ጦር ነበር የሚፈራው ። ለዚያ ይመስለኛል፣ ደፍሮ የሚናገረኝ ሰው ያልነበረው ። ብቻ የዚያን እለት ልጆቹን እንበርክከን እየገረፍን ይቅርታ እንዲጠይቋት አደረግናቸው ። ከዚያ እኔና እንድ ጓደኛዬ ቤቷ ድረስ ሸኘናት ። ማታ ላይ ለአባቴ ያደረግነውን በነገረው ፊቱ ላይ ያየሁት ደስታ አይረሳኝም ። በሀይወቴ እንደዛ ኮርቶብኝ የሚያውቅም አይመስለኝም ። የራሱን የድኽነት ታሪክና በልጅነ

ቱ ያሳለፈውን ገፊት ሁሉ ያጫውተኝም የነበረው ያን እለት ነበር ። በማግስቱ እሷን እንዲመለከታት የቤታቸውን ነገሮች ሁሉ ያሳወቃቸዉ ከልጅ እድሜን ነበር የሚያያት ።

"በቃ ምን አለፈሽ ከዚያ ጊዜ ጀምሮ እንደ ልጁ አይደን ነበር የሚያያት ። ለትምህርት ቤት የሚያስፈልጋትን ነገሮችና ልብስ፣ ሁሉንም ነገር ለእሱም ለኔም እንደ ነበር የሚገዛልን ። ከእሷ ጋር ጥሩ ጓደኛሞች ሆንን ። ብዙ ጊዜ እንገናኝና ሁሉንም ለዋወጥ ጀርቶ ተርክምርኛችም ነበርን ። አባቴ ትምህርት በጣም ስለሚወድ፣ ከዘዘ የማይዉል እንዲሁልኝ ላያደርገው አልቀረም ። ዓመት በአል ሲሆን ተማሪ መደኛ ደግሞ የበዓል እንዲወጣት ደልልቶቸው ነበር" ሲል፣

"የልጅነት ዋጋ ነገር ለናቷም ደልልቶቸው ነበር" ... አለች፣ ከማጓት እሳቷ ጋር የሚያስፈልገውን ነገር በጣም ደስ የሚል ታሪክ በወማቹ ቀጥር የእለት ረጅሟ

"ወይኔ ምን አይነት እራፍ አባት ናቸው" አለች፣ ምን አይነት አባቶች ናቸውና ደስ የሚል ታሪክ ያደርጋቸው ። ጥሩ አባቶችን ጠቸና ደስ የሚል ታሪክ አቀርቡ ። እኔ ቂደስ ... ወደ ታሪኩ ይቀብሰፀታል ።

"አባቴ በጣም ብዙ የሚገርሙ ባህርያት ነበሩት ። እሱ ላይ በአጥር ዓለም ጉበዝ ስለ ስመለስኝ እንዳልስታደሰ አብረን ነበር የምንወሰው ። በዛ ላይ በአገር ዓለም ጉበዝ ስለ ነበረች በፊር ውስጥ ከእኛ አትለይም ነበር ። ብዙ ጊዜ የምናጠው እኛ ቤት ነበር ። እናቷ ልስ እንደ ልጃቸው ነበር የሚወዱኝ ። እኔም እንደዚሳቸው ኸር፣ የምወደው ምግብ አላስበርም ። እናቴ ለወንድ ብታቸጓኘትም አብረን ብዙ ጊዜ ማማፋታችንን እትወደውም ነበር ። አባቴ በጣም እንደሚወዳት ስለምታውቅ ምንም ማድረግ አልፈለገችም ። ስለኛ እንደሚወዳት በልም ታውቅ ብዙም እሷ ቤት እንድንደድና እንድንቀራረብ የእናቷን ሕመም ስለምታውቅ ብዙም እሷ ቤት እንድንደድና እንድንቀራረብ አትፈልግም ነበር"

"ይቅርታ አቋረጥኩህ ። ስሟ ማነው?"

"ገነት"

"ደስ የሚል ስም ... እሺ ... ቀጥልልኝ" አለችና ተመቻችታ ተቀመጠች ።

"ስምንተኛ ክፍል አካባቢ ስንደርስ ግን መቀራረባችን መልኩን ቀየረና ሌላ አይነት ፍቅር ውስጥ ገባን ። ለሁለታችንም የነ አይነት ፍቅር የመጀመሪያ ስለሆነ ምን ማድረግና መሆን እንዳለብን እንኳን አናውቅም ነበር ። በቃ እጅ ለእጅ መያያዝ፣ መተ ቃቀፍና መሳሳም፣ ሲተያዩ መዋል ሆነ ሥራችን ። አንድ ቀን አይ ቲንክ ስለሥራ እንደኛ ክፍል የመጨረሻ ፈተና እያጠናን ይመስለኛል ኃይለኛ ዝናብ ይዘንብ ነበር ። ማንም ሰው ቤት ውስጥ አልነበረም ። እንደ ነገሩ እጥንተን እንደ ቀልድ ልፊያ ነገር ጀመርንና ሳናስበው ..." አለና የቀረችውን እምቦ ውሃ ብርጭቆ ውስጥ ጨምሮ እንደ ሁለቴ ተጎነጨ ።

ልቧ ትር ትር ማለት የጀመረው ምስጢር ሳታስበው፣ "እሺ ... ከዛስ?" ስትል ሳቅ አለ ።

"እንዴት ነው ልብ ሰቀላ ባክሽ፣ የሚቀጥለውን ነገ ብነግርሽስ?"

"ውይ በናትህ ... ዶክተር ሌላ ደገሞ ..." አለች፣ ትዕግስቷ አልቆ በመቁነጥነጥ ።

"በቃ እንቺ ይሄንን ዶክተር ተይ ብትባይ እምቢ አልሽ አይደል?"

[illegible]

"ብዙ ትንሽ ስንፈጋጋ፣ እንደ ምንም ሸኘኋያት ተመለስኩ ። [illegible] ለምን የማውቀው አይመስለኝም ። ያለ ጥርጥር [illegible] ። በጊዜው እናቴ እኔን ምንም ባትለኝም ከኮት ለእንደ ወር [illegible] ወደ ምን ሆነች ብላ እንኳ አልጠየቀችኝም ነበር" ብሎ [illegible] ሰዎች ሰላም ስላሉት፣ ፈገግ ብሎ እጁን አውለብልቦ አጸፋውን መለሰ፣ [illegible] ወሬውን ሊቀጥል ሲል፣

"አሰትህስ ምን አሉ?" አለች ።

"እሱስ... አልነገርኩሽም ለካ፣ እሱማ ገና አስረኛ ክፍል ስንገባ አካባቢ [illegible] ነበር ። እሱ ቢኖር ኖሮ ብዙ ነገር ሌላ መልክ ይይዝ ነበር ። አሁ ቆይ..." ብሎ ትንሽ ተከዘና ቀጠለ ። "እንደ ነገርኩሽ፣ የሁለታችን መቀራረብ እናቴን ሰላም ሳይሰጣት አልቀረም ። ከዚያ በኋላ ከኮት እኛ ቤት ለመምጣት ፈቃሞ አቋረጠ አለች ። በደጁ ግን መገናኘታችንን ቀጥለን ነበር ። በዚህ መሃል እኔን ከባ በወር [illegible] እንደሚሄል እናቴና አሜሪካ ያለችው ታላቅ እህቴ ሳይዶልቱብኝ አልቀሩም ።

ትምህርት ቤት እንደተዘጋ ክረምቱ ሲጀምር ወደ አሜሪካ ለመሄድ የሚያስፈልገው ወረቀት ሁሉ ማለቁን ሲነገሩኝ ማመን አልቻልኩም ። ሐምሌ አጋማሽ ላይ ወደ አሜሪካ እንደምሄድ ሲነገረኝ እኔም ከኮትም ሰማይ የተደፋብን መሰለን፣ የመለያየት ፍርሃታችን ደግሞ የፍቅራችንን እሳት የባሰ አጋለው ። ወደ አሜሪካ መጓጓዬ የቀናት ቀንን ሲቀረው ከኮት ደብዳቤ ጻፈች ።

"ወይ ... የምን?" አለች የስጨርር ሳታስበው ድንገት ብላ ።

"አላውቅም ... ደጋግሜ ቤታቸው ብሄድም የሚያናግረኝ አላገኘሁም፣

[illegible]

"ግን እርፊሀን የሱ አትርሳኝ፣ አሺ ሌላነት ። ከሁሉም ከሁሉም እንደምትረሳኝ ባሰብኩ ቁጥር ልቤን ያመኛል ። እኔማ እርሳሽ ብል አልችልም ። ሁሌም አንተን ተሸክሜ እኖራለሁ፣ በየቀኑ አስብሃለሁ ።

ብዙም ያንተንም ፋንታ እኔ አለቅሳለሁ ። በቂ እንባ ስላለኝ አትጨነቅ፣ አታልቅስ ። አልቻልኩም እንጂ እንደምንከ ስለማውቅ ታገሰኛለህ ። ብዙም ያንተንም መከራ እኔ እሸከማለሁ ። ከሁሉ ከባዱ ነገር ግን ለምን የሚለውን ጥያቄ መመለስ ነው ።

ግን ለምን?

መልካም ጉዞ ። ደህና ሁን ።

ያንተው ሂድ"

"የኔ እናት" አለች ባለ ድምጽ ። ከደብዳቤው ላይ አይኗን ሳትነቅል እንባዋ እመበባትና ባንድ እጇ ፊቷን ሸፈነች ።

"እንዴ! ኧረ በፈጣሪ እስኪ ..." አለ፣ ነገሩ ቢያሳዝናትም እንደዚህ ትሆናለች ብሎ ፈጽሞ ስላልጠበቀ ።

"እሺ ... ከዛስ?" አለች፣ እንባዋን እየጠራረገች ።

"ከማላለስቻል ብሎ ኘበማገስቱ ተመልሼ ስሄድ ቤታቸው ተቀልፎ ያረበኒኝ። ብበሬት ዓለጠፈቶ የሄዱበትን የሚነግረኝ እንኳ ሳላገኝ እንዲሁ ልቤ ተገጠሰበኝ የተቀበረ በራቸውም ላይከፈት ፣ በጥያቄ እንደ ተሞላሁ ወደ አሜሪካ ሄድኩ ። ይሄው ደብዳቤዋ ብቻ እስከ ዛሬም ሳትለየኝ ከኔ ጋር አለች ። እልፍ ጊዜ ደጋግሜ ባነብም ዛሬም እንቆቅልሽ እንደ ሆነችብኝ አለች ። እዚህ በመጣሁ ቁጥር ክትትን ለማግኘት ያደረኩት ጥረት የለም ። እስካሁን ግን ምንም ፍንጭ አላገኘሁም" ብሎ ፣ በረጅሙ ተንፍሶ ዝም አለ ።

"በጣም ይገርማል ... ደብዳቤዋ ግን በነዚህ ሁሉ ዓመታት ውስጥ እንኳ አልጠፋብህም ወይም ተቀዳዶ አላለቀችም? ሁልጊዜም ቦርሳህ ውስጥ ይዘሃት ነው የምትዞረው?" አለች፣ ወዘናና መገረም ድብልቅልቅ ባለ ስሜት ጋር ውስጧን እያተራመሰው ።

"ኮፒና ስካን አድርጌ ቀረ አስቀምጫለሁ ። በቃ ኦሪጂናሉ ግን ከእኔ እንዲለየኝ አልፈለግሁም ። አይ ዶና ለምን እንደሆነ ..." አለና ወረቀቷን ተቀበላት ። በጥንቃቄ አጣጥፎ ከፊት ለፊቱ አስቀመጣት ።

"ወይ ... ግን ምን ሆና ይሆን? የኔ ናት ስታሳዝን" አለች ። ሌላው ያለጠበቀችው አይነት ሌላ ሰው መስሎ ታያት ። ጠንካራውና ለሰው ሁሉ መልስ ያለው ሳይሆን ያትረሰት ሳይሆን ምስኪን በራሱ ጥያቄ የተሞላ ሆኖ አየችው ። "ቀድሞ ብታገኛትስ ... ማለቴ አሁን ብታገኛት ምን ታደርጋለህ?"

"ምን አደርጋለሁ ... ሁ...ህ ፍ...ፍ... ዘሊዮን ጥያቄዎች አሉኝ ። እኔ እንጃ ሳገኛት ብቻ ይመስለኛል የማውቀው ። መገመት አይቻልም" አለ ፣ ሁሉንተናው ጉጉ ነበተት ።

"እሺ እስከ ዛሬ እየጠበቀችህ ቢሆንስ ... ማለቴ ሳታገባ አንድ ቀን እንደምታገኝ ብላ ተስፋ አድርጋ?"

ያላሰበው ጥያቄ ስለነበር ፣ "እንጃ ... አብደሻል እንዴ ፣ የምናወራው እኮ ብዙ ዓመታት ታሪክ ነው ። የታይታኒክ ታሪክ በይው ። አይመስለኝም ። ከሆነም ያው ያለሁበትን ሁኔታ እነግራታለሁዋ ። ጥሩ ወንድምና እኅት የምንሆን ይመስለኛል" አለ ፣ ከዓይነ ሥጋው ውጪ ያለውን ነገር በዓይነልቦናው ለማየት እየሞከረ ።

"እኔ ግን ሳስበው ሳስበው ... የምታገኛት ይመስለኛል" ብላ ፣ ጠረጴዛው ላይ ተጣጥፎ ወደ ተቀመጠው ደብዳቤ እያየች ፈገግ አለች ።

"አይ አንቺ ... እስኪ እንዳፍሽ ያድርገው ። ኢኒ ዌይስ ... ይሄንን ሁሉ የነገርኩሽ ላሰለቅስሽ አልነበረም ። ላንቺ የነገርኩሽን ነገር ለንጉሴ ስነግራት ነገሩ ቢያሳዝናትም ክትትን ፍለጋ መሄዋቴን በበጎ አላየችውም ነበር ። በኋላ ላይ ሐሳቤ እንደማይለወጥና ይህንን ነገር ካልጨረስሁ ሰላም እንደማይኖረኝ ስታውቅ እያንገራገረች ተስማማች፣

"ባሁኑ የሄድኩ ጊዜ ያለችኝ ነገር ግን ውስጤን አውኮት ነበር ። 'አንተ የልጅነት ፍቅረኛህን ፍለጋ ላይ ታች ስትል የኔ ሕይወት ተንጠልጥላ ልትቀር አትችልም ። እህ

ፍቅሩን የሚደጋረፍኝ ቢጤቴን ያገኘሁ ይመስለኛል ። ደግሞ የልጅነት ፍቅረኛህን ባገሀን ልጅ እገር ፍቅረኛ እንዳገኘሁም ሰምቻለሁ ... ምናምን ስትለኝ መጀመሪያ ቀልዷ ነበር የመሰለኝ ። ምክንያቱም ንጉሴ እንደዛ በአሽሙር የምታስብና የምትናገር ልጅ አይደለችም ። እየቆየ ሳየው ግን ሁሉም ነገር የምሯን ነበር ። ነገሮች ከቁጥጥር ውጪ መሄዳቸው ቆይቶ ነበር የገባኝ" አለና ፊቱን በሁለት እጁ ሸፍኖ ጸጥ አለ ።

የምትለው ስለ ጠፋባት "አልገባኝም" አለችና ፊቷ ሁሉ የጥያቄ ምልክት መሰለ ።

"ልክ ነሽ፣ ምንም አይገባም ። ለማንኛውም እንዳልኩሽ ባሁኑ የሄድኩ ጊዜ ያጋጠመኝን ነገር ፈጽሞ አልጠበቅሁትም ነበር ። ምን ማድረግ እንዳለ ነበረብኝ እንኳን አላወቅሁም ። በለዚህ ያለቻውን ሁሉ አድርጌላት ፣ የጠየቀችውን ፈጽሜላት ፣ ከቆም በኋላ ሳልናገር ቶሎ ወደ እዚህ ተመልሼ መምጣት ነበረብኝ ። አይ ገስ ... እሱም ይመስለኛል ያበበችውና ያለቻው ነገር ሁሉ እውነት እንዲመስላት ያደረገው ። እኔ የበለ ብዋብዋ እንዳይፈጠር መሸሼ ነበር ። በስንት ልመና መሰለሽ ፍቺውን ለጊዜው ለማዘግየት የተስማማችው ።"

የሒሳብ ደረሰኙን ሊያነሳ እጁን ሲዘረጋ በፍጥነት ያዘችና ፣ "እስኪ እጅዎት ይረፍ ደብተር ፣ ተጋባዥ ነህ ዛሬ ረሳኸው?" አለች በፈገግታ ።

ንጉሴ 'ልጅ እገር ፍቅረኛ አገኝተሃል' ያለችው እሷን መሆኑን ሊነግራት አልፈለገም ። እንደዋ ቅን ልቦናዋን ሊያቆሽሸው ባልፈለገ፣ ደግሞም ለንጉሴ ያላትን ትልቅ ፍቅር ስለሚያውቅ ። አብዛኞቹ ተስተናጋጆች ወጥተው ቤቱ ጭር እያለ ነው ። ሰዓቱ አራት ከሩብ ይላል ።

"ልጆቹስ ግን በናትህ?" አለች ፣ ፊቷ እንደገና በሐዘን እየጨለመ ።

"እም...ም ልጆቹን ...ምንም ማድረግ አልችልም ለጊዜው ። ያው ፍርድ ቤት ብንሄድም ለሷ ነው የሚሰጡት ። በዛ ላይ አቅሙም ልቡም የለኝም ከንጉሴ ጋር ፍርድ ቤት ለመቆም ። ለነርሱም ከሷ ጋር ቢቆዩ ነው የሚሻለው ። በቃ ራሴን ብቻ ነው ይዤ የመጣሁት ። ለዛውም የእኔም ግማሹ የት እንዳለ አላውቅም ። የሆነ የማላውቀው ሌላ ሰው የሆንኩ ያህል ነው የሚሰማኝ"

"ሊላሆውማ ነህ ፣ ተጠራጠርክ እንዴ?" አለች ሳቅ ብላ አይን አይኑን እያየች ። ጠረጴዛው ላይ ያለውን እጁን በእጇ መታ መታ አደረገችና ከስልኳ ላይ ሰዓቷን አየት አደረገች ።

"ይሁን እስኪ" አለ ያደገ ጢሙን እያሻሸ ። "አይ ቲንክ ፣ መንቀሳቀስ ሳይኖርብን አይቀርም ። እንዳይመሽብሽ አንቺም ።" ለአስተናጋጇ የምትሰጠውን ጉርሻ አስቀርታ መልሷን ወሰደች ። የገንዘብ ቦርሳዋን ከዋናው ቦርሳ ከተተችና ተነሡ ።

"ሌላው ሰው አሉ ... ያለ ምክንያትም አልመሰለኝ ይሄንን ግራ የሚያጋባ ስም ያወጡልኝ"

"ስምን መላእክት ናቸው የሚያወሩት በሚለው ትስማማለህ ማለት ነው፣ መላእክት ደግሞ አይሳሳቱም" ብላ ሳቀች አፏን ጠመም አድርጋ። ከንዱን ይዛ ሳትለቅ እያስተካከለች ቀና ብላ "ግን ማነው ስምህን ያወጣልህ?"

"የቸምባው መልአክ ኮሎኔል ዲንጎ ናቸው። ከኔ የተሰየ ታሪክ እንዲኖረኝ ስለምፈልግ ነው ይለኝ ነበር። እኔ እንጃ፣ ምን ዓይነት ሴላ ሰው ሆኜ እንደ ተገኘሁ በሆቴሉ በሬ ሰባ መሀል አቋርጠው ወደ ውጪ ለመውጣት በሽምታ መራመድ ቀጠሉ፤ የሰውን ስም መልአክ ነው የሚያወጣው የሚለውን አባባል እያሰበ ያንዳንድ ሰዎች ስም ትዝ ሲለው ፈገግ አለ።

መኪናው ጋ ሲደርሱ በሩን ከፍታለት እንዲገባ ስትይዝለት ሣቅ ብሎ፤ "ኮሆሆ አ ጀንትል ሴዲይ! ራቁ ሳያገኛኝ ደግሞ በር ተከፍቶልኝ ... ታንክ ዩ" ሲል፤ እየሣቀች ዞራ ገብቻና የተሩን አስነሣች።

"ታውቃለህ፣ ብዙ ወንዶች ሴት በር ከፍታ ሊታስገባቸው ብትሞክር ዘራፍ ነው የሚሉት። ሊቨን ተጋብዘው ሴት ስትከፍል የማይመቻቸው ወንዶች ብዙ ናቸው" አለች፣ ዞር ብላ እያየችው።

"ስምንልጀ ... በተከበሩ አካኪ ዘራፍ ማለት ...? ግን ደግሞ መቼም ታውቂያለሽ፤ አንዳንድ ሴቶችም ለነገር ብለው ካደረጉት ቀላል ላይሆን ይችላል። ለእኛ አገር ወንድ ደግሞ ነገሩ ለምን እንደሚከብድ መረዳት የሚያቅትሽ አይመስለኝም"

"አይ ባክህ ... የኛ አገር ወንድ፣ የሌላ አገር ወንድ የሚባለው አይገባኝም። ሴት ልጅ እኛ እስክትገባ የመኪና አይደለም የሰማይ በር ለመክፈት አይመስለኝም። ማለቴ የሌለውን ሣማ ታፈታብሽ ካላሰርኩልሽ እያለ ሲያሽረግድ ይቀድና ልክ የፈለገውን ሲያገኝ ደግሞ ውኃ ቀጠነ አየር ወፈረ እያለ መሳደብ ማመናጨት ይጀምራል። ሳስበው ቤት ስትጋብዘው ወይም የሆነ ትንሽ ትዕቢቱን ነካ የምታደርግ ነገር ስታደርግለት በደቂቃ ወይ ቢያንስ በጸጋ የማይቀበል ወንድ ውስጥ አድሮ ያከብራታል ብዬ አላምንም"

"ንጥብሽ ይገባኛል። ግን ደግሞ ገና ነን፣ እንደ ማኀበረሰብ ብዙ መሥራት ይጠበቅብናል። ከልጅነታቸው ወንድና ሴት ልጆቻችንን ከምናሳድግበት መንገድ ጀምሮ፣ ባህሉና ልማዱ የተጠላለፈበትን ማኀበራዊና ሥነልቦናዊ ገመድ መፍታት ቀላል አይመስለኝም" አለ፣ የተደወለ ስልክ መኖሩን ለማየት ስልኩን እያወጣ።

"ባለፈው፣ ከሲራክ ጋር ለቡና ስንወጣ እኔ ነበርኩ የከፈልኩት። ልክ እሱን ሳገኝ እንዳደረኩት ከፍቼ ይዤለት ግባ ብለው፣ ዘራፍ አሻፈረኝ 'ምን መሰዬ ታዩሻ' ብሎ አ-ማ-ዬ ት-ሙ-ት እምቢ አሻፈረኝ አለ። እኔማ ሥቄም አላባራሁ። እሱ ደግሞ የባሰ እናደደው። ብቻ እንዲያው ትዝ ስላለኝ ነው" ብላ ሣቀች። ሲራክ አብሯቸው የሚሠራ ወጣት የአእምሮ ሕክምና ዶክተር ነው።

"ምን መሰለሽ፣ ባህልና ልማድን መቀየር ቀላል አይደለም። ሁላችንም በጋራ ለገባነው ልማድና የቀደመው ትውልድ ፈልስፎ ለሚንዛበን ወግ ባሮችና እስረኞች ነን

አለ፣ የመኪናውን ቁልፍ እያጠበቀ። በነገሩ ላይ ትንሽ ካወሩ በኋላ ከብሔራዊ እስከ ሜክሲኮ ድረስ ሁለቱም በየራሳቸው ሐሳብ ውስጥ ገብተው በጸጥታ ተዋጡ።

"ስለዚህ ...ታዲያ ምን እያሰብክ ነው?" አለችው ድንገት ዞር ብላ።

"ምን እያሰብኩ ነው? ምን የማላስበው ነገር አለ ብለሽ ነው። ብዙ ነገሮች እኔን እያጠቁ እንደሆነ አውቃለሁ። አይ ዶና፣ ምናልባት የመጨረሻ ውሳኔ ከማድረጌ በፊት ሁሉንም ነገር እንደገና ማየት ሳይኖርብኝ አይቀርም" አለ ከኪሱ ውስጥ የሚሙኸውን ስልክ እያወጣ። "ኦህ እናቴ ናት መሰለኝ ... ቆይ እንዴ ልመልስላት" አለና፣ በአጭር ደቂቃ ውስጥ ቤት እንደሚደርስ ነግሯቸው ዘጋው። እናቱ እርሱ ቤት ከሄደ ዘለዓለም አይተኙም። ዝርዝር ትዳዩን ባያውቁም ትዳሩ ላይ ያለውን ችግር ከእህቱ ስለ ሰሙ በጭንቀት ተወጥረዋል።

"ቆይ ግን ዶክተር ሴላ ... ካትትን ፈልጎ ለማግኘት ንጹህንና ልጆችህን ማጣቱ ተገቢ ይመስልሃል፣ ማለቴ ... በንጹህም በኩል ሆኜ ሳስበው ነገሩ ቀላል አይመስለኝም። ይቅርታ ግን ... ያለህበት አጣብቂኝ ስለማይገባኝ አይደለም" ብላ ነጻጁን ሰጠት አድርጋ ፍጥነቷን ጨመረች።

"እኔ ኮ ካትትን አገኛለሁ ብዬ ስነሳ ንጹሕን አጣለሁ ብዬ አይደለም" ሲል ዞር ብላ ገራ በገባው ፊት ስታየው ዝም አለ። 'እውነት ታዲያ ምን ፈልጌ ነው?' አለ በውስጡ። "እኔ የምፈልገው ካትትን በተመለከተ አንድ የሆነ ፍጻሜ ማግኘት ነው ... ይሄ ደግሞ ለምን ንጹሕን ሊያሳጣኝ እንደሚገባ ነው ያልተረዳሁት።"

"እሺ ካትት ባልተገኘችስ? ወይም ብትገኝስ? ደግሞ ያባትህ አደራ ያለበትና በውስጥህ ታምቆ የኖረ ህልምህና እዚህ ማድረግ የምትፈልገው ነገር ከገነባኸው የግልህ ህይወትና የትርህ አቅጣጫ ጋር ሲጋጭ ምርጫህ ምንድነው?" ስትለው። ትክክኛውን ሰው እጁን ጨበጥ ለቀቅ እያደረገ ዝም አለ።

"ቶኛው ሚስጥር ... አሁን የኔ ህይወት በሚገፋቱና በሚሳሳቡ ኃይለኛ ማግኔቶች መካከል እንዳለች ቁራጭ ብረት ግራና ቀኝ እየተንተተች ነው። ለየትኛውም ጥያቄሽ መልስም ሆነ ስሜት የሚሰጥ ማብራሪያ ማቅረብ አልችልም። አሁን ለምሚወተው የሕይወቴ ሙዚቃ የተጻፈ ኖታና የተስተካከለ ቅኝት የለኝም። በቃ ምን ልበልሽ ... አለ አይደል ... ቀለም ባለቀበት ብዕር የምጽፍ ያህል ነው የሚሰማኝ።" የምትመልስለት ስላልነበራት ዝም አለች። የሴላሥው እናት ቤት ደጃፍ ሲደርሱ መኪናውን ዳር ላይ አቆመች።

"ባይ እስኪ ... በጣም መሽቷል፤ ግቢም አትግባይ። በጣም በጣም ነው የማመሰግነው። እንዴት ቅልል እንዳለኝ ... ያው የቴራፒ ሒሳቡን እዛው በክሊኒኩ በኩል እናወራርዳለን" ብሎ ቀለደና ወረደ። እሷም ወርዳ ጥምጥም ብላ አቅፋ ተሰናበተችው።

እኔም በጣም ደስ ብሎኛል። አይዞህ ... ሁሉም ነገር በጊዜው ይፈታል፣ ለሁሉም የራሱ መንገድ አለው። ጊዜ የማይፈታው ቋጠሮና የማያስረሳው ነገር የለም ትል የለ ሪሰሆ አለች። ወደ መኪናዋ ገብታ አስረችውና መብራቱን ወደ ኋላ አብሮታ ቆመች። በሩ ሊከፈትለት እጇን አውለብልባ ወደ ጃክሮስ ተፈተለችች።

ክፍል ፪

ድልድይ

3

ሌላሠው በአውሮፕላኑ ውስጥ ሰውነቱን እያፍታታ ወዲያ ወዲህ ሲል ቆየ፣ እንቅልፍ እንዲወስደው ራቁን ሸፋፍኖ ደገፍ ብሎ ተቀመጠ። ረዳት አብራሪው "አዲስ አበባ ለመድረስ የቀረን አምስት ሰአታት ሲሆኑ የምንደርሰውም ጠዋት አንድ ሰዓት ከሩብ አካባቢ ነው። የአዲስ አበባ የአየር ሁኔታ ..." እያለ የጉዞ መግለጫ ሲሰጥ 'አፍ ... ሻ ...' አለ ለራሱ። አብዛኛው መንገደኛ በየመንበሩ ላይ ያሸለበው ይመስላል፣ ባለቤቱ ንጹሕና ሁለቱ መንትያ ልጆቹ ግን ለሽ ብለዋል።

አምስቱን ሰዓት ተሎ ለመጨረስ ጊዜም እንደ ቦታ በወደዱት አቅጣጫ በንካቱ የሚሄዱት እውነታ ቢሆን ብሎ ተመኘ። የጊዜ ላይ ጉዞ በተወሰነ ፍጥነት ያንድ ፍ የወደፊት ብቻ መሆኑን ሲያስብ ሰው መሆን፣ የጊዜ እስረኛ መሆን ነው ብሎ ደመደመ፣ በጊዜ ጉዳይ ያለውን ሃሳብ እያሰፋና እያጠበበ ሲያወጣ ሲያወርድ ቆየ።

'ጊዜ የዘላለም አሸከር ሲሆን፣ ሰው ደግሞ የጊዜ ባሪያ ነው። ሰው ነፍ በደቂቃና በሰዓት፣ በወራትና በዓመታት ሸንሽኖ፣ ከግድግዳው ላይ ሰቅሎ በእጁ ላይ ጠፍሮ ሊገዛው ሊቆጣጠረው ይሞክራል። ጊዜ ደግሞ ሰውን ከልጅነት ወደ ወጣትነት፣ ከጉልምስና ወደ እርጅና እያከለፈለፈ ከሞት ደጃፍ ያደርስና መቃብር ይጨምረዋል፣ በክረምትና በበጋ፣ በጸደይና በመጸው እየተመሰለ መልኩን እየቀያየረ ሲመጣና ሲሄድ፣ ሲዞርና ሲፈራረቅ፣ ... የጊዜ ጉዞ ያዙሪት እንጂ የወደፊት አይመስልም። በድሎ ፈረስ ላይ ተቀናጦ በስኬትና በውድቀት፣ በቀጠሮና በድንገት፣ በጥበቃና በጥድፊያ ተጠቅ የሰውን ዕጣ ፈንታ የሚወስን ጊዜ መሆኑን በቀላሉ እንዘነጋለን። ጊዜን መግዛት ሲያ ራስን እንጂ ጊዜን ማስገዛት አይደለም።

'በጊዜ ውስጥ ትናንት የትዝታ፣ ነገ ደግሞ የተስፋ ጎተራ ናቸው። ከመቶ ትናንት ... ያልመጣ ነገ ይሻላል። በእጅ ያለ ዛሬ ግን ከሁሉም ይበልጣል። ዛሬ በጊዜ ያለ እየመሰለ የማይደገም ... ተመልሶም የማይመጣ ... ላንድ አፍታ ለቅጽበት ታይቶ ጸርቶ ከሌለው የዘላለም ጠፈር ገብቶ የሚሰወር ... በትናንትና በነገ መሃል የተሸነቀ

አንዱ ነው። የዛሬ ምስክሩና ጉልበቱ ያለው ደግሞ 'አሁን' ላይ ነው። 'ትድም' እና በኋላ' ግን ያለቦታቸው ባሬ ውስጥ የተደነቀሩ የትናንትናና የነገ ሽርፍራፊዎች ናቸው።

'የሰድሜ ባለጸጋ የሆኑ ጨቅላ ሕፃናት ካለተንካ ቂብ ለድሚያቸው ላይ ብዙ ፍሬዎችመና ከሞሉ በስተመጨረሻ በጸጸት የተሞላ እርጅና ኩሲ መሆናቸው አይቀርም። የልጅነት ጨዋታ፣ የወጣትነት ፍቅር፣ የጉልምስና ስኬትና የእርጅና ሞገስ በጥናንት የዛሬ ለድል ፍሬዎች እንጂ የነገ ተስፋ ወይም የትናንት ትዝታ ውጤቶች አይደሉም።'

ከተጎፈረበት የሳብ ሲወጣ 'ጊዜም እንደቦታ ደርዘ ብዙ የህይወት እውነታ ነው' የሚል ሃሳብ አንዱ በጊዜ የሚል ብገድ መደሆፍ ላይ ያነበበው ድንቅ አረፍተ ነገር ትዝ አለው። ሃሳብ አንዱ በጊዜ በራሴት። ቀና ውስጥ ወዲያ ወዲህ የሚያጓጉዘን አውሮፕላን መሆኑ ለመጀመሪያ ጊዜ በራለት። ቀና ብሎ ትንሽ ተንጠራራ። አሁንም በጥልቅ እንቅልፍ ውስጥ ያሉትን ሚስቱንና ልጆቹን አየና 'አዎ ... ሁለተኛው በጊዜ ውስጥ መንሸራሸሪያ አውሮፕላን ደግሞ እንቅልፍ መሆኑ ነው' ብሎ ፈገግ አለ። ሰው በምናቡና በራሕዩ በጊዜ ውስጥ ወደ ፊት ይጓዛል። በትዝታውና በትውስታው ደግሞ ወደ ኋላ ሲንጉድ ይችላል።

ከብዙ ማግባባትና ማሳመን በኋላ ነበር ባለቤቱ ንጹሕ ልጆቹን ይዘው ወደ ሀገር ቤት ለምስት ወር እረፍት በመምጣታቸው የተስማማችው። በልጅነቷ ከሃገር ቤት ከወጣች በኋላ ላጭር ጊዜ ከወላጆቿ ጋር ካልሆነ መጥታም አታውቅም። የመጨረሻ ጉዞዋ ከአስራ አምስት አመት በፊት ነበር። በተባበሩት መንግስታት ድርጅት ይሰሩ ከነበሩ አባቷ ጋር ካገር አገር ሲዟዙ ስላደጉ፣ ምንም አይነት ረጅም ጉዞ አትወድም። ወደ አዲስ አበባ ለመድረስ ሲቃረቡ የአውሮፕላኑ የውስጥ መብራት ሲበራ ነቃች።

"ደረስን እንዴ ሌላዬ?" አለች አይኗን እያሻሸች ፊቷ ላይ ጣል ያደረገችውን ያንገት ልብስ አጣጥፋ ከጎኗ እያስቀመጠች።

"አልምሰት ... አንድ ሰዓት ነው የቀረን፣ ትንሽ ተኛሽ?"

"ያ ... እንደ ነገሩ ... ያውሮፕላን ውስጥ እንቅልፍና ምግብ እኮ ..." ብላ ሳቅ ስትል፣ እጇን እያሻሸ ፈገግ አለ። ብዙም ሳይቆይ ልጆቹም ነቁ። ለፊት ማጽጃ የሞቀ ፎጣ ሲዞር እሷ ልጆቹን ይዛ ወደ መጸዳጃ ክፍሉ አመራች። አውሮፕላኑ መሬት ሲነካ መንገደኛው ጭብጨባና እልልታውን አቀለጠው። ነገሩ ባይገባቸውም ልጆቹም አብረው እያጨበጨቡ ሆሁ። ነገሩ ግራ ያጋባት ንጹህ 'ምንድነው በሚል' ጥያቄ የተሞላው ፊት ሰታየው

"ከሰማይ መውረድ ቀላል ነገር ነው እንዴ?" ብሎ ሲስቅ፣ ቀልዱን እንደሆነ ገብቷት፣

"የምር ..." አለችው።

"የእርይታ ይሁን የደስታ ... የምስጋና ይሁን የአድናቆት እኔም አይገባኝም። ስሜቱን ግን አልጠላውም" አለ፣ የልጆቹን ልብስ እያስተካከለና የእጅ ሻንጣዎቻቸውን ከራስ በላይ ማስቀመጫዎቹ ውስጥ እያወጣ።

"ጉጉ ማለት ነው?"

"ይመስላል" አላት ፤ በረጅሙ እያየን ።

"ወይኔ ... ካሁኑ አሜሪካ ናፈቀችኝ" ስትል ፤ ከጆርባዋ ያሉ ሽምግል ያሉ [illegible] ሸንቀጥ በሚያደርግ አይታ ገረመችና ጭንቅላታቸውን አጠባወዉ ።

"ከሰላት ወር በኋላ ስንመለስ ደግሞ 'መቼ ነው ኢትዮጵያ የምንመለሰው ... ሳልጀር ናፈቀችኝ' ማለትሽ አይቀርም ።" የኢሚግሬሽን መስኮቶቹንና ... ፍተሻውን አልፈው ሲወጡ ደካምና ገራ መጋበቷ ፊቷ ላይ ይነበብ ነበር ። ... ልጆች እጅ ይዞ ከፊቷ የሚሄደውን ሌላውውን እያየች ከገና እቃቸውን የሚገፋውን ... ወጣት በተሰላቸ ድምጽ፤ "ሌላም ፍተሻ አለ እንዴ?" ስትለው ፤

"አይ ቢቃ ... የሚወስዳችሁ መኪና አላችሁ?" አለ ፤ ዞር ብሎ ከላይ እስከታች እያጨናት ። ካጋገሯና ከዋ ያቁዋ ለረጅም ጊዜ ውጪ የኖረች መሆኗ ገብቶታል ።

አርፒ አየር ማረፊያ ሰፈር የሚገኘው የሌላውው እናት ቤት ነው ያረፉት ። ... ሰፈና ሁሉም ነገሩ የተሟላ ስለሆነ በቂ ምቾት አለው ። ንጹሕ በመሆኑ ... ሳምንታት ምንም ሳትደሰት ጊዜው እንደዋዛ አለፈ ። የእንቅልፍ መዛባቱ ... ለውጥ፤ የልጆቹ ጨና ማጣትና መሰላቸትን ጨምሮ ብዙ ነገር አታከቷታል ። ... ደግሞ ብዙም ሳይቆይ ጳውሎስ ሆስፒታል ገብቶ መስራት ስለጀመረ ብቸኝነቱም ... ብሏታል ። ቀስ በቀስ ጓደኞች ስታፈራና ወጣ ወጣ ማለት ስትጀምር ትንሽ ቀለል አለት ... ይሆም ሆኖ ኢትዮጵያ እንኳን ሊኖርበት የሚመጣበት ሀገርም ሆና አልተዋወቀችኝ ... የሌላውውና የልጆቹ ደስተኛነት ለምስጢር ፈጽሞ ሊገባት አልቻለም ።

'ደስታ በሁሉም ቦታና ጊዜ ሊፈጥሩ የሚችሉት ነገር ነው ወይስ ቦታና ጊ... እየመረጠ የሚከሰት እድል? ሰው በምርጫው ደስተኛ የመሆን ነጻነት አለው ወ... ደስታ እንዳሻው የሚከሰት የእድለኞች እጣ ፈንታ ነው?' ለሚሉና መሰል በው... ለተፈጠሩ ጥያቄዎች መልስ አላገኘችም ። 'በቀላሉ የሚደሰቱ ... በሁሉም ቦታና ወ... ደስተኛ መሆን የሚችሉ የተባረኩና የሚቀናባቸው ሰዎች ናቸው' ብላ አሰበች ፤ 'ደስ... የኑሮ ምቾት ውጤት ነው ወይስ የሕይወት የትርጉም ፍሬ? ለመደሰት የፈልግ... ሁሉ ማግኘት ያስፈልገናል ወይስ የሚያስፈልገንን ነገር መረዳትና ያለገበትን ወ... የመቀበል ጸጋ ይበቃል? ደስተኛ ለመሆን ፈለገች ።

ክፍል ፫

ሰዎቹ

4

የጠዋቱ ጫጫታ ጋብ ያለለት ክሊኒክ፣ ድንገት እንዳች መአት እንደ መጣበት ድብልቅልቁ ወጣ። በደማቁ የምትጮህ እንዲት ሴትና በዛ ያሉ አጃቢ ድምፆች የፈጠሩት ውክት የሁሉንም ቀልብ ስቧል። የጳውሎስ ሆስፒታል የአእምሮ ሕክምና ክሊኒክ በውስጥ ግድግዳ አንዷን አንባርቀውበት ወትሮውንም ድምፅ የመከላከል አቅሙ ደካማ ነገሩ ነው። ክሊኒኩ ከዋናው ሆስፒታል በስተጉዋሮ ወሽቅ ብሎ ይገኛል። አንዳንዴ ያሀል ከተራረፈ ዕቃ የተሠራ ይመስላል። ዓይንና ጥርስ፣ ጆሮና ጉሮሮን ጨምሮ አእምሮና ካንገት በላይ ያሉ አካላት መታከሚያ ክፍሎች የሚገኙት በዚችው አሮጌ የሆስፒታሉ ምራቂ ቤት ውስጥ ነው። ካንገት በላይ ላለ ሰውር ሕመም ሽንጥ ያጣ ቦታ መች አነስችው ለማለት ይመስላል።

ጠዋት ረፋዱ ላይ ከሰው ብዛት የተነሳ በቢሮዎቹ መካከል ባለችው ጠባብ ኮሪደር መተላለፉም ጭንቅ ነው። ከግማሽ በላይ የሚሆነው ሰው ተስተናጋጅ አስታማሚ አጃቢ ነው። አንዳንዴ ጥቂት በከፍተኛ ደረጃ የታመሙ የአእምሮ ሕመምተኞች ካሉ፣ አካባቢው በእረታና በሁካታ ቀውጢ ይሆናል። ከቀኑ ስድስት ሰዓት ከመሆኑ በፊት አብዛኛው ሕመምተኛ ታክሞ ወደ የቤቱ ስለሚሄድ ሁሉም ነገር እንደገና ፀጥ ረጭ ይላል። በዚያ ሰአት ወዲያ ወዲህ ውር ውር የሚሉት የጽዳትና የካርድ ክፍል ሠራተኞች ካልሆኑ እምብዛም ሰው አይኖርም።

ሌላሠው ቢሮው ውስጥ ሲያያቸው የቀዩትን በሰድሜ ጠና ያሉ ሕመምተኛ ለማስናበት በሩን ሲከፍት፣ ከደጅ የቀለጠው የጩኸት ወላፈን ጆሮ ግንዱን ገረፈው፣ የክሊኒኩ ኃላፊ ነርስ ወደ እርሱ እየመጣች ስለ ነበር ተከታትለው ወደ ቢሮው ገቡ፣

"ምንድነው ጫጫታው፣ ሲስተር?" አለ፣ በሩን እየዘጋ ፊቱን ወደ እርሷ መልሶ፣

"ምን ሰላም አለ ብለህ ነው፣ ዶክተር። ፖሊሶች አንዲት አስቸጋሪ ሳይኮቲክ ህመምተኛ አምጥተው ከቊጥጥር ውጪ ሆናብናለች። ሐኪሞቹ ሁሉ ሰብሰብ ብለው ቀደም ብለው ወጥተዋል። ነፍሰ ጡር ስለ ሆንች ሳትታይ መድኃኒት ልሰጣት

ቀልዷ ከውጭ ባለው አለፈባቸውም። እንዲያው ብዙ ብታደልን ብዬ ነበር" አለች፣

"ምንም ችግር የለም፣ እያታለሁ። ከዚህ በፊት እዚህ የታየች ሕመምተኛ ጫጫታ እንደ ተሰረቀ።" ... ለማስተካከል

ናት እንዴ?" አለ፣ ጠረጴዛው ላይ የተበታተኑትን የህመምተኛ ካርዶች አያበበበ።

"አይ ... አይ እንጃ፣ እዚህ እንጊ ታይታ የምታውቅ አይመስለኝም። ግን ክርኒክ ነር ናት። የለየላት ጨርቋን ጥላ ጉዳና ላይ የወጣች ዓይነት ትመስላለች። መንገድ ላይ የቀሙ መኪናዎች መስተዋት ሰባብራ መስለኝ ፖሊስ ጣቢያ አሳድረዋት ሲያቅታቸው ወደዚህ ያመጧት። በዛ ላይ ደግሞ ድርስ ነፍሰ ጡር ናት። አይ ዘንድሮ እንዲያው ሴት መሆን። አሁን እንዲያው በፈጣሪ ... ካልጠፋ ሴት ይቺን ምን ብለው ነው? ዘንድሮ ወንዱም አንስላ ሆነ መስል ልጄ። ምን ዓይነት ዘመን ላይ ደረስን አሁንስ!" አለች፣ በመንገሽገሽ ፊቷን አጨራምታ።

ለድሜዋ ለስድሳ ብዙም ያልቀረው ሲስተር ዘቢባ ለብዙ ዓመታት በአማኑኤል ከዛም በጳውሎስ ሆስፒታል ሠርታለች። በልምድም በእውቀትም ከደረጃና መያውን ለውም በፍቅር ከሚሠሩ ጥቂት የቀዩ ነርሶች አንዷ ናት። የምታደርጋት ጥቁር ወላማያዊ ፍሬም ቀጭን የአይታ መነጽርና ሁል ጊዜም የማይለያት ነጭ ሂጃብ ከጠይም ክብ ፊቷ ጋር የተጣጣመ ነው። የምትነግረውን እያዳመጠ ያያቸውን ካርዶች ባንድ ላይ የሰላቸው።

"ምን ታደርጊዋለሽ ... ሰዉ ብቻ ሳይሆን ጊዜውም ነው ያበደ የሚመስለው። ቀይ ፖሊሶቹስ መንገድ ላይ ለሚኖር ሰው ደግሞ መቼም ቢሆን ሕይወት እብደት ናት። ከሆነች መጀመሪያውንስ እንዴት ወደ ቢሆኑ እያሰቡም እንዴ? እንደዚህ የተረበሸች ሴት ምንም ቤተሰብ የላትም ማለት ነው?" አለ፣ ፖሊስ ጣቢያ ወስደው ያሳድሯታል? ምንም ቤተሰብ የላትም ማለት ነው?" አለ፣ በውስጡ ህመምተኛዋን እንዴት ብሎ እንደሚያናግራት እያሰበ።

"አይ ዶክተር ... አንተ ባሜሪካው እያሰብክ ነው። እዚህ አገር እኮ ብዙም ጫ ያለው ነገር የለም። በቤተሰብም መፍረድ ይከብዳል። ያንንም ይሄንንም ብሎ ብሎ ሲያቅተው ቢቃ በየመንገዱ ወድቀው ይቀራሉ። ፖሊሶቹስ ቢሆኑ ከሌላው ሰው በምን ይለያሉ ብለህ ነው። የተለየ ትምህርት ካልተሰጣቸው ምኑን ያውቁታል? እንዲያው ተወኝ ባክህ፣ ሁሉም በደመ ነፍስ ነው" ብላ፣ ውጪ ያለው ጫጫታ ሲካረር ተከታትለው ወጡ።

ካልሄድኩ እያለች ከፖሊሶቹ ጋር ከምትጉዋተተው ረጅም ቀጭን ሴት ጋር ፊት ለፊት ተጋፍጠው ባሉበት ቀሙ። ሆዷ ተቀብትቶ ነፍሰ ጡርነቷን ያሳብቃል። ተሸራርቦ ወደ ብዙ አቅጣጫ እንደ ቀንድ የተንጨበረረው ጸጉሯና እንቅልፍ ሳይዞርባቸው የከረሙ በርበሬ የመሰሉ ሕይወት አልባ ዓይኖቿ ጋኔኖች ስክረው ሲጨፍሩባት ያደረች አስመስሏታል። ብዙ ከመጮሁዋ የተነሣ የተዘጋው ድምፅዋ ጕርናና በፍጥነት ስታወራ የምትለውን ለመረዳት አስቸጋሪ ነው። የሆነ ነገር ትለፈልፍ ትለፈልፍና ደግሞ ዝም ብላ አየሩ ላይ አፍጥጣ ከቀየች በሁዋላ ድንገት ትጮሃለች።

"ብር ያለው ደደብ ... ደደብ ሁላ ... ብር ብቻ ... ደደብ የያዘው ብር የ... ብር ... ሽም ብሎ መብረር ... ብር ብርቅ መስሎ'ሻል ... ብ-ር ማለት የ... ነው" ትልና እጇን ከፖሊሶቹ ለማስለቀቅ ጉትታ ጉትታ ሲያቅታት "ኡ ኡ ኡ" ... እሪታዋን ታስነካዋለች ፡፡ ይዘዋት ከመጡት ፖሊሶች አንደኛው ትክት ብሎ ...

"ኧረ ጉበዝ እስኪ አንድ በሉን ፤ ካትማችን በላይ ሆናለች" ... ላይ ልትነክሰው ስትሞክር የተወቸውን በምሬት የራስ የአፍ ምልክት ... ከአእምሮዋ መታወክ የተነሣ ሊያጋጥሪት እንደሚይችል የተገነዘበው ... ደምውን ከፍ አደርጎ ፤

"ሲስተር መምርመሪያ አልጋ ያለበት ክፍል ብናስገባትስ? መድኃኒት ... በኋላ መተኛቷ አይቀርም ፡፡ በዚህሁኔታዋ ምንም ልናናግራት የምንችል አይመስለኝም ... የዶክተር ምስክር ቢሮ ክፍት ነው እንዴ?" አለ ፤ አሁንም ዓይኖቹን ከሕመምተኛዋ ... ላይነቅል ፡፡

"እውነትህ ነው ልጄ ፤ ትንሽ ሰፋ ስለሚልም እዛ ይሻላል መሰል ፡፡ ... አለብክ? ኢንጀክሽን ላዘጋጅ እንዴ?" አለች ፤ ፖሊሶቹን ወደ ቢሮው እየመራቻቸው በሩን ለመክፈት ከቁልፎቿ መሃል ለመምረጥ እየሞከረች ፡፡

"ጥሩ ... እኔ እስከማያት ለምን 100 ሚሊግራም ላርጋክቲል አታዘጋጂላትም" አለ ፤ አልጋዶ ብላ ወለሉ ላይ የምትንፏቀቀውን ሕመምተኛ ወደ ክፍሉ ለማስገባት የሚጎትቷትን ፖሊሶች ለማገዝ እየሞከረ ፡፡ ሌሎች ሁለት የጽዳት ሠራተኞች ተጨምረው ከግራና ከቀኝ ይዘዋት ክፍሉ ውስጥ ካለው አንዱ መቀመጫ ላይ ሊያስቀምጧት ሞከሩ ፡፡ እንዴት ብሎ የምርመራ ጥያቄውን እንደሚጀምር እያሰበ ከሕመምተኛዋ ፊት ለፊት ካለው የጠረጴዛ ጠርዝ ላይ ደገፍ ብሎ እንደ መቀመጥ አለ ... የተበጣጨረ ፊቷ ግርግቱና እድፉ ተደራርቦበት በደህና ቀን የፊቷ ቀለም ምን ይመስል እንደ ነበር ለመገመት አዳጋች አድርጎታል ፡፡

እግሮቿን አመናጭራ ስትቀመጥ እርቃኗ በከፊል ተገለጠ ፡፡ አጠገቧ ከቆሙት የጽዳት ሠራተኞች አንዷ ቀሚሷን ልታለብሳት ስትሞክር ዓይኖቿን እያጉረጠረጠች ስትሥህባት ደንገጣ እጇን እሳት እንደ ነካ ሀጸን ሰበሰበች ፡፡ ወደ ሌላው ጎን ... ስታየው ቀየችና ድንገት "ብር ያለው ደደብ" ብላ ስትሥህበት እሱም ከው አለ ፡፡ ቀኝ እግሯን አመናጭፋ ልትረግጠው ስትል በፍጥነት ዞር ብሎ ለትንሽ ሳተችው ፡፡ ጫማ ከገባባቸው የቆዩ እግሮቿ እስከ ቁርጭምጭሚቷ በላይ ድረስ አቧራ ጠግበዋል ፡፡ በእንቅፋት የተወለጋገዱት የእግር ጣቶቿ ጥፍሮች ያለ ቅጥ አድገው የዱር እን... መስለዋል ፡፡ እላና እዚህ የተበጣጨቀው ቀሚሷ እድፍ ጠግቦ የፋብሪካ ቀለሙን ለመገመት እንኳ አይቻልም ፡፡

ድንገት ብድግ ብላ ወደ በሩ ለመሮጥ ስትንደረደር ጥቂት ጸጥ ብሎ የነበረው ክፍል እንደገና ተረበሸ ፡፡ እሷን ወደ ቦታዋ ለመመለስ በተፈጠረው ርብርብና ትግል የረፋፋ ፀሐይ ያሞቃት ቢሮ የባሰ ታመቀች ፡፡ በግብግቡ ሳቢያ ከየሰዉ ሰውነትና ጫማ እየተነ... የወጣው ጠንካራ ጠረን ሌላውውን አጥወለወለው ፡፡ ሲስተር ዘቢባ ያዘጋጀችውን

... እንደ ... ኖራ ... ሰፈሯ የጉዞ አጀ ይዞ በሩን ከፍታ ስትገባ የታመቀው ክፍል ሽታ ገፍትሮ ሲያፍናት ... ጀርባ ... አደርጋ ፤

... "ውይ ውይ ምንው? እንዴት ታፍኗል ክፍሉ ልጄ ... ኧረ መስኮቱን ክፈቱው" ... ብላ በአሽራረ ... የተዘጋጀውን መርፌ ... "ውይ ውይ ምንው? ... ያሉ ... እስኪ ... ... አለች ፤ ...

"ሲስተር ፤ ካርዷ እስኪመጣልህ ከፖሊሶቹም ቢሆን የቻልከውን ያህል ሂስትሪ እንዲ ... ሊሆን ... ... እንዴ ... ... ከነበረም ... ... ቢል ... ተቀምጦ ...

"ኧረ ግድየለም ፤ አለኝ ትንሽ ሰዓት ፤ እስካሁን ጠብቀውኝማ እያዩኝ ፡፡ ... ትንሽ ይታገሱኝ ፤ ንገሪያቸው" አላት ፡፡ ለሽ ብላ ወደምታንኮራፋዋ ሕመምተኛ እያየ ፡፡

"እ...ረ እስኩማ በደስታ ይጠብቁታል ፡፡ ያው የሚሆነውን እያዩ አይደል? ውይ አለምፎሊያኛ ... እ...ን...ዴ ሰላም ወረደ አኮ ፡፡ እንዲያው ላርጋክቲልን የፈጠረ እጅ በእውነት አላህ ዘርማንዘሩን ይባርክ" አለች ፡፡ መድሃኒቱ ባይኖር ምን ሊሆን እንደሚችል በማሰብ ፤ ተንፈስ ብላ ከክፍሉ ወጣች ፡፡

በሚቀጥሉት አምር ደቂቃዎች ፖሊሶቹ የሚያውቁትን ሁሉ ነገሩት ፡፡ ካርዷ ላይ ማስታወሻውን ጫር ጫር አደረገና ሕመሟ 'ስኪዞፍሬኒያ' መሆኑን እስፍር መተኛት እንዳለባት ውሳኔውን ጻፈ ፡፡ ወደ አማኑኤል የምትተላለፍበትን መሸኛ ቅጽ ሞልቶ ካርዷ ውስጥ አስቀመጠ ፡፡ ፖሊሶቹ እንደ ነገሩት ከሆነ ኢሊምፒያ አካባቢ ሁሉም የሚያጠፋ 'እብድ' ስትሆን ስሞትን ግን ሕመሟ ብሶባት ነበር የከረመችው ፡፡

ከአንድ ቀን በፊት ወደ ሦስት የሚጠጉ የቀሙ መኪኖች መስተዋት ሰባብራ ነው ፖሊስ ጣቢያ ወስደው ያሳደሯት ፡፡ እስር ቤቱ ውስጥ ከቀጥ ጥርር ውጪ ሆና የሚያደርጉት ሲጠፋባቸው እንዳመጧት ነገሩት ፡፡ ያካባቢው ሰዎች ዝናሽ ብለው እንደሚጠሯት ብቻ እንጂ ስለ እርሷም ሆነ ስለ ቤተሰቧ ሌላ ምንም እንደማያውቁ አስረዱት ፡፡ ተኝታ

መታከም እንዳለባት ነገሯቸው ወደ አማኑኤል የሚወስዳት ትራንስፖርት እስኪመጣ እነርሱ እየጠበቁት ሲቆዩ ተሰማው ።

ዝናሽን ከፖሊሶቹ ጋር ትቶ ወደ ራሱ ቢሮ ሄደና የቀሩትን ሕመምተኞች ማየት ቀጠለ ። የመጨረሻ ሕመምተኛውን አሰናብቶ ሲቀመጥ ፣ ባለቤቱ ጉዳዩ ደርሶት መደወሏን ተመለከተ ። አትቲ ጋ የነበራቸው የምሳ ቀጠሮ ገና አሁን ትዝ አለው ። አቁሮ የገኪም ማስታወሻውን ካርዱ ላይ እየጻፈ ሲደውልላት ወዲያው አነሳችው ። "… ስለዛም ነው ፡ ምሳ በዛ እንዴ?" አለች ፣ ረጋ ባለ ለስላሳ ድምፅዋ ።

"ስላም ነው ፍቅር ፣ ያው ታውቂው የለ ። የሚገርምሽ ምሳውን አለማየቴ ረስቼው ነበር ። አንድ በጣም የተረበሸች ሕመምተኛ ባለቀ ሰዓት ፖሊሶች አምጥተውልኝ እሷን ስናይ ብዙ ጊዜ ወሰደብኝ ። አሁን ግን አልምስት ጨርሻለሁ ፣ ትንሽ ነው የቀረኝ ብዙም አልቆይ እመጣለሁ" አለ ፣ አስክርቢቶውን በጣቶቹ መሃል እያሽከረከረ ።

"ታዲያ የምትደርስ ይመስልሃል? አንቴ ደጋግሞ እየደወለ ነው ። ቃሉ የለ እሱን ። ብዙ ሰው ሳይጠራ አይቀርም ። ትንሹ ልጇም ዛሬ ማታ ወደ ስፔን ትመለሳለች መሰለኝ" ስትል ፣ ከወንበሩ ተነሥቶ ወደ መስኮቱ እየሄደ

"እስኪ ቆይ ፣ ሲስተርን እንዴ ላናግራት ። ያልኩሽን ሕመምተኛ ወደ አማኑኤል ለመላክ እየሞከርን ነው ። ግን እኔ ገና ቤት መጥቼ እንደገና ስሚን ማዘጋጀት ተያይዞ ስንሄድ የባሰ እንዳናረፍድ ። ለምን እናንተ ቀድማችሁኝ አትሄዱም? እኔ ከዚህ በቀጥታ መምጣት እችላለሁ" አለ ፣ የተሻለ ሐሳብ ስለ መሰለው ።

"ባይሻል አይቀርም ፣ እንደርሱ እናደርጋለን ። አንተ ግን ሳትጠፋፋ በቻልከው ሰአት ድረስ ። ለእነርሱ እኔ እነግራቸዋለሁ"

"ግን መኪናስ … ምን ታደርጋላችሁ ታድያ? አታቲም ለምሳው ትመጣለች እንዴ? እሷ ልታደርሳችሁ ከቻለች ብዬ ነበር" አለ ፣ በመስኮት ውጪ ውጪውን እያየ ። እናቱን ወይዘሮ አታለምን ከልጅነቱ ጀምሮ አታቲ ነው የሚላቸው ።

"እንዴ ምን ማለትህ ነው? አንቴ እንዳትቀር ደጋግሞ ነው የነገራት ። አሁን ተዘጋጅታ እየጠበቀችህ ነበር እኮ ። በቃ አልያዝህ የኔ ፍቅር ። ታድያ … ረፈድ ብሏል በዛው እንዳትቀር ደግሞ ፣ እሺ?" ብላ ስታስጠነቅቀው ፣

"አ-ይ-ደ-ረ-ግ-ም … በቻልኩት ፍጥነት እመጣለሁ" አለ ሳቅ ብሎ ። ስልኩን ዘግቶ ትንሽ ተረጋግቶ በጸጥታ ደጅ ደጁን እያየ ማሰብ ጀመረ ። ወዲያው 'ብር ያለው ደደብ' የሚለው የዝናሽ ስድብ ቀመስ ቀጣ ትዝ ሲለው ፈገግ አለ ።

'ብር ያለው ደደብ! ሆም … ድንቅ ስድብ ነው ። ደደብ ከሆኑ ፣ ብር የሌለውስ ቢኮን ምን ለውጥ አለው?' አለ ለራሱ ድምፁን አሰምቶ ። እንደዚህ ዓይነት ስድብ ሰምቶም ስለማያውቅ ገርሞ ብሎታል ። ምናልባትም የተያያዘ ታሪክ ሲኖራት እንደሚችል ገመተ ። ቢሮውን ዘግቶ ሲስተር ዘቢባ ወዳለችበት ቢሮ ሲደርስ ስልክ እየደዋወለች ነበር ። ከፊት ለፊቷ ካሉ ወንበሮች አንዱ ላይ ተቀመጠ ። የያዘችውን ስልክ ዘግታ ወደ እርሱ ቀና አለችና ፣

"ዶክተር ትድ ኔውስ ፣ አማኑኤል ሊቀበሏት ተስማምተዋል ። ችግሩ አምቡላንስ ማግኘት አልቻልኩም ። ፖሊሶቹ ደግሞ የነሱን መኪና እንዲወስዷት የመሰላቸው እንደማይችሉ ነው የነገሩኝ ። እዚሁ ከቀየች ደግሞ አምቡላንስ እስከናገኝ መድረሻችንን ማየታችን ነው" አለች ፣ ግራ ግብት ብሏት ጠረጴዛውን በያዘችው እስክርቢቶ እየቀረቀረች ። ቢሮው የጠዋቱ ግርግር ቀለል ብሎት ባዶ ሆኗል ። አቧራ በበሰለው ወለል ላይ የወዳደቁ ወረቀቶችንና የሚጣ ኩቴዎች እያየ ቀና ቀና ብሎ ፣

"በለፈው እንደዚሁ አምቡላንስ ማግኘት አቅቷቸው በራሱ መኪና አንድ ሕመምተኛ አማኑኤል አድርሶ እንደ ነበር ዶክተር ምስክር ነገሮኝ ነበር ። አማራጭ ከሌለ እንደ ቀጠሮ ስላለኝ እግረ መንገዴን አድርሼያት በዛው ልሄዳ ታድያ" አለ ፣ ውስጥ በማይደፍም ነገሩን እሷ ላይ ትቶ መሄዱ እየከበደው ።

"ጌረ ምን በወጣህ ዶክተርዬ ፣ ይህን ያህል ያቀየሁህ መች አነሰ ። በል ተነስ ፣ ደድ ልጄ ። ቀጠሮህ ይረፍድብሃል ። እኛው እንዲመጣብን የሆነ መፍትሔ ፈልገን እንልካታለን" አለች ። ሐሳቡን ባትጠላውም ከዛ በላይ እርሱን ማስቸገሩ ከበዳት ።

"ግዴለሽም ሲስተር ፣ ሁሉም ነገር ዝግጁ ከሆነ ምንም አይደለም ። እኔ መኪናዬን ተራብላደርጋትና እንዳፍታ በዛው ጥያት ላልፍ እችላለሁ ። ብቻ እንዳታስቸግረን እሱት አድርሽልን ።" ብሎ መጋደርደሩ እንደማያዋጣ በመረዳት እያቅማማች ተስማማች ። የሚገባቸ ቀጠሮው ምን ያህል እንደ ረፈደ እያወቀ ህመምተኛ አማኑኤል ካላደረሰኩ ብሎ የመገደርደሩ ምክንያት አልገባውም ። ትክክሻውን በውስጡ ሰበቅ አድርጎ ነገሩን ለመርሳት ሞከረ ። በራቱ ላይ ትንሽ ቆም አለና "እምም … ለማንኛውም መንገድ ላይ እንዳታስቸግረን 10 ሚሊግራም ቫልዩም ብትጨምሪላት ጥሩ ነው መሰለኝ ሲስተርዬ?" ብሎ መኪናውን ለማቅረብ ወጣ ።

በርግጥም የመድኃኒቱ ጉልበት እየደከመ ስለ መጣ ዝናሽ በከፊል ንቅታ መለፍለፍ ጀምራለች ። ተጨማሪ መርፌውን ከሰጧት በኋላ ተጋግዘው መኪና ውስጥ አስገቧት ። የኋላው ወንበር ላይ እሷን ከመሃል አድርገው ፖሊሶቹ ግራና ቀኝ ተቀመጡና ወደ አማኑኤል ተንቀሳቀሱ ። ውስጥ ለውስጥ ያለውን መንገድ በትክክል ስለማያውቀው ፣ የሚንዳት ቀጥታ ርቀቱ ቢጨምርበትም በቀለበት መንገዱ መሄዱን ነው የመረጠው ። ጥሩ ጉልበት ስላላት ባዶው የቀለበት መንገድ ብዙም ጊዜ ሰርፍ አርጌ ብትሆንም ፣ ከፖሊሶቹ ጋር ጥቂት ቃላትን ከመለዋወጥ በቀር ብዙ ባላስፈለጋቸውም ። ከፖሊሶቹ ጋር ጥቂት ቃላትን ከመለዋወጥ በቀር ባብዛኛው በጸጥታ ነበር የሄዱት ። ወደ ጦር ኃይሎች አካባቢ ሲደርሱ በከፊል የነቃችው ዝናሽ ጥቂት መወራጨት ጀመረች ።

"እኔ እዛች ቤት አልሄድም" እያለችና የማይገባቸውን ሌሎች ነገሮች እየዘበራረቀች መጮህ ጀመረች ። የጦር ኃይሎች አደባባይን ዞረው ተመልሰው ወደ አማኑኤል አቅጣጫ ሲያቀኑ ደግሞ ትንሽ የተረጋጋች መሰለች ።

'ጦር ኃይሎች አካባቢ ምን ዓይነት ነገር አጋጥሟት ይሆን? ደግሞስ የት ቤት ይሆን?' ብሎ አሰበ ።

ከቸናው መንገድ ወጥተው የውስጥ ለውስጥ መንገዱን እንደያዘው ወደ [illegible] አካባቢ የሚወስደው ቀጭን አስፋልት ውስጥ ገቡ ። ወደ አማኑኤል [illegible] አካባቢ እየተረቡ ሲመው፣ እንደገና አረታቸንና ያዙኝ ልቀቁኝ ብላ [illegible] ጀመረች ። የሆስፒታሉ በር ጋ ሲደርሱ ጭራሽ የፊት ወንበሩን በእግር [illegible] ሊገዥ እስኪያ አስቸገረች ። ሕመምተኛ እንደ ያዙ ያዩት ጥበቃዎች [illegible] ከፍተው የድንገተኛ ክፍሉን ጠቆሙዋቸው ። በጣምንት አንድ ቃን [illegible] ስለሚመጣ ሴላውን ብዙዎቹ የሆስፒታሉ ጥበቃዎች አያውቁትም ።

የድንገተኛ ክፍሉ አካባቢ ሲደርሱ እንደ ምንም ተጋግዘው ከመኪናው [illegible] በብዙ ትግል ወደ ውስጥ ይዘዋት ገቡ ። የክፍሉ የቀን ተረኛ ነርስ፣ አቶ ሐዲስ [illegible] ሥልጣኝ ነርሶች ጋር በረንዳው ላይ ተቀምጠው ሲያወሩ ነበር የደረሱት ። የተፈጠረውን [illegible] ዝርዝር ሲያዩ ተረባርበው አገዟቸው ። አቶ ሐዲስ ዝናሽን ገና እንዳዩዋት አወቋት፣ [illegible] ጭንቅላታቸውን በሐዘን እየነቀነቁ

"ዋእይ … ምን የመሰለች ልጅ፣ እንዲያው አሁንማ ከሰውነት ተራ [illegible] ወጥታ፣ ማን ያውቃታል" አሉና ከስታወስችኝ ብለው ስሟን ጠሩት፣ [illegible] አፈጠጠችባቸውና ከት ብላ መሣቅ ጀመረች ። ወዲያው ደግሞ ተኮስታ ስመልሳ [illegible] ብድግ ስትል ተረባርበው ይዘው አስቀመጧት ።

" ኡ ኡ … መጡ …መጡ … ሊገሉኝ እኮ ነው …ኡ ኡ" እያለች ሳንባ [illegible] እስኪሰነጠቅ ጮኸች ። ወዲያው ደግሞ ፊቷ ተለዋውጦ አርጩሚ እንዳየ [illegible] ብላ ፊቷን በእጆቿ ሸፍና በጸጥታ ከገድግዳው ማእዘን ጥግ ላይ ኩርምት ብላ [illegible] ክፍሉ እረጭ አለ ። የመጣቸበትን ሁኔታ አስረድቷቸው ሬሱ የጻፈውን የመግቻ [illegible] አየሰጣቸው፣

"እዚህ ብዙ ጊዜ ትመጣ ነበር እንዴ?" ብሎ ጠየቃቸው ።

"እንዴ ዋ… ቤቷ ነበር አማኑኤልማ፣ ባመት ሁለት ሦስቴ እዚህ ሳትገባ አትቀርም። ከትትሏም እዚሁ ነበር እኮ ። እናቷ ከሞቱ ወዲህ ግን ይኸው ሦስት አራት ዓመት መሰለኝ አይቼያትም አላውቅ ። እንዴት ያለች ልጅ ነበረች መሰለህ ዶክተር፣ እንግዲህ እኔ እንኳዋ ሳውቅ ይኸ ሁለተኛ ወይ ሦስተኛ እርግዝናዋ ነው መሰለኝ፣ ሰውነት ከቶ ባዳ ነው፣ አሁንማ ሌላ ሰው መስላ ዝናሽ መሆኗንስ ማን ያውቃል፣ አይ ፈጣሪ! እንደኛዋን ገዳና ላይ ወጥታለች ማለት ነው?" አሉ፣ እጃቸውን ከ[illegible] የሥራ ልብሳቸው ኪሶች ውስጥ እንደጨመሩ ። ሁለቱም ፖሊሶች ባንድነት የአዎንታ መልሳቸውን በጭንቅላታቸው ንቅናቄ ሰጡ ። የቀጠሮው ጥድፊያ ውስጥ ቢቀጠቀጠውም ስለ ዝናሽ ለማወቅ ያለው ፍላጎቱን መግታት አልቻለም ።

"እና ቤተሰቦቿ ይታወቃሉ ማለቴ ከእናቷ ሌላ የሚታወቅ ዘመድ ይኖራል?" አለ፣ ከፊቷ የሚጠብቃት ፈተና እየታየው በሃዘኔታ ወደ እርሷ እያየ ። ዝናሽ ጥግ ከክፍሉ ውስጥ የሌለች ያህል በማትተምተምና በሰመመን መሃል ጠፍታ አሁንም ከክፍሉ ጥግ መሬት ላይ ኩርምት ብላ ተቀምጣለች ።

"አዎን፣ የደሮ ካርዶም ላይ ስልክ ቁጥር አይጠፋም ። ኧረ እንደውም ማናት ያቺ አማረች፣ እዚሁ ካርድ ክፍል የምትሠራ የሰፈሯቸው ሰው አለች ። እዚህ ታች ሠፈር ጠረቂ አካባቢ እኮ ነው የሚኖሩት ዘመዶቿ ። አባቷም በሕይወት ያሉ መሰለኝ ። ደግ አንድም፣ ሰው መሆን አበሳ ነው ። ኧረ ኢዲያልኝ!" አሉ፣ አቶ ሐዲስ አይናቸውን በእጃቸው ኪሳቸው ውስጥ እንደከተቱ ቀርጠዋ ደርሰውታል ። ሴብሳቸውን ቀልፈው እጃቸውን ከኋላቸው ውስጥ አቅመቢስቢ ያሰመሰሏቸውም ። ደርታቀ ሰውነታቸውና ሽበት ጠጉራቸው አቅመቢስቢ ያሰመሰሏቸውም ። ዘንበል ሲሉ ሴላውም ዋኩዉ ። ደታ ቃ ሰውነታቸውና ሽበቱ ጠጉራቸው ቀልብ ይገዛል ። ዘንበል ሲሉ ሌላውም ደናቸውና ስለ እንጋራቸው የሰውን ቀልብ ይገዛል ። ፖሊሶቹ መሄድ እንዳለባቸውና በሌላ ጊዜ ደግሞ ብቅ ውስጥ ይበልጥ ንቃ ። ፖሊሶቹ መሄድ እንዳለባቸውና በሌላ ጊዜ እንደሚመለሱ ተናግረው ሲጠቡ እሱም

" ሐሙስ ሐሙስ እዚህ ስለምሠራ መጥቼ እያታለሁ እስኪ ። ታውቃታለች ያቲትን ልጅም ብያገኝት ደስ ይለኛል" ብሎ አቶ ሐዲስን አመስግኖ ከክፍሉ ሲወጣ በሩ ላይ ሲደርስ ቀም ብሎ፣ "ዶክተር፣ እንደው ካወቁ ብዬ ነው፣ ደጋግማ 'ብር ያለው ደደብ' ብላ በቁጣ ስትሳደብ ነበር ። አዲስ ነገር ነው ወይስ በፊትም የምትለው ነገር ነው? እንደው ትርጉም ያለው ነገር ከሆነ ብዬ ነው" አለ፣ ወደ እርሳቸው ዞሮ ።

"አዎ፣ ሁሌም ሲያማት ወይ ስትናደድ ያው ነው ። መጀመሪያ ታማ የመጣችው እንደ ሁሌም ሲያማት ወደ ስትናደድ ያው ነው ። ከእሥረዋ መሰለኝ አርግዛ የመጣቸው ። እና 'ብር ያለው ደደብ' ስትል ሰምቻለሁ ሰምቼ ንግዲህ እንዳሰብኩት ብዙ ጠይቂያት ። 'ብር ያለው ደደብ' የሚለው ከዛው የተያያዘ ይመስለኛል ። በጣም ከተናደደች ትልቁ ስድቧ 'ብር ያለው ደደብ' ነው" እንዳለችኝ ትዝ ይለኛል ። ሲያማት ግን ያው ሁሉም ሰው ለርሷ 'ብር ያለው ደደብ' ነው" አሉት፣ ደብዛዛ ምስጢራዊ ፈገግታቸውን በወርቅ ጥርሳቸው አስጊጠው ።

ነገሩ ድብልቅልቅ ስሜትን እንደ ፈጠረበት በሐሳብ ተውጦ ተሰናብቷቸው ወጣ ። መጀመሪያ ጲውሎስ ሲያያት ከጎዳና ላይ የቀሙ መኪኖች መስተዋት ስባብራ ፖሊሶች ያመጧት እንድ ክሊኒኩን የረበሸች 'እብድ' ነበረች ። አሁን ደግሞ ባለ ብዙ ታሪክና ምስጢር፣ ምናልባትም ውስብስብ ህይወት ያላት ሌላ ሰው መስላ ታየችው ። ውስጧም ያልተኖረ ሕይወትና ያልተጀመረ ታሪክ ያለው ያልተወለደ ሌላ ሰው መኖሩን ለማሰብ ለመጀመሪያ ጊዜ ተገደደ ።

በመርካቶ መሃል አቋርጦ በጊዮርጊስ አሳብሮ ሽቅብ ወደ ሰሜን ማዘጋጃ ሲሄድ በየመንገዱና በየሱቁ፣ በየመኪናውና በየጥጋጥጉ የሚያያቸው ወንድና ሴት፣ ልጅና አዋቂ፣ የኔቢጤና ከበርቴ፣ ተሸካሚና አሸካሚ፣ ነጂና ተነጂዎች ሁሉ ለወትሮ ከሆኑት ተለይበት፣ ሌላ ሰው … ሌላ ፍጥረት መስለው ታዩት ። ከመሃል መርካቶ እስከ አዲስ አበባ ጥግ ከተማይቱን ያጨናነቀው ሰው ሁሉ፣ ውጪው በሥጋ ተሰብሮ፣ በውስጡ ምስጢራዊ ረቂቅ ነፍሱን ሰውሮ የሚንከላወስ ሌላ ሰው ሆኖ ታየው ።

'ሰው ሁሉ ሌላ ሰው ነው ። ውጪው ሌላ ውስጡ ሌላ፣ ኑሮው ሌላ ህልሙ ሌላ፣ ልቡ ሌላ አፉ ሌላ' አለ ለራሱ ። ሃሳቡ ሲወስድ ሲመልሰው፣ ሲወዘውዝ ሲንጠው፣ ከመቼው እንደ ደረሰም ሳያውቀው የባለቤቱ እኅት ሰፈር ደርሶ ራሱን አገኘው ። ለመኪናው ማቆሚያ እየፈለገ ወዲያ ወዲህ ሲል ስልኩ ጮኸ ። ንጹሕ

ከበረች ። መድረሱን ነገራት ። ልብሱን አስተካክሎ ኮሎኙን አወጣና የቀኝ እጁ መዳፍ ላይ ነስንሶ አድርጎ ካንገቱ ጎን ላይ በሰሉ ቀባ ቀባ አደረገው ። ከመኪናው ሲወርድ ትንሽ ዘና የሚያደርግ ስሜት ተሰማው ። የጠዋት የሆስፒታል ውሎውንና ገጠመኙን ከአእምሮው ለማውጣት እየታገለ ወደ ሰፊው ግቢ ዘለቀ ።

ወደ ቤት ሲገባ 'ብር ያለው ደደብ' የሚለው የዝናሽ ጩኸት አሁንም ጆሮው ላይ እንቃጨለበት ። እዚህ ደግሞ ብዙ ብር ያላቸው ሰዎች ሳሎን ቤቱን ሞልተውት ስለ ነበር ነገሩ ባይወድ ትንሽ ፈገግ አደረገው ። በየወንበራቸው የተኮፈሱትን ባለ ብሮች እየሳመና እየጨበጠ ሰላምታ ሲሰጥ ሣቁን በአሳር ነበር የተቆጣጠረው ። 'ብር ያለው ደደብ' ብሎ ስድብ አለ በሆዱ ። ያማኑኤል ሕመምተኞችን፣ የመርካቶ ነጋዴዎችንና የሚሰቱ አገት ቤት ድግስ ታዳሚዎችን በቅጽበት በማነጻጸር አየና ሁሉም ሰው 'እብድ'፣ ሁሉም ነገር ስም ያልተሰጠው 'እብደት' መሰለው ።

5

ሌላው ከእንቅልፉ እንደነቃ ሰዓቱን ሲመለከት ከሌሊቱ ለአሥራ አንድ ሰዓት ሩብ ጉዳይ ይላል ። ከአጠገቡ የተኛችው ንጹሕ በጥልቅ እንቅልፍ ውስጥ ራቢን ጥላለች ። ደረቱ ላይ ያደረገችውን እጇን ቀስ አድርጎ አነሣና ከአልጋው ውስጥ ሹልክ ብሎ ወጣ ። የሆነ ነገር እንትተምትማ ስትገላበጥ ሰውነቷ በከፊል ስለ ተገለጠ፣ የአልጋ ልብሱን አልብሷት ወደ መታጠቢያ ቤት ሄደ ።

ፊቱን በቀዝቃዛ ውሃ ሲታጠብ የበለጠ ነቃ ። ፎጣውን ካልጋው ጠርዝ ላይ ጣል አድርጎ ከመልበሻው ፊት እንደቆመ ለራሱ ፈገግ አለ ። ከወዲያ ወዲህ አማተረና ከወደ ጥግ ካለው ሶፋ ላይ ዘና ብሎ ጥቂት ተቀመጠ ። የመስኮቱን መጋረጃ በከፊል ሰብስቦ ውጭውን ሲያይ ገና እንደ ጨለመ ነው ። ለጭንቅላቱ የቀረበውን ሃሳብ ሲያስላስል ቆየ ። ባለ ሙሉ ቀይ ቀለም የስፖርት ቱታውን ለብሶ ኮሽታም ሳያሰማ በቀስታ በሩን ዘጋና ወደ ታች ወረደ ። ሁልጊዜ እንደሚያደርገው ከፍሪጁ ውስጥ ያለውን የውኃ ጀግ አውጥቶ ሁለት ሙሉ ብርጭቆ አከታትሎ በባዶ ሆዱ ሲያንደቀድቅበት አንጀቱ በቀዝቃዛው ተላወሰ ። የሳሎኑን በር ከፍቶ ሲወጣ ፍጥረተ ዓለም በጥብቅ የእንቅልፍ መዳፍ ውስጥ ወድቆ ጸጥ ረጭ እንዳለ ነው ።

የቀን ያህል ንቁ የሆኑት ዘበኛቸው ጉሮሯቸውን እየጠራረጉ ከማደሪያ ቤታቸው ያረጀ ጋቢያቸውን ተከናንበው በትራቸውን ትከሻቸው ላይ ጣል አድርገው ወጡ ። "ደህና አደርክ ሌላዓለም?" አሉ የመኪናውን በር ሲከፍት ወደ እርሱ እየቀረቡ ። እርሳቸውም ከእናቱ ተከትለው ሌላዓለም ብለው ነው የሚጠሩት ። "ወዴት ነው በውድቅቱ ልጄ?" ሲሉት፣

"ትንሽ ሮጥ ሮጥ ልበል ብዬ ነው ሳይሞቅ በማለዳው ። እንዴት ይቀዘቅዛል ባክዎ ... እፍ...ፍ...ፍ ... ብርዱ እንዴት እያደረገዎ ነው?" አለ፣ ከውስጥ የጠጣው ውኃ ቅዝቃዜ ከውጭ ከሚነፍሰው ስስ ነፋስ ጋር ተባብሮ ሽንቀጥ ሲያደረገው ።

"አዬ...ዬ ምናላት ይቺ? ኧረ ይሄ ደህና ነው፣ ባለፈው ሰሞን የነበረ ቁር

አይጣል፤ እኛንት ይሰብር ነበር። ግን እንዳያው በየሀ በውድቅት ... ስሙሆኑ የጉ ነው ሰባርት የምትሥራ ልጅ" አሉ፤ ማለዳቱ አይሉባቸው።

"አብዮት አደባባይ አካባቢ ነው። በጣም ብዙ ሰው በሌሊት እዛ ይኗል። እሱ አሁን ገና ባልደረሰ ነው የሚጓጓው" አለ፤ ብርዱን ሸሽት ወደ መኪናው እየገባ። ከደርግ መውደቅ በፊት ከሆቴ ሰለ ወጣ አሁንም አብዮት አደባባይ የሚለው ስም ነው እቶ ላይ የሚቀለው። የውጭ በሩን ከፍተው ለት ወጣ። መንገዱ ባዶ ነበር ከእርግው አየር ማረፊያ አካባቢ መስቀል አደባባይ ለመድረስ አምር ደቂቃ አልወሰደበትም። ከተደረደሩ መኪናዎች ተርታ አቆመና የመኪናውን ገመድ ወጣ። ቀድመው የደረሱ ሰዎች ከወዲህ ወዲያ እየተሯሯጡ በግልና በቡድን የሚያደርጉ እንቅስቃሴዎችን ወደሚሰሩበት ደረጃዎች ፈጠን እያለ ወጣ።

ጸሐይ የምሥራቁን አድማስ ቀድዳ ገና ባትወጣም፤ ደስ የሚል የንጋት አየር አካባቢውን እያለቀለቀ ታል። ውር ውር የሚሉ በተለያዩ የዕድሜ ክልል ያሉ ሰዎች ለስፖርቱ በበለጠ ድምቀት ለተሰውታል። የልብሳቸው ኅብረ ቀለማትና ድብልቅልቁ የስፖርተኞች ድምፅ ከእንቅስቃሴያቸው ትርምስ ጋር ተሰባጥሮ በአይበዩ ላይ በጥድፊያ የተወጠረ ርጋታን ፈጥሮበታል። ከባሻገር የሚሰማው የአስጨናቂ ቤተክርስቲያን ቅዳሴ ደግሞ ከመኪናዎችና ከሰዎች ከሚወጣው ድምፅ ሁሉ ገንኖ ዝቅ እያለ ይንቀረቀራል።

ቅዳሜ ማለዳ በ 'አብዮት አደባባይ'፤ ለሌላሥው ከስፖርትነቱ በላይ የማይረሳ የልጅነት ትዝታነቱ ያመዝናል። ኢትዮጵያ መጥቶ አዲስ አበባ ካለ፤ ካቶም በሌ ችግር ካልገጠመው በቀር አይቀርም። በልጅነቱ ከአባቱ ጋር በየቅዳሜው ማለዳ እዚ መጥተው መሮጥ ወይም በገዙን ሆቴል መቀኘት ሳምንታዊ ልማዳቸው ነበር። ሁለተኛ ደረጃ ትምህርት ቤት ከገባ በኋላ አባቱ በስራ ምክንያት ወደ አስመራ ስለ ተዛወሩ፣ ብዙም ሳይቆይ ደግሞ እሱ ራሱ ወደ አሜሪካ ስለ ሄደ የቅዳሜ ማለዳ እዘውትሮቱ ተቋርጦ ቀረ።

የልጅነት ትዝታ ከልብ የማይጠፋ የስሜት ሰዋን ተላብሶ ናፍቆትን የሚያጭር ምስጢራዊ አቅም አለው። ዛሬም ከብዙ አመታት በኋላ ልቡ እስኪጠፋ በስዉ ማሌ እየሮጠ ላቡ በግንባሩ ላይ ሲንቀረቀር፤ ንፁሁን አየር በጥልቅ ሲስብ፤ አባቱ አጠገቡ ያሉ ያህል ይሰማዋል። በቅጽበቲቱ ላይ የነገሠውን የጊዜን እንቆቅልሽ ረስቶ እንደ የጓደኛሽ፤ እንደ የእሁንነቶሽ፤ የትዝታና የመኖር መዛግብቱን እያጣቀሰ ዛሬ ያኔ የሆነ ያህል የውስጥ ናፍቆቱን የሚቀሰቀስ ደስታ ይሰማዋል። እዚህ መጥቶ ሲሮጥ የአባቱ አብሮንት ይታደስለታል፤ እንደገና ልጅ የሆነ ይመስለዋል።

ላንድ ጉማሽ ሰዓት ያህል በየመሃሉ የራሱን እንቅስቃሴ እያደረገ፤ እንዲ ፈጠን እንዲ ረጋ እያለ ሲሮጥ ቆየ። የማለዳዋ ጸሃይ ጨረሯን በአካባቢው ላይ ስትበረቅ የስዉ ሁሉ መልክ ፈካ ብሎ ታየው። ከዚያም ወደ ታች ወርዶ በዛ ብለው በቡድን ሆነው የተለያዩ እንቅስቃሴዎችን ከሚሠሩ ወጣቶች ጋር ተቀላቅሎ የነሱን የድግግሞሽ እንቅስቃሴ መስመር ገብቶ መሥራት ጀመረ።

በድንጋይ መቀመጫዎቹ ላይ እግራቸውን በማፈራረቅ በማውጣትና በማውረድ የሚሠሩት እንቅስቃሴ፤ ፈጣንና አድካሚ ነው። 'አንድ ... ሁለት ... ሦስት'... እስከ አሥር ... ከዚያ ደግሞ 'አሥር ... ዘጠኝ ... ስምንት' ... እስከ አንድ ... ሁሉ የቱ እያልቅም፤ ሲያልቅም ትንፋሽ አያስቀርም። ስፖርት አገራው የሌላሥው ሙሉን ከድካም ይልቅ ጡንቻ የሚኩረኩር ደስታ ፈጠረለት። የወጣቶቹ ጠረን፤ ሙሉን በድካም ይልቅ ጡንቻ የሚኩረኩር ደስታ ... እንዲ ከሌላው ቀድሞ ላለማቆም የሚያሳዩት የእልህ ሲቃ እሱም ላይ መተራረብ፤ እንዲ ከሌላው ቀድሞ እንዳይቆም መሰለ።

ብዙዎቹ በስም ስለሚጠራሩ የሚተዋወቁ ጓደኛሞች ሳይሆኑ እንደማይቀሩ ገመተ። ከአጠገቡ ያለው ልጅ እግር፤ ደልዳላ ወጣት በየመሃሉ የሆነ ቀልድ ነገር ጣል ሲያደርግ ሁሉም ከ...ከ... ብለው ይሥቃሉ። መጀመሪያ ላይ ብዙም ስላልገባው ጣል ሲያደርግ ሁሉም ... ከሌላው ቀድሞ ያቆመ ስለሚሳቅበት ሁሉም ጥርሱን ነክሶ ዙሩን ለመጨረስ ጀመረ። ከሌላው ቀድሞ ያቆመ ... እርስ በርስ መተራረብና መበሻሸቁ የተለመደ ነው። በመሃል እረፍ ብለው ሲያናፍታቱ እንዳንዱ ንግግራቸው ቢያስቀውም ሳይሰደንግጠው አልቀረም።

"ቀይ ግን በረር፤ እንቺ መቼ ነው ጡንቻ የምታበቅይው፤ ወይ ስፖርቱን ተይውና በደንብ ሂደሽ ከንፍ አስገጥሚ" አለ፤ ሰውነቱ የገዘፈ ከፊት አካባቢ ያለ ያለውን አጭርና ቀጭን ልጅ። ዝሆንና ጥንቸል ይመስላሉ ጉን ለጉን ... በተረቡ የተሣቀበት ቀጭን ልጅ ከእርሱ የወጣ በማይመስል ጉርናና ድምፅ

"አማኮብኮቢያ መላጣህን ከፈቀድክልኝ፤ በደስታ" ሲል፤ ሁሉም እንደገና ሣቁ።

"ችግሩ እኮ፤ በዚች አቅምሽ ብፈቅድልሽስ የኔ ጭንቅላት ላይ እንዴት ብለሽ ትወጫለሽ" ለእሱም ተሣቀለት። ከመላጣው ላይ የሚንቀረቀረውን ላብ በከፍ ቲራው ሲጠርግ በጃኖር የተሸፈነ ቦርጫም ሆዱና ለጥ ያለ ደረቱ በከፊል ታየ።

"ምን ችግር አለ፤ ተንደርድሬ ቦርጭህ ላይ ነጥሬ፤ ትከሻህ ላይ እቆምና፤ በቀጥታ ከመላጣህ ላይ አኰብኩቤ መብረር ነዋ" አለ፤ ወደ ታላቅ ቦርጩ እየጠቆመ። "እንደምታውቀው ይሄ ስፖርት ያላቀለጠው ጉተራ ቦርጭህ፤ እንኳን እኔን ጉማሬ ያሸልላል። ለምን ግን ለኤሮቢክ መስሪያ ወይም ለቦክስ መለማመጃ እታከራየውም በናትህ? የምር፤ በዛውም እኮ እንደ ካናዳ በረዶ ሊቀልጥልህ ይችላል" ሲል፤ ሁሉም ከትከት ብለው በረጅሙ ሲሥቁ ንዴቱን መደበቅ አልቻለም። ደም ስሩ በግንባሩ ላይ መታየት ጀመረ።

"በቃ ይሄን ጥሙን እፍሽን ዝጊ እሺ፤ ፊት ሲሰጡሽ ኮ፤ ከልጅ እትጫወት አሉ። ተባይ ፊት ..." ብሎ፤ ምሬቱን ወደ ቀጫጫው ልጅ እትጣጫ ተፋ።

[illegible]

[illegible]

[illegible]

የጨመደደውን ልጅ ለቶቶ ሁለቱ ግብግብ ገጠሙ = ጎንቶ በቅጽበት ሁለቱንም እጆቹን ጠመዝዞ ወደ ጀርባው አዞሮ ያዘው = ለማስለቀቅ ሲታገል የራሱን ሚዛን የሳተም መሬት ላይ ሊጋደመው = እዛው ባለበት እንደ ያዘው በጉዴት መወራጨት ቀጠለ = ቀጭጫው ልጅ ደጋሞ ፈንጠር ብሎ ፊቱን እያሻሸ በከፊል ከደማ አፉ ውስጥ ምራቁን ደጋግሞ ይተፋል =

"እጄን ልቀቅ አንተ የውሽ ልጅ = ትከሻዬ ውል ቃት አለው ፤ በበዛ እንጋትና በኋላ" አለ ፤ አሁንም ባልሸንፍ ባደነት ከላይ ከላይ እያለከለከ = ሌላውው ቀረብ ብሎ የጎንቶን ትከሻ መታ መታ አድርጎ እንዲለቀው ነገረው = ሌሎቹም ልጆች ተረባርበው ሲጋግቧቸው ደረቱ ላይ የሚነውን ቀኝ ጉልበቱን አላላና ቀስ ብሎ ከላዩ ላይ ተነሳ ፤ ከወደቀበት ተነስቶ እየተላደበ እንደገና ለድብድብ ሲጋበዝ ጓደኞቹ ይዘውት ሄዱ ፤ ሌላውውም ጎንቶን ይዞት በሌላ አቅጣጫ ከደረጃዎቹ ወረዱ = ሌሎቹም ወጣቶች ወዲያው ተበታተኑ = ጎንቶ ከተረጋጋ በኋላ ትንሽ ፈንጠር ብለው ሄዱና በሌላውቁ ገመድ እየተፈራረቁ እየዘለሉ ማውራት ጀመሩ =

"እዚህ አካባቢ ነው እንዴ የምትኖረው?" አለ ሌላውው ፤ ዝላዩ ከበረቀቁ ትንፋሽ እንደምንም በብስቦ =

"አዎ ... ሩቅ አይባልም ... አዲሪ አካባቢ ነው" ላመል ያህል ዱብ ዱብ እያለ እግሩን እያንቀሳቀሰና ውንቻዎቹን እያፍታታ መለሰለት =

[illegible]

[illegible]

ሌላኛው ሲያወራው የሌጠበቀውን የታመቀ አሸንዳ የከፈተ ስለመሰለው ቀጥሎ [illegible] ነገሮችን እየሰከሰከ [illegible] =

[illegible] ታሪክና ልጁን [illegible] =

"ገመር ላዩ ታከሲ እየዳሰሁ = እዛ ጋ የምታያት የኔ ታከሲ ናት" ብሎ በጁ [illegible] የምሰራባት = የማታም ምንም እያልኩ [illegible] = በዚህ አመት ዲግሪዬን እጨርሳለሁ = [illegible] ነበረኝ" አለና ገመዱን ከፊት ለፊቱ [illegible] ትንፋሹን በረጅሙ እያወጣ እያስገባ የደከመ [illegible] ጀምረ =

"እው ሪሊይ? ... በጣም ጥሩ ነው = በአካውንቲንግ ነው ዲግሪህንም እየሰራህ ያለከው?"

"አይ ... ሶሺዮሎጂ ነው = ለረጅም ጊዜ መማር የምፈልገው ነገር ነበር = የመጨረሻ አመት ተማሪ ስለሆንኩኝ የተግባር ልምምድ ለመጀመር እየተዘጋጀሁ ነው = ብቸል የሆስፒታል ስራ ነው መስራት የምፈልገው = ከበረታሁና ነገሮች ከቀኑኝ በዚህ አመት የምጨርስ ይመስለኛል ="

የገመድ ዝላዩ ስለደከማቸው ከደረጃዎቹ ጠርዝ ላይ አረፍ አረፍ አሉ = እንደ የተመጡ ሌሎች ነገሮችን ሲያወሩ ቆዩ = ሌላሁው ሰአቱን ሲያይ ደንገጥ ብሎ "እህ ማይ ጋድ ... ጊዜው እንዴት ሄዲል ባክህ = አሁን ወደ ቤት መሄድ አለብኝ = እንደገና

ዉሉ ጊዜ ተጠቃሚነት ... ብታለው ... ይለኛል ፡፡ ... እኔ ሊሳለው አለባለው" አለ፤ ...

"አልም አለሁ። ... ወደ ... አለ ፡ ... እንዳች አስጠቀሰለ ፡፡

"አልሽ ... ቅድም እኮ ብንት ብቻ ሊጠራህ ሞና ስምህ መስሎኝ ነበር ፡፡ ... እንዴ አደይ?"

"ብዙም ... የብቱ አመጣለሁ ፡፡ ቅዳሜ ጠዋት ግን ችግር ... አልቀርም ፡፡"

"አሁንስ ... ስለዚህ የቤታርት ጓደኛ እንዲሁ ማለት ነዋ?"

"አዎ ነው ... ለልክ ብንለቸውተም ደስ ይለኛል ፡፡ የታክሲ ... ከልፈልጉም የሰጠት ቤቱ ልመጣልህ አቸላለሁ፤ ደውልልኝ" ብሎ ስልኩን ሰጠ ... ቀጥራቸውን እየተለዋወጡ ወደየመኪናቸው ሄዱ ፡፡

ከዳንኤ ተለይቶ መኪናው ውስጥ እንደ ገባ የቀድ ጃኬቱን አውልቆ ወደ ... ወረወረው ፡፡ ሞተሩን ሲያስነሳ የሬዲዮኑ ድምጽ ከልክ በላይ ተለቆ ኖሮ እንዝረቀበት ... ድንገተ ብሎ ጆሮዎቹን ያዘ በፍጥነት ድምፁን ቀነሰው ፡፡ መስኮቱን ወደ ታች ... ወደ ቤቱ አቅጣጫ አቀና ፡፡ ሬዲዮኑ ውስጥ ቀየት ያለ የአለማየሁ እሸቴ ... ይጫወታል ፡፡ እባቱ የአለማየሁ እሸቴ ጥብቅ አድናቂ ነበሩ ፡፡ እርሱም ልክ እንደ እርሳቸው ጭንቅላቱን ከትከሻው ጋር እየወዘወዘ፤ መሪውን ላመል ያህል መታ መታ እያደረገ፤ አብሮ ማንጎራጎር ጀመረ ፡፡ ድምጹን ከሬድዮኑ በላይ አድርጎ እየዘፈነ ... ቀኝ እማትሮ ወደ አስፋልቱ ገባ ፡፡

ሜክሲኮ አደባባይ አካባቢ ሲደርስ መንገዱ ተዘጋግቶ ስለነበር እንደ አሊ ... ማዝገም ግድ ሆነበት ፡፡ ወደ ጐኑ ዞር ሲል አጠገቡ የነበረ መኪና ውስጥ ከነበረች ቆንጆ ... ሴት ጋር አይን ለአይን ተጋጩ ፡፡ ፊቱን ከስክሶ አጠገቧ ከተቀመጠው ሰውዬ ማንበርከክ ... አይኑን እያረ ወዲያ ወዲህ ይንከራተታል ፡፡ ትንጭ ሙሉ ፈገግታ ተለዋውጠና ሁለቱም ለቅጽበት አይናቸውን ሰበሩ ፡፡ ሥክ ብሎ በመዝፈኑ ትንሽ እንደ ማፈር ቢልም ውስጥ ያለው ትዝታ እየናጠው መዝፈኑን ቀጠለ ፡፡ ትራፊኩ ለቀቅ ሲያደርጋቸው ደመቅ ... ፈገግታ ተሰናብቷት ከግርግሩ አመለጠ ፡፡

ከመኪናው ወርዶ ግቢው ውስጥ ወዲያ ወዲህ እያለ ከዘበኛቸው ጋር ትንሽ ሲያወሩ ቆዩ ፡፡ እናቱ በጠዋት ለሰልስት እንደ ወጡ አለመመለሳቸውን ነገሩት ፡፡ ከሳሎኑ ሽቅብ ወደ መኝታ ቤቱ የሚወስደውን ደረጃ በፍጥነት ወጣ ፡፡ በሩን በቀስታ ሲከፍተው ንጹሕ አሁንም እንደ ተኛች ናት ፡፡ ከመሸ በኋላ መንትያ እህቷ አርሴማ ከአሜሪካ ደውላ ሲያወሩ ብዙ እንደቆዩ ነግሟታል ፡፡ መጋረጃው ላይ ያረፈው የጠዋት ፀሐይ መኝታ ቤቱን ሞቅና ፈካ አድርጎታል ፡፡

... ሆኖም ... ቢራቂ ...

... ፡፡ ... ፡፡ ... ሁሉ ... ፡፡

... ዉልቆ ... ፡፡ ... ከተመለሰ ... ፡፡ ... እንደ ...

... ፡፡ ... ፡፡ ... ፡፡ ... ቀና ብሎ የልጁ ልብስ ትከሻው ላይ ጣል አድርጎ ከመታጠቢያ ቤቱ ወጣ ፡፡

ከመልበሻ መስተዋቱ ፊት ለፊት ሆኖ ሰውነቱን ዞር ዞር ብሎ እያየ ለራሱ ፈገግ አለ ፡፡ ጨለም ለቀቅ እያደረገ እንደሚሸጥ በገ የገዛ ጉዳውን ጐመተው ፡፡ ወደ ጥቁረት የሚያደላው ጠይም ቆዳው ያብረቀርቃል ፡፡ በሁሉም የተሞላው ሰውነቱ በረጅም ቁመቱ ተውሶ ከሆነው በላይ ቀጭን ያስመስለዋል ፡፡ ቦርጭ አልባ ጠንቻማ ሆዱን የሸፈነው ጸጉር የተቀረ ሰውነቱን ከሆነው በላይ ቀይ አስመስሎታል ፡፡ ጭኑና ቀኝ ትከሻው ላይ ያሉት ትላልቅ ጠባሳዎች ከጉርምስና እድሜ የድብድብ ዘመኑ የቀሩ ምልክቶች ናቸው ፡፡ ከኢትዮጵያ ከመውጣቱ በፊት ከጓደኞቹ ጋር በየሰፈሩ እየዞሩ በቦድን መደባደብና ኳስ ጨዋታ ያዘወትሩ ነበር ፡፡

ከፍርና ከዳር ትንሽ ገባ ያለው ጸጉሩ ብዛቱና ልስላስሴው ተዳምሮ ገና ከፍ ሲል መጠቀላለል ይጀምራል ፡፡ ሚስቱ ንጹሕ ሙልጭ አድርጉ ሲላጨው ደስ ይላታል ፡፡ የሚ ጸጉር አስተካካዩም እሷ ናት ፡፡ ወጣ ገባ የሌለው ክብ ጭንቅላቱና ሞላል ያለ ስልካካ ፊቱ ጸጉሩ ሲነሳለት ከእድሜው በታች ልጅ ያስመስለዋል ፡፡ ቀለል ያለ ቁምጣና ካናቴራ አደረገና እንሶላውን ገለጥ አድርጎ ቀስ ብሎ አልጋው ውስጥ ገባ ፡፡

ወደ እርሷ ጠጋ ብሎ ሲዮንታትላት በከፊል የነቃችው ንጹሕ፤ "እ ይ ይይይ ... ምነው ሌላ ... አንተ ልጅ ኮ ... ነካ ያደርገሃል አይደል? እስኪ ተንስ ዞር በልልኝ ... ልተኛበት ... ቡና ትሁ አትሚዝዝ!" ብላ፤ እንዲነሳላት ልትገፋው ስትሞክር በቀዘቀዙ እጆቹ እግሮቿን ቆልፍ አድርጎ ያዛት ፡፡ ሙሉ ሰሙሉ ያልደረቀውን ጸጉሩን ፊቷና አንገቷ ላይ እያሻሸ ሲላፋት ሲሞክር "እን ... ዴ አንተ ሞ ዛዛ ... ልጅ ... ኧረ በናትህ አስበረድከኝ እኮ ፡፡ ከፈለግህ ደጅ ውጣና ፀሐይ ሙቅ ... በናትህ አሁን ካልጋ ውስጥ ውጣልኝ ..." ብላ፤ ራሷን ለማስለቀቅ ሞከረች ፡፡ በድጋሚ በርጥብ ጸጉሩ አንገቷን ሲያሻሻት ቁጣዋ ጠፍቶ ሳቋን መቀጣጠር አቃታት ፡፡ አንገቷን በጸጉሩ ሲነካት ሁሌም

አትችልም። ለዚህም ይሆናል ከበር ከበሩ የምትላቀቁበት ። ደረቱ ላይ ለትንሽ [illegible] ስትሞክር አልያዝ አላት ። የመጨረሻ አማራጯን በመጠቀም እንደ ምንም ብላ [illegible] ንዚታ ስትኮረኩረው ካልጋው ውስጥ ተፈትልኮ ወጣ ። ጭኑን ከኮረኮራት ፈራ [illegible] አቅሙ ጠቆ ይከዳዋል ።

"እሰይ ቀጺህ ነው ። ምን አይነቱ ጨካኝ ነህ አንተ ግን ። አውነት አሁ [illegible] አምሳቀቁህ ቢታ ... ያለ መሟዘዝ ስራም አጣህ እኮ ። እስኪ በናትህ ቁርስህ [illegible] ሌላዬ ... ዛሬ ..." እጇን በልመና አይነት እየዘረጋች ትራሱን ከፍ አድርጋ [illegible] ላይ ደገፍ ብላ ተቀመጠች ። የወደቀውን ትራስ አንስቶ ሲወረውርላት [illegible] አመለጠችው ። የተዝረከረከውን የአልጋ ልብስ ለመሰብሰብ ስትሞክር እንደ [illegible] ውስጥ አስገባት ። ጠበቅ አድርጎ ያዛትና አንገቷን በጸጉሩ ሲያሻሽት እየተንፈራፈረች ስትንከተከት እሱም ተጋብቶበት መሳቅ ጀመረ ። እጁን ላላ ሲያደርግላት [illegible] ጉደዲ ጭኑን ስትኮረኩረው አቅም አጥቶ ሙሉ ለሙሉ ለቀቃት ። በጀርባው ተንጋሎ ሲስቅ በፍጥነት እላዩ ላይ ፊጥ አለችበት ። "አውን ሂደህ ቁርስ ትሰራልህ አትሰራም" አለች በድል አድራጊነት ።

እንደምንም ትንፋሹን ለመያዝ እየሞከረ፣ "እንዴ ... ምን ማለትሽነው ... በሌላ ቤትማ አይሆንም ... እኛ እኮ እዚህ እንግዶች ነን ። በሰው ቤትና ... በሰው አገር ያ [illegible] እንዴ? ..." አለ፣ በየመሃሉ ሳቁን መቆጣጠር እያቃተው ።

"አቤት አቤት ... ይሄው በሰው ቤት እኔን አላስተኛ እያልክ አይደል ። ቀይ ብቻ አትቱ ትምጣልህ ባልናገርልህ ... ዛሬ" ስትለው፣ ወገቧ ላይ በጠመጠመው እጁ ጀርባዋን እያገኘ ወደ ራሱ ጎብ አድርጎ ያዛት ።

"ከንፎሽማ አይቀር ..." ብሎ ጠበቅ አድርጎ ሲስማት የተበታተነው ጸጉሯ ፊቱን ሸፈነው ። በጆፎ ፊቱን እያጣበበች "ሌ-ላ-ዬ!" ብላ፣ አይኑን አይኑን ስታየው እጇን በወገቧ ወረያ እንዳደረገ እንደገና ዘለግ አድርጎ ሳማት ። ጠጉሩን እያሻሸች እሷም በፍልቅ ስሜት አጸፋውን መለሰችለት ። ከገን መኝታ ቤት የነሱን የሌሊያ ድምጽ የሰማችው ትንሿ አርሲማ በሩን ብርግድ አድርጋ ስትበርር መጣችና አልጋው ላይ ፊጥ አለች ። አባቷ ከታች፣ እናቷ ከላይ ሆና ስታይ እንደ ለመደችው ለአባቷ ለመርዳት የናቷን አንገት ይዛ ለማውረድ ስትሞክር ሌላውውም እንደ ተገዳ አስመሰለ

"ሼአፐ ሼአፐ ... አርሲ ... ኡሁ ... ኡሁ..." ሲል፣ በበለጠ ሞራል ገጹብ ከሌላውው ላይ ለማውረድ ትግሏን ቀጠለች ። ሁለቱ ተጠቃቀሱና ንጹሕ ወደ ካ እንደ ተሸነፈ ሆና ከንብል አለችላት ። በድል አድራጊነት እየፈነደቀች እናቷ ደረት ላይ ተቀመጠችና ያባቷን እጅ ይዳ፣

"ተነስ አባቢ ... ተነስ ..." ስትለው፣ ጉልበጥ ብሎ ንጹህን ከታች አድርጎ ብሽፍልት እየኮረኮሩ ይቀልዱባት ጀመር ። ዘግይቶ የደረሰው የአርሲማ ሞግዚ ወንድም ዲንሳ ተንደርድሮ አልጋው ላይ ወጣና በተራው ለእናቱ እርዳታ ያባቱን አንገት ይዞ ለመጣል ትግል ውስጥ ገባ ። ከጥቂት መጎተት በኋላ ኩርፍ ብሎ ለማልቀ

ሊላላው ንጹህ ሌላውውን በቁጣ ገረመመችው ። ወዲያው እንደ ተሸነፈ ሆኖ ወደ ጉን በብስል ሲለለት በሊሸናፊነት ፍንደቃ አብቶ ሆድ ላይ ወጥቶ ተከመረ ።

"ማሚ ማሚ ... አልሺን እንደ አሸንፈያት ..." ብሎ፣ ሳቅ በሞላው ፊት የናቱን ሰፊ እያ ማበረታታቱን ቀጠለ ። ከጥቂት ትግል በኋላ ትንሿን አርሲማን ከላዩዋ ላይ አንከባላ እሷ ደረት ላይ አስተኛታ ስትይዛት ደሱ የንጹህና የዲንሳ ሆነ ። ዲንሳን ታቶው ካልጋው ላይ እየወረዱ፣

"በቃ አሁን ጨዋታው አልቋል ። እኔና ዲንሳ አሸንፈናል" ስትል እልከኛዋ አርሲማ ያቢቷን ትንፋሹ በትንሽ እጆቿ ወደ ራሷ ለማዞር እየታገለች፣

"በቃ ተነሳ ... እናሸንፋቸው" እያለች ስትወተውተው፣ እንቅልፍ እንደ ያዘው ሆኖ እያሾፍን ጨፍኖ ልፍስፍስ ብሎ ዝም አለ ። ብዙ ታግላ ታግላ ዝም ሲላት ድምጿ ወደ ለቅሶ መቀየር ጀመረ ። ድንገት ብድግ አለና ታቅፏት ሲቀም አይኖቿ በደስታ አበሩ ። በተደጋጋሚ ወደ ላይ እየወረወረና እየቀለበ ሲያጫውታት ቀየና

"ዝም በያቸው በቃ፣ አርሲዬ፣ እኛ ደግሞ ነገ እናሸንፋቸዋለን" ብሎ፣ ዝም በያቸው በቃ፣ አርሲዬ፣ እኛ ደግሞ ነገ እናሸንፋቸዋለን" ብሎ፣ በቀስፎ አረሳሳት ። ተመልሶ አልጋው ላይ ከነንጹሕ ጉን በጀርባው ሲንጋለል ትንሿ አርሲማ እንደ ልማዷ ደረቱ ላይ ወጥታ አንገቱን አቅፋ ጋደም አለች ። የናቱን ጸጉር እስከዚያን ድረስ እየሳሳች የሚወደው ዲንሳ ደግሞ ፊቷ ምራቅ በምራቅ እስኪሆን ድረስ እየሳማት በጨዋታ ተጠምደዋል ።

"ተው ምራቅህን አትቀባኝ" ስትለው፣ የባሰ አውቆ ይለቀልቃታታል ። የቸሆትን ታይና ልቧ በፍቅር ሁጭለጭ ይልና ምጥምጥ አድርጋ ትስመዋለች ። አርሲማ አባቷ ላይ ያለውን ቀለበት ለማውለቅ ያቅሟን ታገላ ሲያቅታት፣

"ቢቢ ይሄ ምንድነው? ማነው የገዛልህ?" አለችው ። ጥያቄ ከጀመረች አታቆምም ።

"ይሄ ቀለበት ይባላል ። ማሚ ናት የሰጠችኝ ። እኔና እሷ ባልና ሚስት ስንሆን ነው የገዛችልኝ ። እኔም እርሷ ያደረገችውን ገዛሁላት ። እየኝ እሷ እጅ ላይ እኔ በሰሁቀት ቀለበት አለ ።"

"ለኔስ መቼ ነው የምትገዛልኝ ታዲያ?" ስትለው፣ ሳቅ ብሎ ትንሽ እጇን ሳም አደረገ፣

"አርሲ ... አንቺ የኔ ልጅ ነሽ ። እንደዚህ አይነት ቀለበት ለሚስትና ለባል ብቻ ነው የሚሰጠው ። ሌላ አይነት ቀለበት ግን ወደ ፊት ትምህርት ስትጨርሺ እኔና ማሚ እንገዛልሻለን ።"

"እይ ... እኔ የማገባው አንተን ነው ። ማሚ ከፈለገች ዲንሻን ታገባ ... በቃ የማሚን ልውሰድባት?" ስትለው ። ማምረርን አውቀ፣

"እይ እሱማ የማሚ ነው ። የውልሽ እኔ የማሚ ባል ነኝ ። አንቺ ደግሞ ስታድጊ ሌላ ነው ታገቢያለሽ እሺ? ያኔ እሱ ሰውዬ ደግሞ ላንቺ ቀለበት ይገዛልሻል" አለ ።

"እንዴ ባሏ ደግሞ … አንተ እኮ ነክ ሌላው … እኔ የማገባው ሰውዬ እንኳን ነው። ስትለው ሥበ ብሎ ላቀ። ነገሩን እንዴት ማበረዳት እንዳለበት ሲያስብ ዲንጎ ጣልቃ ገባች፣

"እኔ የማገባው ማሚን ነው። ባቢ ከፈልግክ አልሺን አግባ" ብሎ፣ እናቱን እንቅ አድርጋ ሲይዝ ሌላውና ንጹሕ ተያይተው ፈገግ አሉ።

"እስቢ ሂዱ ጓሮ ጉድጓን አዩ … ተነስታለች እንዴ?" አለች፣ ንጹሕ ራሷም መነሳት ስለፈለገች። ወደ አየታቸው መኝታ ቤት ተሯሩጠው ሲሄዱ "ልጆቹ ምን መሆናቸው ነው፣ ሰው ሊያፋቱ ነው እንዴ?" አለች፣ ወደ ሌላ ሰው ጠጋ ብላ ባሏ ጫራውን እየነካች፣ የገራ እጆቿን ጣቶቹ ይዞ እያፍተለተለ

"አይገርምሽም … ይሄ እነሱ ያሉበት ስነልቦናዊ የእድገት ደረጃ በደንብ የተሳዩ ሁለት ሀሳዎች ላይ የሚታይ ነገር ነው። በዚህ እድሜያቸው እንደዚህ ማስበቃ የስነልቦና ጤንነት ምልክትም ነው ማለት ይቻላል። ምናልባትም ሴት ልጅ አባቷን ወንድ ልጅም እናቱን ማግባት የመፈለግ ስሜት አሁን መኖሩ ጤነኛ የማፍቀር መስረት በህብረቶችንላይ የሚጣልበት የእድገት ደረጃ ስለሆነ ሊሆን ይችላል። ሲግመን ፍሬይድ 'ዘ ኢዲፐስ ኮምፕሌክስ' የሚለውን ጽንሰ ሐሳብ ያመጣውም ከዚሁ አሳምዶ ነው፣ ትንሽ ከፍ ሲሉና ነገሩ እየገባቸው ሲመጣ ግን ሴት ልጅ ወደ እናቷ ወንዱም ወደ አባቱ ማዘንበል ይጀምራል። ይህም የማይጋፉትን ባውንት ወዳጅ በማድረግ በሰላም ለመኖር የሚያደርጉት ስነልቦናዊ የእድገት ሽግግር ነው ይላሉ የፍሩይድ ደቀመዛሙርት።"

"አቤት አቤት፣ መቼም የማታመጡት የለም።"

የያዘውን እጇን ያዝ ለቀቅ እያደረገ የጀመረውን ሐሳብ በመቀጠል፣ "እና … ይህ የእድገት ደረጃ ሲዛባ፣ ማለት ነገሩ በጊዜ ካልረገበ ልክ በግሪክ አፈ ታሪክ አባቱን ገድሎ እናቱን እንዳገባው ንጉስ ኢዲፐስ ሊሆን ይችላል ወንዱ ልጅ። ከዚህ ነው 'ዘ ኢዲፐስ ኮምፕሌክስ' የሚለው ሃሳብም የመጣው። ያባቷን ገዳዮች፣ እናቷንና የእንጀራ አባቷን በበቀል ለመግደል በዶለተችው ኤሌክትራ ስም ደግሞ 'ዘ ኤሌክትራ ኮምፕሌክስ' የሚባል በሴቶች ላይ የሚከሰት ተጓዳኝ ክስተትም አለ" አለ።

"እናንተ ልጂ … እህ ብሉ የሚሰማችሁ ካገኛችሁ እኮ መሟዘዛችሁ አያልቅም … እሺ ሌላስ" አለች፣ ፊቷን ጨምደድ አድርጋ። ልጇ ዲንጎ ሌላውን ገድሎ እሷን ሊያገባት ታይቷት ዘግናት።

"የምልሽ ነገሩ በጣም የተጋነነ ነገር ሊመስል ይችላል። ምክንያቱም አፈታሪክ ደግሞ ስለሆነ። አፈታሪክ ደግሞ አንድም ግነት ነው፣ ግን ደግሞ የእውነት ትንጣሬም ነው። በደንብ ካስብሽው እርሲም ሆንች ዲንጎ ውስጣቸው ባለው የስሜት ጥንካሬ እንጂር የእቅም ማጣታቸው ይዟቸው ካልሆነ በአሁኑ የስሜታቸው ጉልበት እንዳችንን አስወግደው ሊያገኙን ቢችሉ ኖሮ ይመስላሉ ብለሽ አታስቢ" ብሎ ሲስቅ፣ ቀንጥጥ አደረገችው። እጇን ያዝ አድርጎ ከት ብሎ እየሳቀ "ግን ደግሞ በተቃራኒው በዚህ እድሜ ስሜት ውስጥ ማለፍ ያልቻሉ ልጆች ሊያድጉ የማፍቀር አቅማቸው የተዛ

ሊሆን ይችላል የሚልም አይታ አለ። እስኪ አስቢው ግን … አሁን ማን እስተማረችው ሊሆን ይችላል የሚልም አይታ አለ። እስኪ አስቢው ግን … አሁን ማን እስተማረችው ይሆናል ታዲያ፣ ይሄ ሁሉ ነገር ተፈጥሯዊ የስነልቦናዊ እድገት ደረጃ ካልሆነ ምን ሊሆን ይችላል አንቺ … ግን ሁሉን ታያለሽ?"

ራሱን ደረቷ ላይ ደገፍ ሲያደርግ ያደገ ጸጉሩን እያባበለች፣ "ገገሩማ … ሆ … ሆ እንዲያው የኮምፕሌክሱ አበዛዝ" አለችና የሚገርምም የሚያስፈራም ነው። ሆ … ሆ እንዲያው ስሌት እየት አድርጋ፣ "እንዴ ሽሬ አንተ ልጅ እዚሁ ሴት ስፊት ገድግዳው ላይ ያለውን ሰአት እየት አድርጋ፣ … እንዴ ሽሬ እንዴ ዛሬ?" አለች፣ ያደገ ጸጉሩን ተንተንእከ አራት ሰአት ሊሆን ነው … እታቲ የለችም እንዴ ዛሬ?" አለች፣ ያደገ ጸጉሩን ተመቶርና እንደ ቆመጠች ሁሉ ጣቶቿን ጸጉሩ መሃል አስገብታ እያፍተለተለች።

"ከሰፓርት በመለስ አባባ ስልስት ብላ በጠዋት ወጥታለች ብለውኝ ነበር? እንግዲህ አረፋፍዳ ይሆናል የምትመጣው። የዚህ አገር ለቅሶ እኮ፣ ሟች ወደ ሰማይ ቤት በሰላም መድረሱን የሚፈው ይብላቤ እስኪደርስ ይመስል ማለቂያም የለውም? አለ። ለትንሽ ጊዜ ጸጥ ብለው ቆዩ።

"ሲላፉ ያቺ ባለፈው ሳምንት ሆስፒታል ያደረሰካት እርጉዝ በሽተኛህስ እንዴት ሆነች፣ ደህና ሳስበት ነበር። የዝግጅቷ ልብስ ወስደክላት እንዴ?" አለች፣ በጨንቀው ፊት ወደ እርሱ ዞገበል ብላ ፊቱን ለማየት እየሞከረች።

"መታወኩ ትንሽ ጋብ ያለላት ይመስላል … ማለቴ እንደ በፊቱ ብዙ አትጮህም። ትልቁ ችግር በደንብ ሳይሻላት የወለደች እንደሆነ ነው። እዛው የምትሰራ ቤተሰቦቿን የምታውቅ እንዲት ሴት አግኝቼ ትንሽ አውርቼያት ነበር። እናቷ ከሞቱ ነው አሉ እንደዚህ የሆነችው። እስኪ አባቷን ለማግኘት እንዲቀጥሩልኝ ነግሬያቸው እየጠበቅሁ ነው። አማኑኤል ሆስፒታል ደጋግሞ ስለ ተኛች ብዙው ሰው ያውቃታል።"

"እኔ ምልህ ካሁን በኋላ ሙሉ ለሙሉ ተሽሏት ልጇን ማሳደግ የምትችል ይመስልሃል?" አለች፣ እጇን ከካኔተራው ስር አስገብታ በሆዱ ላይ ጣቶቿን ፒያኖ እንደምትጫወት ሄድ መጣ ነካ መታ እያደረገች።

"እኔ እንጃ፣ ምን ያህል ሊሻላት እንደሚችል ከባድ ነው ለመገመት። ቢሻላትስ የትእየናረችና በምን መተዳደሪያ ህክምናዋን እየተከታተለች ነው ልጇንየም ታሳድገው የሚለው ጥያቄም ቀላል አይደለም። በርግጥ እንዳንድ ሀመምተኞች በሚገርም ሁኔታ መድሀኒት ሲወስዱ ይሻላቸዋል። እርሷም ተስፋ የማደርገው ያንን ነው።"

በዚህ መሃል ልጆቹ ከታች እየተንጫጩና እየሮጡ መጡ። "ግራንድማ መጣች … ለቅሶ ቤቶች ነው የሄደውት አለች። አባቢ ግን ለቅሶ ቤቶች ምንድነው?" አለች ትንሿ አርሴማ፣ ያባቷን አንገት ወደ ራሷ ለማዞር እየሞከረች። ንጹህና መንትያ እህቷ አርሴማ የመጀመሪያ ልጆቻቸውን ሲወልዱ ሴት ከሆነች እንዳቸው በሌላቸው ስም ለመሰየም የልጅነት ቃል ስለተገባቡ ነው አርሴማ የተባለችው። ዲንጎ ደግሞ የሌላውን አባት ከሎሌል ዲንጎን ለማስታወስ ነው ዲንጎ ሌላውው ዲንጎ የተባለው።

"አርሴ … ለቅሶ ቤት ማለት ምን መሰለሽ … እምም … ሰው ሲሞት ቤተሰቦቹ ሁሉ ያዝኑና በጣም ያለቅሳሉ። ከዛ የገረቤቶቹ ሰዎች እነሱ ቤት ሄደው አይዟችሁ

ብለው ያባብሏቸዋል ። ጎረቤቶቹ ተሰብስበው ቤታቸው እያሏቸው ለማለት ሲሄዱ የለቅሶ ቤት ይባላል ። ገባሽ" ብሎ ፊቷን ሲያየው የበለጠ ጥያቄ እንደተጭነባት በሚያበድ ፊት

"መሞት ምንድነው? ለምን ያለቅሳሉ?" ስትለው ፣ ዞር ብሎ ንጹህን እንዲያደርግ እንተው እንደ ገበዘት ራስህ ተወጥው በሚል ትከሻዋን ሰበቅ አድርጎ ዲንሽን እንዳቀፈች ማዳመጥ ቀጠለች ።

"ሞት ማለት ... እ...ም ..." አለና ፣ እጁን ልቡ ላይ አድርጎ "እዚህ ውስጥ ያለችው ነፍሳችን ወጥታብር ብላ ወደ ሰማይ ትሄድና ... በቃ ሰውነታችን ሁሉ ቅዝቅዝ ይልና መስራት ያቆማል ። ትዝ ይልሻል ... የኛ ድመት እንኳ ... ማኒ ... የሞተች ጊዜ" ... በቃ መሞት ማለት እንደሱ ነው ። ሰው ሲሞት ማውራት ፣ መሄድ ፣ መብላት ፣ ቢቃ ምንም ማድረግ አይችልም ። ከዛ ዘመዶቹ ያለቅሱና በቃ ወስደው መሬት ቆፍረው ውስጡ ቅብር ያደርጉታል ። ከዛ በኋላ እንደገና ስለማያዩት ያዝኑና ሰዎች ያለቅሳሉ" አለና ምን ያህል እንደገባት ሲያጤናት የባስ ግራ የገባት ስለመሰለው ተጨንቆ እንዴት እንደሚያስረዳት ማሰቡን ቀጠለ ።

"ቆይ እሺ ... ለምን ታዲያ ባውሎጊሳን ብልልል ብለው ነፍሹን ያዝ አድልገው አምጥተው ልቡ ውስጥ እንደገና ከተት አያደልጉትለትም ታዲያ?" ስትለው ፣ ንፁ ትንሽ የገባት መስሎት ደስ አለውና

"ነፍሱ ወ...ደ ሰማይ ሩቅቅቅ ቦታ ... ወደ እግዚአብሔር ቤት ስለምትሄድ እዛ ድረስ አውሮፕላን አይደርስም" አላት ።

"እሺ እንግዲያ ... ፓሊስ ነፍሹን ስጠን ቢሉትስ?" ብላ ፣ ከቶ ነገሩ ጠየቀችው ። የሷን ጥያቄ ለመመለስ ሲሰናዳ እናቱ ወይዘሮ እታለም ደረጃውን እየወጡ ኖሮ

"ል...ጆች አልተነሳችሁም እንዴ? ወዴት ሄዱ ልጄ ህጻናቱ?" ሲሉ ፣ ንጹሕ ዘላ ከሊጋው ላይ ወረደችና ወደ መታጠቢያ ቤት ስትገባ ዲንሳና አርሴማ ደግሞ ወደ እርሳቸው እየተንጫጩ ሮጡ ። ሌላሠውም እናቱ በሩን ከፍተው ሲገቡ ብድግ አለና

"እረ ተነስተናል እታቴ ... ወደ እዚህ ነይ" ብሎ ፣ አልጋው ጫፍ ላይ ቁጭ አለ ፣

"ሌላዓለሜ ደህና አደርክ? ... ንጹሕወርቅስ የት ሄደች?" አሉ ፣ ንጹሕን ከፍሉ ውስጥ ስላላዩዋት ። ለሰርጋቸው ባወጡላት የዳቦ ስም ነው የሚጠሯት ።

"መታጠቢያ ቤት ገብታ ነው ። እንዴት ነው ... ሰዎቹ ተጽናኑ?" አለ ፣ በውስጡ የአርሴማ ጥያቄ እንደገና እንዳይቀሰቀስ እየፈራ ።

እንደፈራውም አልቀረ ከቶ ቀበል አድርጋ "ግራ...ማ ፣ ነፍሹ ሰማይ ቤት ሄዶ ነው የሞተው እንዴ?" አለች ።

አደረጋት ።

"ምን የኔ ሚጥሚጣ" ብለው ግንባሯን ሳም የኛዎቹን ለማረጋጋት በማሰብ አይነት እንደ ቀመ ዲንሳን አንስቶ ወደ ጣራው አያመጣ አያወረደ ሲያጫውተው ቶሎ ጥያቄዋን ትታ ፣ "እኔንም አባቢ እኔንም ... ብላ ፣ እኛርን ይዛ ስትማጸን ዲንሳን አስቀምጦ አሷን ልብ እስኪጠፋ እየወረወረ አየሰዘ አጫወታት ።

መሬት ሆኖ የሚስቀው ዲንሳ ያባቱን ቁታ ሱሪ እየጎተተ ፣ "ግራ...ማንም ገ...ማንም" ሲለው አርሴማን አልጋ ላይ አስቀምጦ እናቱን እንከብክቦ አነሳቸው ።

"እንዴ እረ አንተ ልጅ ... እንዲየው በመቤቱ ይውንብህ ... እንዳትጥለኝ ..." አሉ ፣ እንደ ተሸክሟቸው መኝታ ቤቱ ውስጥ ወዲያ ወዲህ ዞረ ። ልጆቹ እየሙሁ ከኋላ ሲከተሉቸው ፣ እጃቸውን ጭንቅላቱ ላይ አድርገው ከመሳት ውጪ ምንም ማድረግ አልቻሉም ።

ጫጫታው ሰምታ የመጣችው ንጹሕ ያየችውን ማመን አቅቷት ፣ "እንዴ አንተ ልጅ ዛሬ ገንከሳያደርገህም አልቀረም መሰል ። እረ በፈጣሪ ባክህ" አለች እንደምንም ሳቅ ተቆጣጥራ ።

ልጆቹ ወደ እርሷ ዞረው ፣ "ማሚንም ማሚንም ..." ሲሉ እናቱን ቀስ ብሎ አልጋው ላይ አስቀመጣቸውና ወደ እርሷ ዞረ ።

"እረ የምን መሚዘዝ ነው ፣ ቀ ብዬሃለሁ ሌላ" ብላ ፣ በያዘችው ፎጣ ለመከላከል ስትሞክር ዝቅ ብሎ ከታች እንከብክቦ አነሳት ። እንደ ታቀፋት ከፍሉ ውስጥ ወዲያ ወዲህ ሲዞር ፣ ልጆቹ ከኋላ ኋላ እየሮሁና እየሳቁ ተከተሏቸው ። ድከም ሲለው ቀስ ብሎ አልጋው ላይ ከእናቱ ጐን አስቀመጣት ።

ሁለቱም ህጻናት ድጋሜ ዞር እንዲያጫውታቸው እጃቸውን ወደ ላይ ሊያርዝሙ ፣ "በቃ ፣ በቃ ፣ ትእንሂድ ፣ እሁን ቁርስ እንብላ ። ደግሞ ነገ ትመጫወታላችሁ" ብለው ፣ የሌላውው እናት ሲነሱ ፣ ሁሉም ተከታትለው ወደ ታች ወረዱ ።

6

ምስጢር የአባቷ ሰባተኛ ሙት አመት የሚጠበረው ቅዳሜ ቢሆንም የሳምንቱ መጨረሻውን አዲስ አበባ ላለመቆየት ወስናለች። እናቷን ብቻቸውን ትታ መሄድ ባይኖርባትም፣ የሚጠበቁባትን ያባቷን ዘመዶች ማየት ስላልፈለገች ሌላ አማራጭ አልታየትም። እናቷም ብትኖርላቸው ደስ ቢላቸውም፣ ችግሩን ስለሚያውቁ የግድ ሊሏት አልፈለጉም። አርብ ማታ ላይ ከአብሮ አደግ የቅርብ ጓደኛዋ ጋር ወደ ደብረዘይት ኩሪፍቱ ተያይዘው ወጡ።

ቅድሚያ ናዝሬት ላይ ከሌሎች ጓደኞቻቸው ጋር አሳልፈው ከመሸ ነው ደብረዘይት ተመለሱ። ደክሚቻቸው ስለነበር እንደገቡ ነበር የተኙት። ድምጽ በቀስታ የሚቀሰቅሳት ምስጢር ሌሊት ላይ ስትነቃ ጓደኛዋ አልጋዋ ማዶ ላይ ተቀምጣ እየተንሾካሾከች ታወራለች። ስልኩን እስክትዘጋ ጠበቀችና "ውይ ምን ደባሏል ማርቲ ... ቀይ በታ እንኳ ከውቂያኖስ ማዶ የሚንተከተክ ፍቅር ይሰማል አይተኛሽበትም እንዴ? አይደክምሽም እንዴ ደግሞ?" አለች፣ ሙሉ ሰውነቷ ተሳስሮ ፊቷን እያሻሸችና እየተንጠራራች።

"ቤ የደረሰው ይደረሰብሽ ብዬ ልመርቅሽ?" አለች፣ ስልኩን መልሳ ኃይሉ መሙያው ላይ እየሰካች።

"አሁ ... ባትሪ እስኪንጠፈጠፍ የሚያስወራ የርቀት ፍቅርስ ይቅርብኝ ምርቃቱ ላንቺው ይሁን። ለመሆኑ ደህና ነው? መቼ ነው የሚመጣው ግን እሱ?" አለች፣ አልጋው ውስጥ እንዳለች ትራሷን ደረቷ ላይ ለመቀመጥ እየተመቻቸች።

"ምን ይታወቃል ብለሽ ነው አሁንስ ... ማስተርሱ ተጠናቀቀ ብዬ ተገላገልኩ ስል ለፒኤችዲ ስኮላርሺፕ ሰጡኝ ነው የሚለኝ። እሱን ሳያመቻች ወደ እዚህ ከመጣ ደግሞ ቪዛ ሊከለክሉኝ ይችላል ብሎ ፈራ። ... አይ ዶክ ... እንዴት እንደናፈቀኝ፣ እና ... ኧ ... አሁንስ ትምህርት የሚባል ነገር ቢጠፋ ምናለ" ብላ፣ ትራሷን እቅፍ አድርጋ ኩርምት ብላ ተቀመጠች።

እዲ ነው፣ አይሆንም ሲ ናት። ግን ታዲያ መቼ ነው የሚመጣው? ቀይ ግን እኔ የማሰሺው ጉዳዩ የሚገለፈው በፈቃዱ ነው።" ብላ ...

"መስለኝ ... ሌላ ምን ይሆናል ብለሽ ነው? እንዴ በርሱ ተለክቷል።" ማራ ...

በብስ እዚህ መጥቶ ለማስተማር ነው? ምንድነው ዓላማው?" በጣም ራስ ወዳድ ... ምርጫውን ሊያከብሩ የሚገቡ ... ሞክረው ... "ከተለያየ ...

ምንስ ለመስበት የቤሌስ እናደዳት ... አለች በልቧ።

"መፈለጉ ነዋ ... እኔ እንኳንም ... እሱ ፍልስፍና አዋጉን ... ልጆቹ ምን ... የሚያውቁት ቀዳ እየደረገ የገዢን ሳቀች።

"መረዳት ከባድ ነው ... ብላ፣ እምብዛም ቀኖ አደርጋ የገዢን ... የሆነ ነገር እንደሚገባው ማን ያውቃል" ብላ፣ እሱ እኔደል፣ የሆነ ሙያ ነገር ...

"የምር ግን ማርቲ ለምን የሆነ ሥራ የሚያስገኝ፣ ... ሲረዳሳል፣ ምንድነው እያወሩ መጀመሪያ፣ ፍልስፍናው እንደሆነ የት ይደርስበታል? ... ወደ ማርታ ዞራ ለመቀመጥ ትራሷን ... አላት፣ ሙሉ ሰውነቷ ...

... ግን ደግሞ በታ ...

"እሱስ ችግር አልነበረውም። አርሱ ደስ ካለው ይሁን፣ ... ብላ፣ ከአልጋዋ ላይ ፍንጥር ... ማስተርሱ ... ቀዝቃዛ ሻወር ... እሺ እዴው ... ሊሊቱ ይነጋል ... መንገዱን ... ውሃ ... በ ብቻ ... እንጠጣው ... አለች። መስኮቱን ሙሉ ለሙሉ ስትከፍተው ቀዝቃዛው ... ምስጢርም ከአልጋዋ ወርዳ በሰስ ፒጃማዋ ... ፊቷን በረድ አደረገላት። ... ቁመች።

"ይሄም ደግሞ ያልፍና ... እንደገና አብረቻቸው ትሆንና መሳቃቸው አይቀርም። ... ማልቀስ ጀመረች። ... ሰትላት፣ ቦር ብላ አተፈቻትና እንባቷ ... ምነው ማርቲ? ኧረ ... ብላ፣ ጀርባዋን መታ መታ ስታደርጋት ... እየተንሰቀሰቀች

ትናንትና ማታና ቅድም በጣም ተጨቃጭቀን ነው ስልኩን የዘጋነው። ... ነገር ላይ ይፈላሰፋል። ምን ያህል እንደምወደውና እንደምናፍቀው እንኳ አይመስለኝም። ... ሰውንም እንደ ... ከውቢቱ ... የሚገባ ... ብላ፣ ...ን ... እንዴት ... ጀመረች። እንደ ቀሙ ... ቀናና ... ከውስጥ የሚገርመው ... ውስጥ ... ቀጠለ።

[illegible]

[illegible]

[illegible]

[illegible]

[illegible]

[illegible]

[illegible]

[illegible]

[illegible]

[illegible]

[illegible]

[illegible]

[illegible]

[illegible]

[illegible]

[illegible]

[illegible]

[illegible]

ያልሞከረችው ነገር ባይኖርም ተቀብሎ ሊ ተኛት አልቻለም ። ላስቴት በጠኝ ወረት ንግሩ ብሎ ከርሞ አሁን ደግሞ ድንገት መከሰቱ ነው ። ብዙ ጊዜ ሲገድላት ዝቷል ።

ማርታ ለወገድሟ ከሆምስጤር ቤት እቃ ደብን እንምጣ ብላው፣ እሱ እየተከተላቸው ወደ የረር ጃክርስ አመሩ ። ለእቱ ማታ አንድ ተኩል ሊሆን ነው ። እሱ ሊደርሱ በመጠኑ መረጋጋት ችላ ነበር ። ማርታ የምስጤርን እናት በቀጥ ሰላም ብላ እሪት ብዬ ብትባልም ሰው አቀሟያለው ብላ ፈጥና ወጣች ። ባሉን ውስጥ ሰብቻቸው ተቀምጠው ቴሺ ሲያዩ የነበሩት እናቷ ልጃቸውን ሲያዩ ከጭንቀታቸው ተገላገሉ፣ ቁጣቸው እንደማይሰሩ በለገባቸው ለማኩረፍ ሞከሩ ። ሊታዋረቻው በሞከረች ቁጥር ወደ አጭር መልስ ይሰጧታል ወይ ደግሞ ትከሻቸውን እየነቀነቁ አይናቸውን ቴሌቪዥኑ ላይ ሰክተው ዝም አሏት ።

"ዝናቴስ ማሚዬ ተቀየተሻል አውቃለሁ … ይገባኛል እኮ … እሺ በቃ … ሶ…ሪ በጣም … ካሰብኩት በላይ ፕሮግራሟ አቀየኝና በጊዜ መምጣትም አልቻልኩም ። ፕ…ሊ…ስ" አለች፣ ግድግዳውን ደገፍ ብላ ጫማዎቿን ከእግሯ አውልቃ ወዲያና ወዲህ እያሽቀነጠረቻቸው ። የለበሰችውን ስስ ጃኬት አንዱ ሶፋ ላይ ወረወረችና የናቷን ትንሹ በጓድ ሰባ በስሱ ሳመቻቸው ። አጠገባቸው እንዝጭ ብላ ተቀመጠችና የናቷን ተነፈሰች ። ቁጣቸው የማይቀየው እናቷም ስሜታቸው ትንሽ በረድ ሲልላቸው በፕርምት አይን የገረፕ እያዩዋት

"ምነው ልጄ እንዲያው ሰው ያስባልም አትይም እንዴ? እንግዲው ዉቂ ሚሚስ ሚሚስ ሲል፣ እኔንም እኮ አሳጣሽኝ ። ደጅ ደጁን እንዳዩ ነው የኖሩት፣ ያባትሽ ዘመዶችማ በቃ ሳይቀየሙም አይቀሩ ። ቢያንስ ማለቂያው ላይ ብቅ ብለሽ ፊትሽን ብታስመቺ ምናለ ። ደግሞ በልክሽን እንኳ ብትመልሽስ ልጄ? በሊከ መጨንቅ ደግሞ ከመቼ ወዲህ ያመጣሽው ጸባይ ነው? " ሲሉ፣ የበሰጠ ተጠጋቻቸውና እጇን አንገታቸው ላይ ጠምጥማ ዓይን ዓይናቸውን እያየች ።

"ስልኩ ባትሪ ሞቶብኝ ነው እኮ ። ማሚዬ ሙች፣ አታምኚኝም? ደግሞ ማን ያው ታውቂው የለ፣ እዚህ ተሰብስበው እኮ ሰው መቦጨቅ እንጂ ሌላ ምን ሥራ አላቸው ብለሽ ነው ። በቃ ድከም እኮ ነው የሚያደርጉኝ ። ትዬ ዘሚስ … መቼ ጸደች? በጣም ነው የናፈቀችኝ" አለች፣ በዛውም የነገሩን አቅጣጫ ለማስቀየር ።

"ባሏ ድንገት ታሞባት ሆስፒታል ስለ ገባ መምጣት አልቻለችም ። ደውላ ነግ ሰላም ብላኛለች ። ሻል ካለው ለሚቀጥለው እሁድ እመጣለሁ ብላለች ።" ከሚት ባለቤታቸው ዘመዶች ወይዘሮ ዘምዘም ብቸኛ የቅርብ ጓደኛቸውና የረጅም ጊዜ ምስጢረኛቸው ናት ። ሚስጥርም ከአባቷ ዘመዶች የምትቀርበው እርሷን ብቻ ነው ።

"ውይ ምን ሆነ?" አለች፣ ደንገጥ ብላ ።

"ያንጀት መታጠፍ ነው መሰለኝ ያለችኝ ።"

"ያኔ ናት አሁን እሱ ሰራሱ ምን እንጀት አለውና ነው በናትሽ ። እስኪ ነገ ደውዬላት እጄዳለሁ" ብላ፣ አጠገባቸው ተመቻችታ ተቀመጠች ።

የምስጢርአባት የና በህይወት እያሉ ነበር ያላቸውን ንብረት ሁሉ በስሟ አዛውረው ሙት ወራሽ ያደረጓት ። ይህም ሆኖ ከአባቷ ሞት በኋላ እናቷንና እሷን ከንብረታቸው ለማፈናቀል ለመቀራመት በተሰበ ያልፈነቀሉት ድንጋይ አልነበረም ። በተጨማሪም አባቷ በሰጡ በተመመ ጊዜ ወይዘሮ ዘምዘም ብቻ ነበረች ከጎናቸው የቆሙት ። ድንገት ብድግ አለችና ከቴሌቪዥኑ አንጻር ከፍ ብላ የተቀመጠውን ትልቅ ፎቶዋን ድንገርፋ አገላታ በፊቱ ደፍታ ከተቀመጠችበት መደርደሪያ ላይ ስታስቀምጠው

"እንዴ! ምነው ልጄ፣ ደግሞ እሱ ምን አደረገሽ? ለባሬ እንዲህ ይሁን እስኪ" ሉት እያሉት ።

ወደ እርሳቸው ዞር ብላ ቀጣ ባለ ድምፅ፣ "ይበቃዋል … ይበቃዋል ። በህይወት እያለ ያፈጠጠብን ይበቃዋል ። ቤቱ ሀያቸን የሚኖሩበት እንጂ ሙታን በመንፈሳቸው የሚዝናኑበት አይደለም ። እንዲያውም ነገ የሆነ ቦታ ካላስገባሽው ወደ ጓሮ ሊጣልም ይችላል ። ሁሉም ያው ናቸው ። ያሉትም ከሞቱት አይሻሉም ። የራሳቸውን ሙት ህይወት ለማረሳሳት፣ ሌላ ሚች ለማኖር ይንገዳገዳሉ" አለች፣ ስሜቷ እየጋለ ። አነጋገሯ ድንገት ቢያደርጋቸውም የውስጥ ስሜቷን ስለሚረዱ፣ ደግሞም በዚያ ሰዓት ከርሷ ጋር ለመሟገት ምንም ፍላጎት ስላልነበራቸው ወሬያቸውን ወደ ሌላ ሃሳብ ቀየሩት ። "እስኪ ቴሌቪዥኑን ከፈቺው ሚሚዬ ሰአቱም ደርሷል መሰል እኮ ።"

"ስንት ሰዓት ነው የደረሰው?" አለች፣ ሰዓቷን እያየች ። ትንሽ እንደ መቆጣጥም እያደረጋቸው

"ረሳሽው እንዴ ልጄ? ያ ዶክተሩ፣ ማን ነበር? ዶክተር ሴላሦው ነዋ ። ጳውሎስ ሆስፒታል የሚሰራው ብለሽኝ ብዬሽ ነበር ። ጓደኞችሽን ጠይቀሽ ቀጠሮ ልታስይዢልኝ ። ለአዘዘር እንዴ? ያንቺ ነገር፣ ይሄኔ ረስተሽዋል እኮ ። የቴሌቪዥን ኢንተርቪው የመጨረሻው ክፍል ዛሬ ነው ። አስራ ምስት ደቂቃ ነው የቀረው ሊጀምር"

"አይ አልረሳሁትም ማሚ ። እንዲያውም እዛ የሚሰራ አንድ የማውቀው ዶክተር አለ ። ሉሱ በቀደም ደውዬለት ነግሬው ነበር ። ቀይ እንዲያውም አሁን ልጠይቀው እስኪ" አለችና፣ ትንሽ ተንጠራርታ፣ "ኦ…ፍ… ፍ … ድከም ብሎኛል ። ውሃም ጥምት ነው ያለኝ፣ መጣሁ እሺ ማሚዬ…" ብላ፣ ቦርሳዋን እንደያዘች እንጠልጥላ ወደ መኝታ ቤቷ ሄደች ።

"እንዳያመልጥሽ ቶሎ ነይ ታዲያ …" ሲሉ፣ ዞር ብላ በፈገግታ አየት አደረገቻቸው

"አደርጋለሁ ማሚዬ ። ካልደከማቸው ልጆቹ ቡና ቢያፈሉልን እንዴት ጥሩ ነበር ።" መኝታ ቤቷ እንደ ገባች ከቦርሳዋ ውስጥ ስልኳን አውጣችና ወለሉ ላይ ጣል አደረገችው ። አልጋዋ ላይ የመወርወር ያህል ተዘረረችና በጀርባዋ ተንጋላ ጣራ ጣራውን እያየች ጥቂት ቆየች ። ከዚያም ከቁጥሮቹ መሃል ዶክተር ሲራክ የሚለውን መርጣ ደወለች ።

እንዴ እንደ ሙኽ አነሳው ። "ሃሎ … ሃሎ … ሚ-ስ-ጥ-ር? ታዲያስ … ሰላም ነው?" አለ በሹቅጥቁጥ አነጋገር ።

[illegible]

"ኦሁ ታንክዩ ኢማኑኤል ... ራሔል ... ኔት ኢዝ ሶ ናይስ ኦፍ ዩ" አለች። ወሬዋ ውስጥ እንግሊዝኛ ይበዛዋል። ራሔል የምትልበት የራሷ ሙዚቃዊ ቃናም አለት።

"ኧረ ምንም አይደለም ... ኢት ኢዝ ማይ ፕሌዠር ..." ብሎ፤ እሱም ነገሩ ውስጥ ለማርከሻ ያህል እንግሊዝኛ ባል አደረገበት። ሌላ ወሬ ያስቀየሩት [illegible] የቀት ጸጥ አለ።

"ቢቃንበንያለሁኝ። እሁን ማሚም እየጠበቀችኝ ስለሆነ ልሂድና ልንገራት። እንዴት ደስ እንደሚላት ... ቻዎ እሺ" ብላው ተሰናበቱ። ስልኩን ከዘጋች በኋላ እንደ ተጋደመች ውል የሌለው ሃሳብ ስትፈታ ስትቋጥር ትንሽ ቆየች።

እንደ ምንም አቅሟን ሰብስባ ከተጋደመችበት ብድግ አለችና ከቁም ሳጥኑ ውስጥ የምትቀይረውን ፒጃማና ፎጣ አወጣች። ልብሶቿን አወላልቃ አልጋው ላይ እንደ ነገሩ ወርውራ ሻወር ውስጥ ዘላ ገባች። ሰውነቷን እያደራረቀችና እየተቀባባች ከመስታየቱ ፊት እንደቆመች ቀን ስትሰማ የዋለቻውን አዲስ ሙዚቃ ለራሷ ማንጎራጎር ጀመረች።

[illegible]

"እንዴ ማሚ ደግሞ ምንድነው እንደዚህ መሆን። ደግሞ እኔን የምታመሰግኚው ምን አድርጌልሽ ነው? ምንድነው እኔ ማላውቀው ችግር አለ እንዴ?"

"አይ ተዪው፤ እንዲያው ዝም ብዬ ነው። እስኪ ድምጹን ጨመር አድርጊው። [illegible] ውይይት ሊጀምሩ ነው መሰል" አሉና ተመቻችተው ተቀመጡ። [illegible] ማስተዋወቂያዋንና [illegible] ስላለፈው ሳምንት ንግግራቸው [illegible]። እስከትላ በጭንቀትና በፍርሃት ዙሪያ ላቀረበችላት የመጀመሪያ አጠቃላይ ጥያቄ መልስ በመስጠት ላይ ነበር

[illegible]

[illegible]

"ማንቱ የሚለው ሁሉ ት ልክ ነው ። ግን ደግሞ በቃ ምን ያደርጋል ችግሩ ተራራ መናትነው ግን ጠጠር ነው ። ማነው ደህን ሁሉ ትድ ከየቤቱ ለትም እያወጣ የሚበጠው ፣ [illegible] ልጊድ ቢባል የት ነው የሚኬደው? እደ ቲንክ እሉን ማነቶ ፕሩ ይመስለኛል" ብላ፣ ተገጠሬርታ ተነሳች ። ማቢታወቂያዎች እስኪ ታዩ [illegible] ወጣቶችና ሴናውን እንደገና እሥቀው እንዲያመጡት ነገረቻቸው ። [illegible] በማስከተልም፣ ስለ ችግሮቹ መናትሔዎችና ያሉትን የህክምና

• 7 •

[illegible]

[illegible]

[illegible]

[illegible]

[illegible]

[illegible]

[illegible]

[illegible]

[illegible]

[illegible]

[illegible]

[illegible]

[illegible]

[illegible]

[illegible]

[illegible]

[illegible]

[illegible]

[illegible]

[illegible]

[illegible]

[illegible]

[illegible]

[illegible]

[illegible]

[illegible]

[illegible]

[illegible]

[illegible]

[illegible]

[illegible]

[illegible]

[illegible]

[illegible]

[illegible]

[illegible]

[illegible]

[illegible]

[illegible]

[illegible]

[illegible]

[illegible]

[illegible]

[illegible]

[illegible]

"ብዙም አመናለው ወይዘሮ ሊዲን፣ በጣም ከባድ ነገር ነው።"

እኛ ላይ ያለውን አስከፊ ሁኔታ በጣም እያፈተለተለና ፊታቸውን እያዞሩ እንዴት አንድ ሰው ይሄንን ሁሉ መከራ ይቀበላል፤ እንዴትስ ይሄንን ሁሉ ነገ ተቋቁሞ ሊኖር ይችላል" የሚሉ ጥያቄዎችን ሲያበብ ቆየ። [illegible] ጊዜ የሚወስድ የምክክርና የመድሃኒት ህክምና እንደሚያስፈልገው [illegible]። የመጀመሪያ ክፍል ጊዜም ስለሆነ ለዛሬ እስካሁን ከነገሩት ታሪክ በላይ መሄድ አልፈለግም።

የቀሩ የቀሩ መሰረታዊ ነገሮችን ከጠየቃቸው በኋላ ስለቀን አየት አድርጎ ከፍሉ ውስጥ [illegible] ክብደ የዛሀን ስሜት ለማርገብ፤ "እነዚህ ልጆች ካርድ ለማውጣት ተቸግረው ይሆን እንዴ?" ብሎ፤ ስልክ ለመደወል ከኪሱ ሲያወጣ በሩ ተንኳኳ። ሲስተር ዘቢባ ነበረች።

እንግዶን በዘፊል አስገባታ፤ "ዶክተርታ ዶክተር ካርዴ ወጥቷል። እነ ዶክተር ሲራክ እኮ ከመሰው ቀደተዋል። እንዳያቋርጧችሁ ብለው እኔ ቢሮ ነው ያሉት። ደግሞ ካርዱን ከፈለግሽው ብዬ ነው" አለች።

"አይዞሽም እኛም ካርዱን ለማውጣት አስቸግረናቸው ይሆን ብለን ልክ ለደውልልሽ ስል ነው የመጣሽው። ታንክ ዩ ሲስተርዬ።" ካርዱን እየተቀበለት ወደ

[illegible]

"እኛ ኮ ካርድ አልቀ ስፍሊ ጋ ወደ ከተማ ሄደው ይሆን ብለን አሳብ ገብቶን ነበር" ሲል፣ ሁሉም ሳቁ።

"እረ ወዲያው ነበር እኮ የመጣው። ላስመረበሽ ብለን እኔ ሲስተር ዘቢባ ቢሮ ተቀምጠን ነው" አለ፤ ሲራክ እንደ ቀመ እጁን እያሻሸ።

"አይ ቀልዱን ነው፤ ሲስተር ነገርችን እኮ። ቁጭ አትሉም ታዲያ?" አለ፤ ወደ ፊቱ ወንበሮቹ እየጠቆመ ሁለቱንም በመጋበዝ፤

"አይ ዶክተር፤ እኔ እንኳ ብቄድ ይሻላል። አማትኤል ከምሳ በፊት የምደርስበት ነገር አለኝ። የሚያዋርን እናት ሳልሰናበታቸው እንዳልሄድ ብዬ ነው የቀየሁት" አለ፤ ወደ እነሱ ዞሮ እያየ።

"በጣም ነው የማመሰግነው የኔ ጌታ፤ አደከምኩህ ግን" አሉ፤ እየተቁቁጡ ሁለት እጃቸው እጁን እንደጨበጡ፤

"ዶክተር ሲራክ በጣም ዝነኛ ሐኪም ነው። ትልቅ ተስፋ ከሚጣልባቸው ወጣት ዶክተሮቻችን አንዱ እሱ ነው" ብሎ፤ እርሱም ጨብጠውና "ጎን ዋቁር እንዝለት እንገናኝ በኋ" አለው።

"ልክ ነው፤ የክስአት በኋላውን ሴሚናር አንተ ነህ አይደል የምትሰጠን?" አለ። ከመውጣቱ በፊት ዞር ብሎ ከናቷ ጉን የተቀመጡትውን ምስጢርን በእደውላለሁ ምልክት እጁን አሳይቷት በሩን ዘግቶ ወጣ። እሱ ከወጣ በኋላ ለጥቂት ደቂቃ ከፍሉ እነደሻ ጸጥ ብሎ ቆየ። ሲላውው አይኖቹን ምስጢር ላይ ጣል አድርጎ ረጋ ባለ አነጋገር፤

"የው ከእናትሽ ጋር የተወሰኑ ነገሮችን ለማውራት ሞክረናል። ወዳሚረነ ከመለሰ በፊት የተወሰኑ ሳምንታት ብቻ ስለሚቀረኝ በሳምንት ሁለት ቀን ላያቸው

ነው የተሰማማቸው ፡፡ በቀጥታ በአዲስ አበባ እንዲቀጥሩ የሚሰማቸውን የጭንቀትና የጨዋረት ... ጊዜ ያስፈልጋቸዋል ፡፡ እንዲሁም በቻልሽው ... መድሃኒት ... ብቻ ... ጥሩ ይመስለኛል" ሲል ፣ በመስማማት ... ብለሽ አብረሻቸው ... እናቷ ተብለ አድርገው ... አይን እያዩዋት ፡፡

"ሊያ ግመታ ... ትለደና" አሉ ፣ በስስት አይን እያዩዋት ፡፡

"አዎ ነው ፡፡ እሱ እንደ እናትና ልጅ ሊሆን ይችላል ፣ ግን ደግሞ ችግሩን እንደ ... ማለቴ ነው" አለና ሁለቱንም በተራ ... ምንም ችግር ካለ ይውሰዱልኝ ፡፡ ወዲያው እንዳ ማገልገ ... እመልሳለሁ" ብሎ ፣ ሁለት ካርድ አወጣ ፡፡ ምስጢር ... በባዛሮች መሃል ቦልኮ መሬት ወደቀበት ፡፡

"ኦ ያስ ... ዶ-ቅ-ር-ታ" ብላ ፣ ከወደቀበት አንስታ ቀና ስትል ፈገግ ብሎ በምገም ... እንዲያሳይ ... ማፈር ብላ አጅ ን ሰበረች ፡፡ ስለ መድሃኒቱ አወሳሰድና ... አስረድቷቸው ማዘዣውን ሰጣቸው ፡፡

... ጥቂት ጥያቄዎች ከመለሰላቸው በኋላ ሊያሰናብታቸው ... "ስለዚህ በቃ ሲስተር ዘቢባ ጋ ሂዱና ሕመሙን ... ማስለቺና ሐመብ ጠዋት ከሶስት እስከ አራት ሰአት ጥሩ ነው" አለ ፣ በየተራ አያያቸው ፡፡

"በጣም ጥሩ ነው ፡፡ ዶክተር መቼም ቃል የለኝም ፣ እጅግ በጣም ነው የማመሰግነው" አሉ ፣ እናቷ ፡፡ ምስጢርም መስማማቷን ገለጸች ፡፡

እርሳቸውን ከተሰናበተ በኋላ ሲጨብጣት ፣ "ሚስጥር ... ቆንጆ ስም ነው" አላት ፡፡

ፈገግታ ተሞልታ የስሟን ቃል ጎተት አድርጋ ፣ "አመሰግናለሁ ፡፡ ትክክለኛው ስሜ 'ሚስጥር' ነው ፡፡" አለች ፡፡

በስሱ ፈገግ ብሎ ፣ "እሆ! ኢቭን ቢተር" አለና በሩን ከፍቶ ያዘላቸው ፡፡ የእናቷ ትከሻ ላይ እጇን ጣል አድርጋ ተከታትለው ወጡ ፡፡

የቀረውን ሙሉ ጠዋት አልፎ አልፎ 'ምስጢረ' የሚለውን ስም ትዝ ሲለው ... ፡፡ የተገጠለጠለና ያልረገበ በጅምር ተገጠልጥሎ የቀመ ሙዚቃ መስሉ ተሰማው ፡፡ የወይዘሮ ኢደገን ሰቃዮች ሲያስብ ደግሞ ፣ ያለቀበት የሕይወት መሪሪና በመዝግማ መንገድ የበንት ሰው ታሪክ ሊሆን እንደሚችል አሰበ ፡፡ አባቱ የጻፉለት የትዝታ ማስታወሻ ከነሙሉ ግዝፈቱ ለመጀመሪያ አፍጥጦ ታየው ፡፡

ከርሱ ቢሮ ሲወጡ ምስጢር እናቷን ከሲስተር ዘቢባ ጋ አስተዋወቀቻቸው ፡፡ የሚቀየለውን ቀጠሮቸውን አስመዝግበው ወደ መኪናቸው ሄዱ ፡፡ "እንዴት ነበር ማሚ? ምነው ብዙ አስለቀስሽ እንዴ ፣ ፊትሽና ዓይንሽ?" ብላ ፣ የለበሱትን ጥብር ያንገት ልብስ አስተካከለችላቸው ፡፡

"ውይ ቢለቀስስ ደግሞ ፣ ብታዪ በጣም እንዴት አይነት ሩህሩህ ሰው መሰለሽ ፡፡ ከማንም ጋር አውርቼው የማላውቀውን ትድ ሁሉ ነው ማውራት የቻልኩት ፡፡ እንደ ሌሎቹ ዶክተሮች ተቆጥበ እያዋከብሽም ፡፡ ዝም ብሎ ሲያዳምጥሽ የሆነ ነገር ... እሁሪ ያስኘሻል ፡፡ ከኔ በቀር ሌላ ታካሚ ያለውም አይመስልም ፡፡ ... መድሃኒት ነው ፡፡ ኡፍፍ ... እንዴት ቅልል እንዳለኝ ፡፡"

"እምን ፣ ምርጫት ያለው ሰው ይመስላል ፡፡ በሳምንት ሁለት ጊዜ ሊያይሽ ... ደስ ነው ያለኝ ፡፡ እኔ ምለው ግን ወላጆቹ ሌላሠው ያሉት ፣ የምር ሌላ ስም ... ነው" ብላ ሳቀች ፡፡

"ምን ታውቂያለሽ? ያገራችን ሰው እንዲህ አይነት ስም ያለ ምክንያት አያወጣ ፡፡ ደግሞስ ጥሩ ስም ነው ፣ ምን ወጣው?" አሉ ፡፡ ነገር ስትፈላልጋቸው መሆኑን ... ፡፡

"እሱማ መጥፎ ስም ነው አላልኩም እኮ ፣ እንዲያው ገርሞኝ ነው ፡፡ ማለቴ ... ምን አይነት ሰው ጠብቀው ቢሆን ነው? የምልሽ አይ እም ሹ-ር እሱ ሲወለድ ... ምናምን አልነበረም ፡፡ ምን ያህል ከጠበቁት የተለየ ህጻን ቢሆንባቸው ... ሌላሠው ያሉት ብዬ ገርሞኝ ነዋ" ብላ ፣ አሁንም እንደ ሞኝ ስትስቅ ትገኝሽ ... እንደመናደድ አሉ ፡፡

"ጀመረሽ ደግሞ ይሄ ቂልነትሽ ፣ ይልቁን ያ ያገኚ ዓይኖ ትገኝ ዶክተር ማነው ... ፣ ... ፋልጅ ይመስላል ፡፡ ቁም ነገረኛ ነው ፣ እዚህ ድረስ ለኛ ብሎ መምጣቱ ፡፡ ... ተተየመታላችሁ?" አሉ ፣ ነገሩን ለመቀየርም ትገኝሽም የማወቅ ፍላጎታቸው ተጨምሮበት ፡፡

"ሲራብን ነው? ረሳሽው እንዴ ... ነግሬሽ ነበር እኮ ፡፡ ያኔ እዚህ ለፕራክቲከም ... ጊዜ ጸውሎስ ነበር የሚሰራው ፡፡ ትገኝ ችክ ያለ ቀበጥ ቢጤ ነው ፡፡ ስለ ራሱ ... መልከኛትም ቀልል ተራራ ነው የሚያክለው ፡፡ አለ አይደል ፣ አፍ ቃረ ሲራክ ... ነሽ አይደል?" አለች ፡፡

"አቤት አቤት አንቺ ልጅ ፣ ኧረ እንዲያው ለሰውም ጤር አለው ፡፡ እንዲያው ... ግን ይሆን ጥሩ ሰው? እንዲያው እሱ ብቻ ያሳየኝ ያገኘን ነገር" ብለው ፣ ... ወደ ጎለኛው ወንበር ወርወር አድርገው ተመቻችተው ተቀመጡ ፡፡

የትዝ ቀበቶውን እያጠበቁ በጉን አየት ሲያደርጓት ፣ "ለኔ ጥሩ ሰው ይመስል ... ማሚዬ ፣ አንድ ቀን ይመጣል ፡፡ አሁን ያሉት ግን ሁሉም ያው ሰው ነገር ... ሰው ነገር ደግሞ መቸ ጠፋ ፣ በተለይ ወንድ ፡፡ አታይውም መንገዱን ፣ ... ወይደቱን ፣ ቀበሌና ሱቁን ፣ ቢሮውና እስር ቤቱን የሞላው ሁሉ ወንድ ነኝ ... ነው እኮ" ብላ ፣ የመኪናውን የጣራ መስኮት ከፈተችው ፡፡ "እንዴ ሁሉ ሰው ነው ... ሰው መቸ ጠፋ ፡፡ እስካሁን ሲገኝ ያልቻለው ... ሌ...ላ... ሰ...ው ነው ማሚዬ" ... የውሸት ስትስቅ በትዝብት ዓይነት ፈገግ ብለው የጐሪጥ አዩዋት ፡፡ "ዶክተሩን ... ማለቴ መስሎሽ ነው አይደል? ... አይ ማሚ ... እሱንስ ማን አየው ብለሽ

ነው ፡ እኔ የተቀየረው ሌላ ሰው ማለቴ ነው ። ደግሞ … ለዚህ እኮ ነው ለምንድነው ስለሌሎች ሳላስብ ስም ያስጠራሁት ያልኩሽ" ብላ እንደገና ሳቀች ። "ወይም እርስዎ ለንና እባኮትዎ ምን ብለው ብቻ ።

ያለቀን ግብሩና ሙቅ ያገን ትንሹን ዶክተር ቀልቤ አልጠላውም ፡ ውስ ደምፅ እንዲነቱ በቀኖቹ እንደሚልልሽ" ብለው ከዓይኗ ውስጥ አሳዩ ንለመበርበር ለባሰው ሲያየዋት ፡

ነለ ሞኚዩ የበከሽ እስ ፡ ልጆ ብልጣብልጥ ነገር ነው ። ሽቁጥቁጥነትና እስ አላፈለም አለታፈለፈ ፡ እኛ ኪፈ ቅድም አስተናጋጇን እንዴት እንዳመናጨቃት አየሽውም እንዴ? እኔ ሰማን ነገር ባይፈልግ እንኳን በጠዋት ስራ ትቶ እዚህ ሊመጣ፡ ለፊ ተዶሎ ብሆነ፡ ተበላ ቶበታል ። ትዝ አይልሽም እንዴ? ነግሬሽ ነበር እኮ ። ያገ አይሁ ለስ አለብቶም አለበቀምጥ ያለኝ እኮ እሱ ነበር ። ደግሞ ከተማሪውም ክበርሱም ጋር ስለሚግባቱ ለይማካከሪኝም" ብላ ፡ መሪውን መታ አድረገች ።

ዳያበለው ፍንጃይን ጨምሪ ኖሮ ፡ "እረ ልጇ ቀስ በይ… የት ለመድረስ ነው ፡ ግን ደግሞ ደበተር ሊያመውስ ቢሆን እንዴት አድንቀት እንደተናገረ አልሰማሽም ፡ እሱ ተበቶ ባለመቁረት ።

ትገሽ በዉሎት ብሳ፡ "ማ-ሚ ደግሞ፡ እሱ የዶክተር ሴላሠው ምርጫ ነው ፡ ኮሜዲካ የሙው ሰዎች ደግሞ የለበጣ ማቀላጸስ የማልወደው ጸባያቸው ነው ። የምናገም ላደሆን ይቻላል ። ይልቁንስሲራብን እንርሳውና እስኪ ኢንሪክ ገራ እንበል፣ አለ ኪሆቸው አምርሮቼል" አለች ድንገት ፊቷ በርቶ ። የጣፋጭ ነገር ጠር ናት ።

"ጥሩ ነዋ … ካላስቀ … አራት ለአት ተኩል ሆኗል ግን" አሉ ሰአታቸውን እያዩ ።

"እንዝብርሬሰቸኖን" አለችና ወደዛው አመሩ ።

ሊደርሱ እንገርስ እንደ ልማዱ ገና በረፋዱ በሩን ዘግቶ ጠበታቸው ። ዘእሬት ኬተ ውስጥ ሰውስጥ አዳርጠው በፍጥነት ወደ ቤት ነዱ ። እንደ ደረሱ ምስጢር ደከም ለዛቶ ቁርጠቢለ ተማመስቸና ትንሽ ለማረፍ ስለፈለገች አልጋዋ ላይ ጋደም አለች ። ይተኬፈው መስኮት አሻገሪ ፡ በጠራው ሰማይ ላይ የሚንከራተተውን እንደ ባለተ ቶዋ የተከመረና ብትንትን ያለ ነጭ ደመና እየተከተለች በራሷ የሃሳብ ጉም ላይ ተሳፍራ ከዘፈች ።

ከዋርሳዋ ውስዋ ያስቀመጠችውን የዶክተር ሴላሠውን ካርድ አውጥታ በጠርት ትገልጽን መታ መታ እያደረገች ትኩር ብላ ስሙን ስታይ ቀይታ "ዶክተር ሴላሠው ሊጎ" አለች ደምፂን አስምታ ፡ ጣቱ ላይ ያየቻትን የጋብቻ ቀለበት ባይን ህሊናዋ አለየች ፡ ሚስቱ ምን ትመስል ይሆን? … ልጆችስ ይኖሩት ይሆን? … ስቤተሰቦቹስ ምንአይነት ሰው ይሆን? መጀመሪያና ማለቂያ በሌለው ሀሳብ ስትናጥ ሰውነቷ ዛል አለ ፡ ዓይኖቿም ቀስ በቀስ እየተከደኑ ፡ ጥቅጥቅ ካለው የእንቅልፍ ደመና ውስጥ ሳታውቀው ገባች ። የሴላሠው የቢዝነስ ካርድም እንቅልፍ በፈታቻው ጣቶቿ መሃል ተንሸራታ ግራ ደረቷ ላይ ወደቀች ።

8

ሴላሠው ቀኑ በቀጠር የተሞላና በሥራ የተጨናነቀ ሊሆን እንደሚችል እያሰበ በጠዋት ከቤት ወጣ ። መንገዶቹ ገና በሰውና በመኪና ስላልተሞሉ ዘና ብሎ ለመንዳት ይመቻሉ ። ፍንትው ባለው ጠዋት ፀሐይዋ ፡ ወርቃማ ጨረሯን በለስላሳ ሙቀት አለገጣ ማልዶ ከቤቱ ለወጣው ሁሉ ያለሰለት ትቸራለች ። ቀየት ሲል ደግሞ እርፍዶ ለወጣው በግለቷ መቅጣቷ አይቀርም ። ዕለቱ ሐሙስ ነው … ከጠዋቱ አንድ ሰዓት ከሩብ ይላል የመኪናው ሰዓት ። አርጌው አውሮፕላን ማረፊያ አካባቢ ካለው የእናቱ ቤት ተነሥቶ ካርል አደባባይ ላይ ወደ ግራ አሳብሮና ውስጥ ውስጡን ጠመዝማዛውን መንገድ ሲጨርስ ፡ ቀለበት መንገዱ ከመግባቱ በፊት ካለው ካልዲስ ጎራ አለ ። ማኪያቶቸውን ይወደዋል … አሜሪካ የለመደውን ስታርባክስን ተክቶለታል ። በተለይ ጠዋት ጠዋት ግቢው ጭር ስለሚል ፡ ቀኑን በዕረፍት እንደመጀመር ያህል ይሰማዋል ።

ደብል ማኪያቶ አዝዞ ከቤት ከመውጣቱ በፊት ሲያነብ ስለ ነበረው መጽሐፍ ማሰብ ጀመረ ። ሌሊት ላይ ያለ ወትሮው እንቅልፍ እምቢ ብሎት ረዘም ያለ ሰዓት በማንበብ ነበር ያሳለፈው ። ለረጅም ጊዜ መጨረስ ያቃተውን "ዘ ሳይኮሎጂ ኦፍ ላይ" (የሐሰት ሥነልቦናዊ ሐተታ) የሚለውን መጽሐፍ አንብቦ መጨረሱ ደስ ብሎታል ። መጽሐፉ ብዙ ጥናቶችን ተንተርሶ የተጻፈ በአስቂኝ ምሳሌዎችና በታዋቂ ሰዎች አባባሎች የተሞላ በውሸት ሥነልቦና ዙሪያ ለሁሉም አንባቢ እንዲሆን ተደርጎ የተጻፈ ነው ።

ውሸት በሁሉም ባህሎችና ሰዎች ዘንድ የተጠላና የተወገዘ ድርጊት ቢሆንም ፡ በሁሉ ልክ በበፋት የሚዘወተር ተግባር ነው ይላል ። አፍቃሪ ከፍቅረኛው … ነጋዴ ከደንበኛው … የሃይማኖት መሪዎች ከምእመናኑ ጋር ይወሻሻሉ ። ወላጅና ልጅ … ሐኪምና ሕመምተኛ በየቀኑ ሊካድ በማይቻል ነጭና ጥቁር ውሸት የእውነትን ሶብሷት የራስ ጉዳይ ሲሆን ግን የሚታገሥዋት ለማዳ አውሬ መስላ ታየችው ። ፋይ በተንሸራፈ ጽሑፍ የተጻፈው "ውሸት … ውሸት … ውሸት" የሚለው ከመጽሐፉ

[illegible]

[illegible]

[illegible]

[illegible]

[illegible]

[illegible]

[illegible]

[illegible]

[illegible]

የሰዎች ሰፈርቴ ሲያልቅ የሕመምተኞች ጉብኝት ጊዜ እስኪደርስ ውጭ ያለውን በረንዳ ጽዳት ተመለከተ ። እስተማሪ ሐኪሞች እየመጡ ቀርተው በደህንነታቸው ላይ በመነጋገር እያወሩ ሲያወሩ ቆዩ ። ሌላኛው ወር የነበረው ስለ ተደረገ ሰዎች እንደሚያዩት በማስተዋል የመጣች እንዴት እርግ የአእምሮ ሐኪም ... በሆስፒታሉ ውስጥ ... ጥሩ ተባባሪ ሰው ነው ። ከሕመምተኞች ... ሲያገኛቸው እሺ ገና ዶክተር ሌላውን ... ።

እያንዳንዱን ክፍል እያየ የሕይታቸውን ሲከፈት ከነበረው ታሪክ ጋር እያሟሟ ... በመጨረሻም ቀድሞ የሠራተኞች ዛሬቱርን ... የሌለ ክፍል ገባ ።

ቀድሞ የዘርግበት አዲስ ሕንጻ ከመሠራቱ በፊት እንግዲህ ይኼ ነር ... ብዙ ታሪክ ያላት ቤት ናት ... ያለ ክፍል ሲሆን ... ይመስላል ።

"እና አሁንም ይሠራሉ?" አለች ፣ አዲሷ ዶክተር ።

"እ... የሕመምተኞችና የጠያቂዎች ... የሚፈላው! እንዳንዱ እዚህ መጥቶ ... ቀድሞ እንዳየሽው ሕመምተኛውና እስታማሚው ... እንደ እናንተ አገር ባንድ ጠባብ ክፍል ተቀልፎባቸው ... ሕመምተኛም ሠራተኛውም ተረዳድተና ተያይዞ ነው ... ለኛ ሆነእንጂ ... ዶክተር በቦታ ሲታቅ ቦርጩና ትንፋሹ አብሮ ስለሚፍነክክ ... ስለ ተጋቢት ... አንድ አንድ ስ... ።

ዶክተር ሌላው የሕመምተኛ መጐብኛ ሰዓቱ ስለ ደረሰ ይቅርታ ጠይቆ ... የሕመምተኞች ክፍል ሲሄድ ሁለቱ ተያይዘው ወደ ሐኪሞቹ ቢሮ ተመለሱ ። ... ሲገሪ የሚለምኑትን ህመምተኞች ሰላም እያለና እየሣራ ወደ ሕመምተኞች ክፍል ደረሰ ። እማኑኤል በሳምንት አንድ ቀን ይመጣል ። ... የአእምሮ መቃወስ የታመሙ ሕመምተኞች ተኝተው ከሚታከሙበት ክፍል ውስጥ ነው የሚሠራው ። ብዙ ሕመምተኞች በየጥጋ ጥጉና በየክፍሉ መግቢያ ... ላይ ተቀምጠው እያወሩ ... ይሞቃሉ ። እንዳንዶቹ ሰብሰብ ብለው እጅግም የማይገባ ነገር እያወሩ ይሣሣቃሉ ። ሌሎቹ ደግሞ ለብቻቸው ፊንጠር ብለው ... ጋር ይሟገታሉ ፣ ወይ ያወጋሉ ።

ሌላው በሩቁ ላይ ቆም ብሎ "እንደምን አሳችሁ?" ሲል ብዙዎቹ ሕመምተኞች ... በሳምንቱ ሰሙት ። የተወሰኑት ከኋላ ተከትለውት ወደ ውስጥ ... እንግባ ... እንገናኘውና ወደ የመኝታቸው ሄደው ጋደም ... ሌሎች ... አንዴ ወታደር ካምፕ ተቀራርበው የተዘረጉ ናቸው ። ባለሙ ... የሕመምተኞችን ደህንነትና የገል ንጽሕና ያገናዘበ አይደሉም ።

ሕመምተኞች ወደ ሚታዩበት ክፍል ሲገባ ተማሪዎችና ወጣቷ ዶክተሮቹ ... ደረሰ ። ተማሪዎቹ ቶሎ ቶሎ ስለሚሄዱ በማቸውን ... ለማጥናት ያስቸግራል ። ዛሬም አዲስ ዙር ተማሪዎች ... የጋርሲንግ ፣ የማማከርና የጤና መኰንንነት ተማሪዎች ... ናቸው ። የሕክምና ... ማን ማን መሆኑም ለማወቅ ይከብዳል ። ሁለቱ የአእምሮ ... ዶክተሮችንና የክፍሉን ቋሚ ነርሶች በስማቸው እየጠራ ሰላም ብሎ ... ወንበር ላይ ተቀመጠ ።

"እሺ ሰላም ነው... ታዲያስ? ዛሬም አዳዲስ ተማሪዎች ያሉን ይመስላል ... የሕክምና ተማሪዎች ናችሁ ወይስ?" ብሎ ፣ ተራ በተራ ወደ ተማሪዎቹ ... ሁሉም የመጨረሻ ዓመት የጥቁር አንበሳ ... ለመተዋወቅ ያህል የያንዳንዳቸውን ስምና ሲጨርሱ ... እንደሚያበቡ ጠይቆ ትንሽ ካወራቸው በኋላ የቡድኑ መሪ ... ዶክተር ዘወር ብሎ ፣ "ዛሬ ብዙ የሚታዩ ሕመምተኞች አሉን ... ዶክተር ምስራች?" አለ ፣ ከፊት ለፊቷ ወደ ተከመሩት ቻርቶች እያየ ።

"እዚህ ወንዶቹ ክፍል ሦስት አዳዲስ ሕመምተኞችና ሁለት ደግሞ እስቸጋሪ ... አሉን ። የምንችለውን ሁሉ ብናደርግም እየባሰባቸው ነው ። እንዱ ... ሕመምተኛና ስታፍ ካልደበደብኩ ብሎ እያስቸገረ ነው ። ትናንት ሌሊት ... በግድ ነው መርፌም የተወጋላቸው ። ሌላው አዲስ ሕመምተኛ ግን ያ ... ኬዝ ነው" ብላ ፣ እምታገላብጣቸው ቻርቶች ላይ ዓይኗን ተክላ ... አለች ።

"እሺ ... ጥሩ ፣ በሴቶች በኩልስ ምን ያህል ሕመምተኞች አሉን?" አለ ፣ ... መታየት ያለባቸውን ሕመምተኞች ቁጥር ለማመጣጠን በማሰብ ።

"አዲስ ሕመምተኛ የለንም ፣ ግን ሁለት ኬዞች አሉ አብረን ብናያቸው ብለን ... አንዷ ሄናሽ ናት" አለች ፣ የሚታዩትን ቻርቶች ከሌላኛው የእንደኛ ... ወጣቷ ዶክተር ጋር እየተከፋፈሉ ። የአእምሮ ሕክምና ስፔሻላይዘሽን ... በአጠቃላይ የሚወስደው ሦስት ዓመት ነው ።

"እው ... ሄናሽን አይተሻት ነበር? እንዴት ናት? እንደውም ከባቷ ጋር ዛሬ ቀን ... ላይ ቀጠሮ አለን አይደል ሲስተር?" አለ ፣ ዓይኑን በዶክተር ምዕራፍና ... መካከል እያመላለሰ ።

"አዎን ... እንግዲህ አልቀርም እመጣለሁ ብለውኛል ከትናንት ወዲያ ። ... ብዙ ለውጥ አላት ። አሁንማ ወሯም እየገባ ነው መሰለኝ ፣ አልትራሳውንዱ

[illegible] ሌላው ጭንቀት ግን እንግዲህ ድንገት ምጥ የመጣ እንደሆነ [illegible] ሕመምተኞች ለመዋለል ያለው ችግር ነው [illegible]

"እኔም [illegible] ነገር። በጣም አስቸጋሪ ነገር ነው ... ምን ማድረግ [illegible] ሁኔታ እንዴት ነው?" አለ፤ ፊቱ ላይ [illegible] አሁንም ቀበል አድርጎ፤

"[illegible] ... እዚህ ድስም ያሉ ሸማግሌ ናቸው። [illegible] የሆነ ነገር ካልተገኘ፣ እንዲያው [illegible] ከፍሉ በጨለምተኛ ድባብ ተሞላ።

[illegible] መፈረግ መቻል አለበት። ለማንኛውም እስኪ [illegible] ያሉትን ሕመምተኞች እንይና ወደ ሴቶች [illegible] ተማሪዎቹ ዞረ። "ያው ለዛሬ [illegible] በማንኛውም ጊዜ መስየት ትችላላችሁ፣ [illegible] ይሰጧችኋል። በዚህ ሳምንት [illegible] ታቀርቡላችሁ። ምን ያህል ጊዜ ነው [illegible]"

"[illegible] ሳምንት" አለ፤ እንደኛው ተማሪ ፊቱን ብሎ።

"ጥሩ ... በቃ የተቻለውን እናድርጋለና። ያው እንደምታውቁት እዚህ [illegible] የደረሰባቸው የስኳዳዊ ህመምተኞች [illegible] ማወቅ ይጠበቅባችኋል። አስቸጋሪ [illegible] ዶክተር ምስራፍ ጋር መሆን አለባችሁ [illegible] ሕመምተኞች እንዲታዩ። ሁሉም ነገር [illegible] የመጀመሪያውን ኬዝ ማነው የሚያቀርብልን?"

[illegible] ሕመምተኞች ታሪክና ሕክምናቸውን እየተወያዩ መደረግ ያለበት [illegible] ሌሎች ትምህርቶችን ሲያወሩና የተነሡ ጥያቄዎችን [illegible] ከታመሙ ሕመምተኞች ጋር እንዴት ማውራት [illegible] በገለፃ እያብራራ አስተማራቸው። [illegible] ተሰናብቶ ወደ ሴቶቹ ክፍል ለመሄድ ተነሡ። [illegible] ዶክተር ሲራክ ጋር የምሳ ቀጠሮ ስለ ነበራቸው ቦታና ሰዓቱን [illegible]

ወደ ሴቶቹ ክፍል ሲደርሱ፤ ዝናሽ ከአንዷ ነርስ ጋር ቆማ ስታወራ አዩ። [illegible] ሰውነቷ መለስ ያለ ይመስላል። ጸጉሯ ታጥቦ [illegible] አደርጋዋለች ሌላ ሰው አስመስሏታል። ባለቤቱ ንጹሕ የላከችላት [illegible] ተስማምቷታል። ሌላሠውን ስታይ ፈገግ ብላ ከበሩ ላይ ቆ[illegible]

ሌላ ችግር ግድያን ሰበር አደረገች። በደሀናው ቀን ምን ዓይነት ሰት ትሆን ይሆን የሚል የጎዳ በውስጡ አሰበ።

"ታድያስ ዝናሽ ... እንዴት አለሽ?" አላት፣ አጠገቧ ሲደርስ።

"ደህና ነው ... ደህና ... እየተሻለኝ ነው" አለች፣ እንዳትረቀረቀች። የመድኃኒቱ የትን ተፅዕ ይመስላል ትንሽ እንቅስቃሴዋ ዘገም፣ ለሜቷም ደብዘዝ ያለ መሰለ ታየው። ከሀመሙ እንጻር ለጊዜው የትን ጉዳቱን መታገሥ የግድ መሆኑን አውቋል።

"እንዴት ነው እንቅልፍስ ትተኛለሽ?" አላት፣ አሁንም ሁኔታዋን ለማጥናት እየሞከረ።

"አዎን ... ምንም አይል ..." አለች፣ ጣቶቿን እያፍተለተለች። ረጃጅምና ቀንድዶ ጣቶቿ እንግሏት አስተዋለ።

"እሺ ጥሩ ነው፣ በቃ ወደ ውስጥ ገብተን፣ ተራሽ ሲደርስ እናይሻለን" ብሎ፣ ተከታዮቹ በማይፋፈር አይነት መታ መታ አደረገና ከሕክምና ቡድኑ ጋር ተከታትለው ገቡ። ሌሎቹን ሕመምተኞች አይተው ሲጨርሱ ነበር ዝናሽን ያዩዋት።

ዝናሽ ፊትታ እንደ አንገት ልብስ ጣል አድርጋ ከፊት ለፊት ያለው ወንበር ላይ ተቀመጠች። የእግር ጣት ጥፍሮቿ ተቁርጠው፣ ቀለል ያለ ሜካፕ ተጫምታ ስትታይ በፊቱ እግሯ ስትዳብር የከረሙች አትመስልም። ጠቆርና ገርጥቶ የነበረው መልኳ መመለስ ሲጀምር፣ የሚያምር የጥቁር ጠይም ቀለሟ መውጣት ጀምሯል። የሰውነቷ መመለስና የአስተሳሰቧ መረጋጋት፣ መልኳንና የሴትነት ወዘናዋን መልሶት ደርባባ ነፍሰ ጡር አስመስሏታል። በሚማዋ መሬቱን እየጠበጠበች፣ እንጨቷን ባስደገፈችበት እጇ ጥንቅላቷን እንደ ተሸከመች ሰውነቷን አስቀምጣላቸው በሐሳብ ጭልጥ ብላ ሩቅ ሄዳለች።

የተጋገረውን የጸጥታ በረዶ ለመስበር በማሰብ፤ "እንዴት ነው ... መድኃኒቱ ተስማማሽ ዝናሽ?"

ከእንቅልፏ እንደባነነ ደንገጥ ብላ፡ "እ ... ጥ...ጥሩ ነው መሰለኝ፤ ያው ነው። ድክም ይለኛል ግን፣ መድኃኒቱ ነው መሰል ፍዝዝ ያደርገኛል። እነርሱም ደግሞ ተይ ሲጡትን አትውሰጂ ይቅርብሽ ሊገድሉሽ ነው ይሉኛል። እስኪ ተዉ ... ኡፍ" አለችና በስጨት በማለት እጇን ስታወናጭፍ፤

"እነማናቸው እነሱ?" አለ፤ ፊቱን ቅጭም አድርጎ።

"ያው የልጁ ባለቤቶች ናቸዋ። ልጁን ሊገድሉብን ነው ኪኒንና መርፌ የሚሰጡሽ ይላሉ። ሌሊት መጥተው ደግሞ ... ኡፍ ...ፍ ... አይሰማችሁም ሲያንሾካሹኩ። ግን መድኃኒቱ ሰው ይገድላል እንዴ?" ትክ ብላ ስታየው መረበሿን በመረዳት እንዴት ሊያስረዳት እንደሚችል ትንሽ አሰበ።

"እየመሰሽ ዝናሽ የምንሰማሽ መድኃኒት ላንቺም ሆነ ለ... በሽታ አለብሽ ነው፡ ለሙን ጭንቅላትሽ ውስጥ እየሰማሽ ያለው ... እንደሚፈልጉሽ ይነግሩሻል፡ ደግሞ ብዙ ጊዜ ጥሩ ምክርም እየሰጡሽ ...

"እና ... ም ምን ጥሩ ምክር ለለ ብለህ ነው። ቀይ ዝም እንዲሉ ... ጉድ ነው እንዴ ምንው ሌሎ ገለ ... እነርሱ ያለ እኔም ሰው አላዩም ... ከልጅነቴ ጀምሮ እስኪደክመኝ ድረስ ይመሩብኛል፣ ደግሞ ... ትንሽም ጋር የሚለኝ ወይ ለጥሩ ወይ መድኃኒቱን እንዲ ወስጄ ... ላ፣ ርዕስ ያለ ፊደን ለደጅ በሩና ዝም አለች።

"እስቲ መድኃኒቱንም እናስተካክልልሻለን። ድምፁ ሲረብሽሽ ... ንጊዜያቸው፣ ድምፁን ከጆሮሽ ላይ የሚያስቆ መድኃኒት ይሰጡሻል። ... ለማዳመጥ ጊዜ ውስጥ ብዙ ሰውም ነው ያሳየሽው። ከትንሽ ጊዜ በኋላ ደግሞ ... ለስነልቦናሽ፣ በለዚህ ላይ ሌላስ ምን ችግር አለ?" አለ፣ ... ትኩረት ...

"አዎ እንጃ፣ ቤቱ ድምፁን ካጠፋችሁልኝ ሌላው ደህና ነው። መድኃኒት የሚያደርጉትና የሚያደርጉ መድኃኒትስ የለም እንዴ? በፊትም እኮ ቫል ሲለኝ መድኃኒት ... የማይመስለኝ እዚህ ነው" አለች፣ በበሩል ቀና ብላ ሁሉንም በዐይኗ ገረፍ እያደረገች።

"እስቲ ከዶክተር ምዕራፍ ጋር ተነጋግረን የምንችለውን ሁሉ እናደርጋለን ... በተሰበሰ ይመጣል ሊያዩሽ" አለ፣ ርዕሱን መቀየር ስለፈለገ። እንዲ ... ከቤተሰብ ጋር ያለውን ሁኔታ ለመቃኘትና ከአባቷ ጋር ያለውን የዘበራረቀ ... ቀጠርውንም ታውቅ እንደሆነ ለማወቅ ፈልጎ።

"ምን ሊተሰብ አለና ... አባቴ ነው ያለው ... እሱም እርጅቷል ... የሚመጣው ... እንደ ሁለት ጊዜ መጥቶ ዘበር መሰለኝ ..." ብላ፣ ትከዝ አለች።

"አባትሽ ዛሬ በኋላ ይመጣሉ መሰለኝ። አይዞሽ እኛም የምንችለውን ... እናደርጋለን። እስከ የቀረውን ደግሞ ከሰዓት በኋላ እናወራለን" ሲላት፣ ... እንዳልሰማ ዝም ብላ መሬቱን መቆርቆሯን ቀጠለች።

"ታዲያስ እንዴት ነው? ወርቅሽም እየገባ ነው አይደል?" ሲል፣ ትከሻዋን ... አድርጋ ለሁሉም ዝም አለች። ወደ በሩ ዶጋግማ ሲታይ በሰዉ ብዛት ተጨናንቃ ... እንደሚችል ነው፣ "በቃ እሺ ከሰዓት በኋላ አባትሽን ካዋራሁ በኋላ እናዋርሻለሁ፣ ... ዋያቄ ከሌለሽ አሁን መሄድ ትችያለሽ። ችግር ካለ ግን ለነርሲስተር ንገሪያቸው ... እሺ?" ብሎ፣ እጇን ሲዘረጋላት ላመል ያህል ጨብጣው እንዳጋንበለች ወጣች ... እንደ ወጣች ወልጣኝ ዶክተሮቹን ጨምሮ ከተማሪዎቹ ጀምሮ በተራና በየ... የያቀዎችን በመጠየቅ ስለ ዝናሽ ሕመም ትምህርታዊ ውይይት ጀመሩ።

"እሺ ስለ ዝናሽ ዶክተር በነገረችን ታሪክና ከራሷም በሰማነው መሠረት ሕመሟ ምን ይመስላችኋል?" አለ፣ ወደ ተማሪዎቹ እያየ። አጠር ቀጠን ያለች ከፊት ለፊቱ የተቀመጠች ተማሪ ፈጠን ብላ፣

"ክሮኒክ ፓራኖይድ ስኪዞፍሬንያ ..." አለች፣ ርግጠኛ በሆነ ቁርጥ ያለ ድምፅ፣

"ከስኪዞፍሬንያ ምን እንደሆነና ያንን ለማለት ያበቃሉኝን፣ ዝናሽ ላይ ያሉትን የሕመም ምልክቶች ልትነግሪን ትችያለሽ?" ሲላት፣ ጥያቄውን ስላልጠበቀች ትኩሳት ... በክፍል ወጥተው በፊቷ ላይ ተንከባለሉ። ጥቂት ካሰበች በኋላ፣ ... ካንድ ዓመት በላይ በመታመሟ ሲሆን ... እም...

"እ...ም ዘርጊና የምንለው ያው ካንድ ዓመት ... ስሜት ስላላት ፓራኖይድ ዓይነቱ ነው ሲባል ያው ከፍተኛ የመጠራጠርና ያለማመን ስሜት ... አስተሳሰቦችና እምነቶችም ይችላል። ድምፅ መስማቷ፣ የተለያዩ ከእውነታ የወጡ እስተሳሰቦችና ... በሌሎቹ ስኪዞፍሬንያ ይመስለኛል ሕመሟ" ስትል፣ የእንግሊዝኛ አነጋገር ችሎታዋ ... ሕመሟም ያላት ግልጽ መረዳት ደስ ብሎት፣

"ብጣም ጥሩ ... ሌላስ ..." አለ፣ ወደ ሌሎቹ ተማሪዎች ዞር። ሁሉም ዝም ሲሉ ... ወደ እንደኛ ዓመት ሐኪሙ ዞር አለ።

"ከህ በተጨማሪም የበሕርይ መረበሽና የንግግር መዘበራረቅን ማሳየትንም ይጨምራል። የአእምሮ መረበሽን የሚያመጡ እንደ አደንዛዥ ዕፆችና የተለያዩ አካላዊ ሕመሞች እንደ መንስኤ ካሉ ግን ሕመሙን በርግጠኝነት ስኪዞፍሬንያ ማለት አይቻልም። ዝናሽ ግን ሱስ ቢኖርባትም፣ ከሕመሙ በኋላ የጀመረቻቸው ስለሆኑ ሕመሙን ሊያባብሱት ይችላሉ እንጂ እንደ መንስኤ ልናያቸው አንችልም። ሌላ ይህ ነው የሚባል የአእምሮ መረበሽን ሊያመጣ የሚችል አካላዊ የሆነ ማጋዳከል ችግር ያላት እስመሰለኝም" አለና ተስተካክሎ ተቀመጠ።

ሌላው ከሱ ቀበል አድርጎ፣ "ልክ ነው ... በነገራችን ላይ ስኪዞፍሬንያ የምንለው በአብዛኛው በተለምዶ 'እብደት' የምንለውን ችግር ነው። ብዙ ጊዜ በየመንገዱ የምናያቸው ጨርቃቸውን የጣሉ 'እብዶች' የዚህ ሕመም ተጠቂዎች ናቸው። የ ቃሉ ጥሬ ትርጉም 'የተከፋፈለ አእምሮ' እንደ ማለት ነው። ይህም ሕመሙ የውጭውን ዝርዝ እውነታና በውስጣችን የሚገኘውን የሐሳብ ዓለም አጣጥሞና አስማምቶ መምራር አለመቻልን ስለሚፈጥር ነው። ያልሆኑ ነገሮችን ማመንና የሆኑትን መካድ ... ያልተፈጠሩ ነገሮችን ማየትና መስማትን ... በዚህም የውስጥ መረበሽ የተነሣ ... የንግግር፣ የባሕርይና የስሜት መዛባቶችም ይፈጠራሉ። እሺ ጥሩ ... መንስኤውስ ምንድነው?" በማለት፣ ተማሪዎቹን ሲያይ ሁሉም ዝም ዝም ብለው ዓይናቸውን ሲያሸሹ ወደ ዶክተር ምዕራፍ ዞር አለ።

የያዘችውን የሕመምተኛ ካርድ እየዘጋች ጉሮሮዋን ጠረግረግ አድርጋ፣ "እርግጠኛ የሆነ አንድ መንስኤ ተብሎ የሚባል ነገር እስካሁን አልተገኘም። ግን ብዙ መላምቶች አሉ። ዋና ዋናዎቹን ከሕመሙ መከሰት ጋር የሚያያዙ ነገሮች በአጠቃላይ በሦስት ልንከፍላቸው እንችላለን" አለችና ያሰበችው የጠፋባት ይመስል የያዘችውን እስክርቢቶ እያፍተለተለች ትንሽ አሰብ አድርጋ፣ "ይህም ለሕመሙ የሚያጋልጡ፣ ሕመሙን የሚቀሰቅሱና የሚያባብሱ ነገሮች ብለን እንከፋፍላቸዋለን። ማንም ሰው ለሕመሙ መቶ በመቶ ያልተጋለጠ ነው ማለት ባይቻልም አንዳንድ ሰዎች ግን በቅርብ ዘመዶቻቸው ወይም በቤተሰብ ውስጥ ሕመሙ ያለበት ሰው ካለ ከሌላው ሰው የበለጠ

[illegible] ይችላሉ ። እም...ም በተጨማሪም አንዳንድ የሰብእና አወቃቀር [illegible] የሚሉበት ሲሆኑ ይችላሉ ። ከዚያ ውጪ ያሉት ቲዎሪዎች ግን [illegible] ይመስሉኛል ።

በሌላ በኩል ደግሞ በአቅም በላይ የሆነ ማኅበራዊና ሥነ ልቦናዊ ጫና [illegible] ሰዎች መጠመድ ፣ ከፍተኛ በሆነ አካላዊ [illegible] የመሳሰሉት ደግሞ ሕመሙ እንዲከሰት [illegible] በተጨማሪም ሌሎች ማኅበራዊና የግል ሕይወት [illegible] የመሳሰሉ ነገሮች ደግሞ ሕመሙ [illegible] ..." ብሎ ፣ ሐሳብ እንዳለቀበት ድንገት ዝም [illegible]

ዝም ግና ነው ። ሌላው እይታ ደግሞ በአንጎላችን ውስጥ ያሉ [illegible] የሚለው ነው ። ለምሳሌ ዶፓሚን የሚባለው [illegible] ከሚገባው በላይ ሲበዛ ወይም ሲያንስ [illegible] በአብዛኛው ይህንን [illegible] ደግሞ እንደ ሴሮቶኒንና ግሉታሜት [illegible] ሌሎች ጠቃሚ ንጥረ ነገሮች መዛባት ነው ይላሉ ። [illegible] በከፍተኛ ደረጃ የሚወስዱ ሰዎች [illegible] ብለን ከምንጠረጥረው የአእምሮ [illegible] የሚያሳዩት" ብሎ ፣ የተለያዩ ቲዎሪዎችን [illegible] ጥያቄዎቻቸውን ሲመልስ ቆየ ፣ [illegible] ተማሪ እጇን አውጥታ ጥያቄ አቀረበች ።

"ብዙ ጊዜ [illegible] የአእምሮ ሕመሞች በተለይ ደግሞ ስኪዞፍሬኒያ የምንለው [illegible] መንፈሳዊ መንስኤ አለው ተብሎ ነው የሚታመነው [illegible] ውስጥ ። ከአእምሮ ሕክምና ሳይንስ አንጻር ስለ መንፈሳዊ ነገር ያለው እይታ ምንድን ነው ?" ብላ ፣ ብዙዎቻችን ሐሳብ ዙሪያ የተነሳ የጋለ ውይይትን [illegible] ቀየ ።

ለመጨረሻም እሱ ነገሩን ሲያጠቃልለው ፣ "እ ...ም እንግዲህ ምን ያህሉ መንፈሳዊ ነው ፣ ምን ያህሉ አካላዊ ነው ፣ የሚለው ሁሌም አከራካሪ ነገር ነው ። [illegible] ልክ እንደ ተፈጥሮአዊና አካላዊ ሕመም አድርጎ [illegible] ሰው ቀላል ነው ። የአእምሮ ሕመም ሲሆን ግን አንጎልም የሰውነት አካል [illegible] መንገድ ሊታመም ይችላል ብሎ ማመን የሚቸግራቸው ብዙ ሰዎች አሉ ። [illegible] ያሉ ሰዎች አካላዊ ገጽታውን ለመቀበል ይቸገራሉ ።

"በሌላ በኩል ደግሞ አብዛኛው የአእምሮ ሕክምናና የሥነልቦና ሳይንስን [illegible] የሕይወት እይታ ወይም ንጽረተ ዓለም የመንፈሳዊውን ዓለም መኖር አይቀበለውም ። በዚህ ቁሳዊ በሆነ የፍልስፍና እይታ የፈጣሪን መኖር ጨምሮ [illegible] ነገር አለ ብሎ ማመንም እንደ ምኞት ነው የሚታየው ። ሰዎች [illegible] የደረሰው ባሕርያቸውና ማንነታቸው ይቀየራል የሚለውን እይታ እንደ ከንቱ

ያረጀ ያፈጀ ልማድ ነው የሚወስዱት ። የሰውን መንፈሳዊነት የሚቀበሉበት ሁኔታ ቢኖርም ሰው ውስጥ ተጀምሮ ሰው ውስጥ እንደሚያልቅ እውነታ ወይም አንድ የማንነት መገለጫ አድርገው ብቻ ነው የሚወስዱት ። መንፈሳዊውን ዓለምና እውነታ መቀበል በማይቻልበት ሁኔታ ደግሞ ችግሩንም ሆነ መፍትሔውን መንፈሳዊ አድርጎ መውሰድ ራሱ ኢሳይንሳዊ ተደርጎ ነው የሚገመተው ።

"በእኔ እይታ ግን ... ሰው ሁለቱም ክፍሎች ከሚሉት በላይ የተወሳሰበና ምስጢራዊ የሆነ ፍጥረት ይመስለኛል ። እኔ ባለኝ ልምድ በመንፈሳዊ እገዛ ፈጽመው የተፈወሱ ሰዎች አውቃለሁ ። በተመሳሳይ ሁኔታ በዘመናዊው ቁስ መር ሕክምናም የተፈወሱ ሰዎች አሉ ። አሁን የደረስኩበት መረዳት ፣ ሰው አንድ ሰው ሳናከፋፍልም ሳናበላልጥም በሁለቱም እውነታዎች ሊታይና ሊረዳ ይገባል ነው ። በመንፈሳዊውም ሆነ በአካላዊው መፍትሔዎች በኩል ያሉትን ጥሩ ነገሮች ክፍት በሆነ ልቦና መጠቀም ያስፈልጋል ባይ ነኝ ። በመካከል በተፈጠረው ገደል ላይ ድልድይ መሥራት የሚሻል ይመስለኛል ። አለበለዚያ ከሁሉም በላይ የሚጎዳው ሕመምተኛው ነው" አለ ፣ በረጅሙ ተንፍሶ ሰዓቱን እያየ ።

"እህ ማይ ... ሰዓቱ እንዴት ሄደ ባካችሁ ። ለምሳ ቀጠሮዬ ሳላረፍድም አልቀርም ። ለማንኛውም ይሄ ብዙ አነጋጋሪም አከራካሪም ጉዳይ ነው ። ስለዚህ በሚቀጥለው ሳምንት እንቀጥለዋለን ።" አለና ወደ ሃኪሬ ዞር ብሎ እያየ ፣ "ሲስተርዬ ፣ ያው ሳምንት ሰዓት ላይ እመጣለሁ ። በሉ ቻው" አለና እጁን ለሰላምታ እያውለበለበ እየተጣደፈ ትቷቸው ወጣ ።

9

ሴላሥው የቀጠሮው ሰዓት ስለረፈደበት ልቡ ተሰቅሏል ። ከሆስፒታሉ ወጥቶ ውስጥ ለመሰየጥ እየጣደ ፥ ወደ ዋናው መንገድ ከመግባቱ በፊት ከተቃራኒ አቅጣጫ የመጡ መኪኖች ተጋጭተው ቆሙ ። የሁለቱ መኪኖች ሾፌሮች ወርደው ... ሲጋገጡ እንደሚረፍድበት ስለገመተ ሲራክ ጋ ደውሎ ይቅርታ ጠይቀው ።

የሁለቱ መኪኖቹ ንትርክ ወደ ለድብና ጭቅጭቅ ሲቀየር እሱም ከመኪናው ወረደ ። አጠገባቸው ሲደርስ ፥ ከፊትና ከኋላ መንገዱ ተጨናንቆ በሰው ተከበበ ። "ምን ...? ምን ይጠብቅ ነው የምትለው ፥ እኔ ላይ ስለዘጋህ በሰዓት ደረሰክ እንጂ? ... የሰው መንገድ ስለዘጋህ እኮ ያንተ አይከፈትልህም" አለ ፥ በውንቱ ደልደል ያለ ሃይሉ-ከስ ቀጭን ... የያዘው ረጅም ሰውዬ ።

"እዚ ዝም ብለህ ሰው ላይ አትደገፋ ... በትክክል መንዳት የማትችል ከሆነ አስተማሪ ቀጥረህ መማር ትችላለህ ። ምን ... ለምትን የገዛኸው መኪና ነው እንዴ ... ፈለህ ከምን ገብተህ ዋልቃ ካልክ በኋላ ... ደግሞ ካንተ ብሶ ... የማነው ባለቤቱ?" ... ተጨንቆ ፥ ጠቆር ቀጠን ያለው ባለ አይሱዙው ሾፌር ። የባለ አይሱዙው ረዳት ... እቀብቀቦ ከሌላኛው ሾፌር አጠገብ ቆሟል ።

"እሺ ... አሁን መንገዱን ትለቅልኛለህ ... ወይስ?" አለ ፥ ረጅሙ ሰውዬ ፥ አይኖቹን ጨብጦ እየተጠጋው ።

"ብትቅልህ ምን ታመጣለህ? ... ከፈለግህ ወደ ኋላ ወጥተህ ..." ብሎ ሳይጨርስ የያዳለበት ባለመኪና በቡከስ ነረተው ። ሁለቱ ተናንቀው ሲቀራቀሱ የአይሱዙው ረዳት ... መጣ ሳይሉ ፥ በያዘው የሌባ ጉማ ሌላኛውን ሾፌር ጭንቅላቱ ላይ ሲሾልጠው ... ወደቀ ። ሴላሥው ተንደርድሮ ረዳቱን ሲይዘው ፥ ሌሎቹ የከበቧቸው ሰዎች ... ደግሞ ሁለቱን ለማስያየት ተረባረቡ ። የተፈጠረውን ጠብ ማብረድ ካቅም በላይ ሆኖ ... ሆም ምክንያት ፖሊስ እስኪመጣ ድረስ ያሁኝ ልቀቁኝ ቀጠለ ።

ሴላሥው መኪናውን እንደ ምንም በጥግ በኩል አሳልፎ መንገዱን ቀጠለ ፥ ሁለት በምክንያትና በመረዳዳት ሊነጋገሩ የሚችሉ ሰዎች ፥ በጡጫና በርግጫ

በመግቢያቸው መቀበሪያቸው ይገርማል ። ስሜት ፥ ማሰብን ሲገዛና ሲከልል ትልቅ ሰው ትንሽ ይሆናል ። ስሜቱ ያሸነፈው ሰውና ፍሬኑ ተበጥሶ መሪው የማይሰራ በፍጥነት የሚገሰግስ መኪና አንድ ናቸው' ብሎ አሰበ ።

ከመኪናው በጥድፊያ ወርዶ ከሲራክ ጋር ለምሳ እተቃጠሩበት ቤት ገባ ። ተደምቶ ደርሶ ኖሮ በታ ይዞ በተመስጦ ሲያነብ ደረሰ ። ትከሻውን ነካ አደረገና እጁን ተደምቶ ... "ሄ-ይ ፥ መጣቁ ዶክተር ... በጣም ይቅርታ ... ከተማሪዎቼ ጋር ስለሳምንቱ እየዘረጋ ... ሳላስበው ጊዜው እንዴ ሄደም ሳላውቅ አረፈድኩ ። ታዲያስ ... ብዙ አንገላታሁ ብለኝ ... አስጠበቅሁህ እንዴ?" አለው ።

"አይ ፥ ሽረ አሁን ነው የመጣሁት ። አንዳንዴ መንገዱም እኮ ያላሰብከበት በታ ይዘጋጋል ። እንደት ነው ... እማኑኤል ሰላም ነው?" አለ ፥ ፈገግ ብሎ ።

"እማኑኤልና ሰላም ... በሽበሽ ነው" አለና ኮቱን አውልቆ ወንበሩ መደገፊያ ላይ ሰቀለና ተቀመጠ ። ቤቱ ብዙ ብርሃን የሚገባበትና መቀመጫዎቹም ዘርዘር ብለው የተሰናዱ ስለ ሆነ ቅልል ይላል ። የበግ ጥብስና ሽሮአቸው ታዋቂ ነው ።

ሲራክ ሁሌም መጽሐፍ ከእጁ አይለየውም ። ሴላሥው ጥቁር አንበሳ ሲ. ያስተምር በነበረበት ጊዜ ተዋውቀው በቀላሉ ነበር የተግባቡት ። በሳምንት አንዴም ሁለቴም ለምሳ ወይ ለቡና መገናኘት ልማዳቸው ሆኗል ።

"ምን እያነበብክ ነው?" አለ ፥ ሴላሥው ከፊት ለፊቱ ዘግቶ ያስቀመጠውን መጽሐፍ ለማንሣት እጁን እየዘረጋ ። መጽሐፉን ወደ እርሱ እየገፋለት ፥

"የሲግመን ፍሩይድ ... ዘ ኢንተርፕሬቴሽን ኦፍ ድሪምስ (የህልም አተረጓጎም) ነው ። ሰውዬው ነገሮችን የሚያይበት መንገድ ይገርማል ። ችግሩ ... እዚህ አገር አንዳንድ የሚተረጉም ሕልም ይቅርና ገና የሚተኛበትም ደህና አልጋ አለመኖሩ ሆነ እንጂ" ሲል ፥ ሁለቱም ሣቁ ። ንግግሩን ቀጥሎ ፥ "ሲርየስሊ ግን እንዲያው እነ ፍሩይድና ዩንግ የፈጠሩት ሳይኮአናልይሲስ ምናምን የሚሉት ነገር እዚህ እኛ አገር ይሠራል ብለህ ታምናለህ? ማለቴ ፥ ቲዎሪው አሪፍ ነው ፥ ግን አንዳንዴ በልቶ ባልጠገበ ኅብረተሰብ ውስጥ እየኖርክ ... አለ አይደል ... ትንሽ ቅብጠት አይመስልብንም?" አለና ባቀጣጠፋቸው እጆቹ ማጅራቱን ደግፎ ወደ ኋላ ለጠጥ ብሎ ተቀመጠ ።

"ብንድ በኩል ልክ ነህ ... ግን ደግሞ በመጀመሪያ ሁሉም ያገራችን ሰው እኮ በልቶ የማያድር ወይም ሕልም የለሽ አይደለም ። ደግሞ ደሃስ ሕልም የለውም ያለው ማነው? እንዲያውም 'ደሃ በህልሙ ቅቤ ባይጠጣ ኖሮ' ሲባል አልሰማህም?" ሲል ፥ ሁለቱም እንደገና ሳቁ ። ሴላሥው ትንሽ አሰበና ንግግሩን ቀጠለ ። "ግን በቁም ነገር ምናልባት እነ ፍሩይድ ወይም ዩንግ ከነበሩበት የዛሬ መቶ ዓመት አካባቢ ከነበረው አውሮፓ ይልቅ ዛሬ እኛ ያለንበት የኑሮ ደረጃ እኮ በብዙ መልኩ ቢሻል እንጂ አያንስም ። ሳይኮአናሊሲስ ደግሞ እነርሱ በራሳቸው መንገድ በጊዜው የነበረውን የኅብረተሰባቸውን ስሜትና ጭንቀት ... አሳብና ጥልቅ የአእምሮ ጓዳ ለማየት የፈጠሩትና የሞከሩበት መንገድ ነው ። ለምሳሌ ፥ ፍሩይድ ሕልምና የምላስ ወለምታ ወደ ጥልቁና ስውሩ የአእምሮአችን

ዓለም የሚያደርጉት አሉታዊ ጉዳዮችም ናቸው ብሎ ያምን ነበር ። ይህ የእርሱ [illegible] ብሎ የሚያስብባቸው ሰዎችም አሉ ።

"በፊቱ በኩል ሲታየው ደግሞ ምናልባትም የዓለምን አስተሳሰብ [illegible] ከቀደሙ 'ፍልስፍናዎች' መካከል ማለት ትችላለህ የነፍሩይድ ሥራ ሲጠቀስ [illegible] አለበ አሁንም ቢሆን ቢያጋጥህ ብትል ፍልስፍና ፣ ሳይኮሎጂ ብትል ሥነመለኮት [illegible] ያደረጉት ሥነልቦናዊ መላ ምቶቹ ብዙ ተቀርጸዋል ። ከዛ በኋላ የመጡ ብዙ [illegible] መላ ምቶችና የተለያዩ የሰዎችን የስሜትና የነፍስ ሥቃይ ለማከም የተፈጠሩ [illegible] ሎት ሲያገለ በከፊል ከባው የተቀዱ ናቸው ቢባል ማጋነን አይሆንም ። [illegible] እንዳልኩህ እንደ ማንኛውም ፈዋሪ የራሱ ገድፈትና ጉድለት ይኖረዋል ። [illegible] የሚያሪፍ ነገሮችም ያሉት ይመስለኛል" አለ ። የሚታዘበው ልጅ ባለ መጣ [illegible] መርጠው ወሬያቸውን ቀጠሉ ።

"እሱማ ልክ ነው ... ይገባኛል ። ግን እዚህ አገር እንዴት ተግባራዊ [illegible] እንደሚችል ሳስበው ተስፋ ስለሚያስቆርጠኝ ነው ። ማለቴ የበሽተኛው ባህል [illegible] አይሰጥህም ። ከዚያ ከፍ ጥቂት ሰው ብቻ እያየሁ እንደ መጽሐፉ እና [illegible] ካለብ ደግሞ ምን ሀልታህ ልትናር ነው? ማለቴ ማን ይከፍልሃል? ጨከናኛ [illegible] መርምርልኝ... የልጅነት ውልገድግዴን አስተካክልኝ ብሎ ከፍሎ ለመታየት [illegible] ሰው እኛ ሀገር ይኖራል ብለህ ታምናለህ? የነፍሱን ጉዳይ ለማስመርመር ከሆነ [illegible] ሰው የነፍስ አባት አለው" አለ ሲራክ ።

ጠረጴዛ ላይ ያለውን መጽሐፍ እንስቶ እያገላበጠ ወሬውን ቀጠለ ። "አማኑ [illegible] ብትወስድ ለምሳሌ ... እዛ ቤት ያለው ችግር እንዲን ለሳይኮአናሊሲስ ለመድኃኒት [illegible] የሚሆን አይደለም ። ዝም ብዬ ሳስበው እነዚህን መጽሐፎች እንደ ሥነጽሁፍ [illegible] እየተደሰቱ ከሰኛ አለስ ዓረብ ግን ብዙሃኑን ሕዝብ ባለው ነገር ማከሙ ነው የሚ[illegible] ብሎ ፣ በረጅሙ ተነፈሰና የሚሰጠውን መልስ ለመስማት ዝም አለ ። ሲናገር [illegible] የሚያዳምጠው ሲራክ ፣ ስሜት ውስጥ ገብቶ ሲያወራ ድምፁም ሳያበበው [illegible]

"እንዴ እንደ እሱማ ባጭሩ ተስፋ መቍረጥ የለም ወጣቱ ዶክተር..." [illegible] መጽሐፉን ከሲራክ እጅ ተቀብሎ ማውጫውን በፍጥነት እየት እየት እያደረገ [illegible] "ፍሩይድና የሱ ዘመን አኩዮቹ የሠሩትን ታላላቅ ሥራ የሠሩት ... ሁሉ [illegible] ተመቻችቶላቸው አይመስለኝም ። እንዲያውም በነርሱ ዘመን የመድኃኒትም [illegible] የሥነልቦና ዕውቀት የነበረበት ደረጃ ... ባጠቃላይ ሕክምና የነበረበት ሁኔታ አሁን [illegible] ከአገራት በጣም ያነሰ ነበር ። በርግጥ ከኛ ኅብረተሰብ አንጻር የዛን ዘመኑ አውሮ[illegible] የነቃና የሚያነብ ማኅበረሰብ ነበረ ሊባል ይቻላል ። ምናልባትም ደግሞ እንደ ኛ[illegible] ስለ ኑሮና ስለ ገንዘብ ጉዳይ እንደኛ ብዙ ጭንቀት አልነበረባቸውም ይሆናል ። [illegible] አንዱ ፈር ቀዳጅ የሆነ ሰው የሚጠበቅበት ነገር ... በአዲሱ መንገድ ላይ መጓዝ [illegible] ሳይሆን ... ራሱ የሚሄድበትን አዲስ መንገድም መንጥሮ ማዘጋጀት ነው ።

"የሀገራችን ሥነልቦናና የውስጥ ሰብእና አወቃቀር ገና ያልተጠናና በ[illegible] ያልተብራራ ጉዳይ ነው ። በባህል ፣ በእምነት ፣ በአስተዳደጋችንና በኋላ ታሪካችን [illegible]

ተቀብረን ፣ ድብቅ ሆነንእንኖራለን ። ሁሉም ነገራችን መጥፎ ነው ማለቴ አይደለም ። ግን ብዙ ነገሮች በስሜትና በአስተሳሰብ መዋቅራችን ላይ የጣሉት አሻራና የፈጠሩት ተጽእኖ ምን እንደሆነ እንኳ ገና በትክክል አናውቀውም ።

"የሚገርምህ እኮ እንኳን ለእኛና ለራሳቸው በዚህ ዘመን ላሉት ሳውሮጳውያኑና የሚገርሙ እና ፍሩይድ ያሉት ነገር ሙሉ ለሙሉ አይሠራም ። በሌላ በኩል ግን ሳሚራቢናቸውም እና ስለ ሰው የሰብእና አወቃቀር ፣ የውስጥ ግጭቶቻችንን ስለምናቻችልባቸው ለምሳሌ ስለ ሰው የሰብእና አወቃቀር ፣ ... ስለ ንቁውና ስውሩ የአእምሮአችን የማስታረቂያ ብልሃቶች (ዲፌንስ ሜካኒዝምስ) ... ስለ ንቁውና ስውሩ የአእምሮአችን ጎዳዮች (ትንሽየስና እንትንሽየስ ማድጉድ) ... እንዲሁም የኋላ ግለ ታሪካችንና አስተዳደጋችን በሀገሮር ኑሮአችን ላይ ሊያሳድር ስለሚችለው ተጽዕኖ ... የሰጡትን መላ ምቶች ፣ ብዙዎቹ ዘመንና ድንበር የማይከልላቸው ሁለንብ ሰዋዊ እውነቶች ናቸው ።

"አሁን ብዙዎቹ አውሮጳና አሜሪካም ብትሄድ ሳይኮአናሊሲስ ለሌሎች የማጣከርና የቀራፒ ዘዴዎች ከማገዝ በዘለለ በዋናነት እጅግም አይሠሩበትም ። ከጊዜ ጋራ እብሮ የሰዉም የሥነልቦና አወቃቀርና የነፍሱ ሕመም ትኩረት ይቀያየራል ። ስለዚህ ያንዱ ዘመን ሥራ ለሌላ ዘመን ... ያንዱንም ባህል አተረጓጎም ለሌላው ባህል ... በቀጥታ እንጠቀምበት ብንል አይሠራም ። እኛ አገርም በየሃይማኖቱና በባህሉ ውስጥ የተቀበሩ ብዙ ሥነልቦናዊ ሀብቶች ቢኖሩንም ሳይንሳዊ በሆነ መንገድ ተጠንተውና ተጽፈው በሳልተቀመጡ ብዙም አልጠቀሙንም" አለና ፣ ለረጅም ጊዜ ሲያሸምንሙን የተየውን ጉርሻ ጎረሰ ። የጀመረውን ሐሳብ ባይጨርስም ሲራክ የሚለውን ለመስማት በለፈለገ ሌላ ጉርሻ ማሰናዳት ጀመረ ።

"ይገባኛል እሱ ... ግን እስኪ እየው... ለምሳሌ፣ አሁን እኛ የአእምሮ ሐኪም ለመሆን የምንሰለጥንበት መንገድ ራሱ ለዚያ ዓይነት አስተሳሰብም ሆነ አደረር አያዘጋጅህም ። እኔን ብትወስድ፣ ለምሳሌ፣ አሁን የጎንደር ዩኒቨርስቲ ነው የሚያስተምረኝ ። ስለዚህ ልክ ሥልጠናዬን ስጨርስ ወይ ሄጄ እዛ አምስት ዓመት እሠራለሁ ። አለበለዚያ ደግሞ ብዙ መቶ ሺህ ብር መክፈል አለብኝ ። እሺ ፣ እዛ ሄጄ ምን ማድረግ እችላለሁ?

"ከጠበል የተረፈ ወይም ለጸሎት ያቃተ ውስብስብ እብደት ባሮጌ መድኃኒት ለማከም ከመሞከር በቀር ። ምን ልበልህ ... በቂ መጻሕፍት የሉም ... አብረኸው እንደዚህ የምታወራው እኩያ አስተሳሰብ ያለው ሰው አይኖርም ። ያው እንዳልኩህ ጥቂት ያረጁ መድኃኒቶችን እየሰጠህና ጊዜ ያለፈባቸውን መጻሕፍት እንደ ዳዊት እየደገምክ የሚያብደውን እያስተባበድክ ከመኖር ውጪ ። ለዚያውም አንተ ቀድመሃቸው ካላበድክ ማለት ነው ። አንዳንዴ የአእምሮ ሕክምናውን በቃ ለራሴ ዕውቀት ያህል ከተማርኩት ለምን ሌላ ነገር ሠርቼ አልኖርም ብዬ ሁሉ አስባለሁ ..." አለና፣ ከፊቱ የተቀመጠውን ግማሽ ብርጭቆ አምቦ ውሃ ባንድ ትንፋሽ ጨለጠው ።

"ሲራክ ... ምንም ጥያቄ የለውም፣ ነገሩ ከባድና አስቸጋሪ ነው ። በምንም መንገድ እኮ ቀላል ይሆናል እንልም ። ከባድ ስለሆነም ነው ሁሉም ሰው የማይሠራው ።

ግን ደግሞ የማይቻለው ነገር ላይ ከተኩርክ ወይም ጉድለቱ ብቻ ጉልቶ [illegible] የሚታይህ ከሆነ፣ ለምሳሌ ገንዘብን ብትወስድ፣ ብዙ ሰዉ በትርፍ ችግር [illegible] ይቸገራል። [illegible] የሥነልቦና ውስብስብነቱ ግን የፈለገ መስጠት [illegible] [illegible] አይተናገሩም። ሌላስ የሥነልቦና ቲዎሪና የአእምሮ [illegible] [illegible] ... እንደኛ አገር ሕዝብ በሥነልቦናውም ሆነ [illegible] [illegible] ያልተነካ ጥሬ የአእምሮ ሀብት ያለው ማኅበረሰብ [illegible] [illegible] ነገር ከጠበቅን ግን ምንም ሳንሠራ ልንሞት እንችላለን [illegible] [illegible] ሰዎችን ሰላም እጃችን ለሰላም አያውለበለብ።"

"እኛ ቀድ ለምሳሌ አንተ እዚህ ለመኖር ብትችል ወይም ቢኖርብህ ... [illegible] [illegible] ከምናወራው አንጻር?" አለ ሲራክ፣ በያዘው ኖትቡክ [illegible] [illegible]።

"[illegible]፣ ሀም ... በመጀመሪያ የማደርገው ... ሀም ... እኔ በምፈልገው [illegible] መስፈርቱ የግድ ይመስለኛል። ማዕከሉ በተቻለ መጠን [illegible] [illegible] ባይሆኑ፣ ባይስትሪቶቻችንና የማኅበራዊ ሳይንስ ባለሙያዎችን [illegible] [illegible]። የሥራ ትኩረቱንም በተለይ አገራዊ ፋይዳ ያላቸውን [illegible] [illegible] ጥናቶችን ማድረግ ላይ ይሆናል። የብዙ ሰዎች [illegible] [illegible] ሥነልቦናዊ እንቅቅልሽ ለመረዳት ቁልፍ በሆኑ የተለያዩ ችግሮች ላይ ብዙ ጊዜ ለማጥፋት አስባለሁ።

"ከዛ በተጨማሪ ደግሞ፣ መጻፍና ምናልባትም ሚድያ ውስጥ ገብቶ [illegible] ስለአዕምሮ ጤንነት መናገርና ማስረዳ ይመስለኛል ዋና የትኩረት አቅጣጫዬ። [illegible] [illegible] የሥነልቦና ለረጅም ዘመናት ከምናስበው በላይ የቈለለና [illegible] ነው። ያለፈውን አርባና አምሳ ዓመት እንኳን ብታስበው ይዘገንንሃል። [illegible] ያልታከመ ሕመም ያልተከፈለ የሥነልቦና ዕዳ ነው ማለት ይቻላል። ነገሩ [illegible] [illegible] አይደለም በርግጥ።

"ሌላ የማደርገው ደግሞ ከወጣት የሥነልቦና ባለሙያዎችና ተማሪዎች [illegible] የቻልኩትን ያህል ጊዜ ማጥፋት ነው። ምክንያቱም አሁን የምናወራውን ነገር [illegible] [illegible] የሚሠሩት እነሱ ናቸው ብዬ ከልቤ ስለማምን ነው። ግን ያው [illegible] ብዙ ነገር መልስ ስላልያዝኩኝ ነገሩ ከምኞት ያለፈ ላይሆን ይችላል ..." አለና ከባቢ [illegible] [illegible] ጋር ጭንቅላቱን እያንቃነቀ ሲራክን አጥልቆ ለማየት ሞከረ።

"ዶክተር ሌላ ... ያልከው ነገር ሁሉ አሪፍ ነበር፣ ችግሩ በጣም [illegible] ሊነሽሽቅሙንትና ሰፊ ጊዜ ይጠይቃል። ደግሞስ የት ጋ ጀምረህ የት ትጨርሰዋለህ [illegible] ሰው እኮ ተንቀሳቃሽ ችግር ነው። ድብቅንታችን በጀ እንጂ እንደ እናንተ [illegible] አገር ሰዎች ግልጽ ብንሆን ምን ሊፈጠር እንደሚችል አስበው ..." አለና ገዞም አለ። [illegible] የሚያልፈውን አስተናጋጅ ጠርቶ የቀይ ጤፍ እንጀራ እንዲጨምርላቸው [illegible] እጁ ከሽኖ የያዛትን ጉርሻ እንደ ያዘ ንግግሩን በመቀጠል "እሺ ያሰብከው [illegible]

ሙሉ ተሳትፎና እዚህ መኖር ብትችል ... ትዘረጋት የምትሰጣቸው ዋነኛ ሐበሻዊ የሥነልቦናና የአእምሮ ችግሮች እሱ ወይስ ገና በሱ አትጣጣ አልወሰንክም?"

ሲራክ በትላቁ ላይ ይጻፍን ያህል ጠልቶ በምጢል ብሎ ያልገመተው ሌላሠው፡ "በርግጥ ብዙ ነገር ጥያቄና የማወቅ ፍላጎት ውስጥ ደብታም አድናቆትም እየተሰማው፣ አንደኛ በጦርነትና በግጭት እያንዳንዳችን ሕዝቦች ይህ የፈጠረብን የሥነልቦና ጫናና የተቀበረ ሥቃይ ማጥናትና ብዙ አንደኛ ሕዝቦች ይህ የፈጠረብን የሥነልቦና ጫናና የተቀበረ ሥቃይ ማጥናትና መረዳት ነው። ለምሳሌ፣ ባለፈው አርባና አምሳ ዓመት ብቻ የእርስ በርስ ጦርነቱ ... የቀይና ነጭ ሽብር አልቂቱና ያለፍንበት ተፈጥሯዊና ሰው ሰራሽ ስቆቃ ... በሕዝባችን በቤቶች ላይ የተጫነው ጥቃትና ሥቃይ የፈጠረው ሥነልቦናዊና ስብእናዊ ጫናን ማጠን በራሱ የሰድሚ ልክ ሥራ የሚፈልግ ይመስለኛል። በተጨማሪም የድኅነትና የአመት ተጽእኖው የሥጋ ብቻ ሳይሆን የነፍስ መቈርቆዝና መጨራመት ሳይፈጥርብን የቀረ አይመስለኝም። ከመሲብና ከጾታ ግንኙነት አንጻር ታፍኖና ተሸፋፍኖ ስላለው አስተሳሰባችንና ስሜታችን ሳስብ ደግሞ ሌላ ያልተነካ ትልቅ ችግር ይታየኛል።

"በተጨማሪም በማኅበረሰባዊና ጋርዮሻዊ አስተሳሰባችን ውስጥ ተቀብሮና ታፈኖ ስለሚኖረው የእያንዳንዱ ሰው ግለሰባዊ ማንነት ብዙ ሥራ መሥራት ያለብን ይመስለኛል። እንደ አንድ ሰው የየሰዉ የማንነትና የስብእና አረዳድ ትዳይ። ደግሞም ... መሬቱ ውስጥ ካለው ሀብት ይልቅ በየሰዉ ውስጥ ተደብቀው ያሉ መልካም እሴቶች ይበልጣሉ ባይ ነኝ። ሰዉ ከችግሩ በላይና ከነችግሩ ደስተኛ ሆኖ መኖር የመቻሉ ምስጢር ... በእምነቱና በሃይማኖቱ ያገኘው ሥነልቦናዊ ጥንካሬ ... እንደ ቡና መጠጣት ያሉ በማኅበራዊ ኑሮ ውስጥ ተሰባጥረው ስላሉ ድጋፍ ልምዶቹ ... ብዙ ነገር አለ ... ተቀፍሮም የሚያልቅ አይመስለኝም፣ ብዙ ሥራ ነው የሚታየኝ" አለና ትንሽ ተንጠራራ።

"ዶክተር ሌላ ... እኔ ግን ይኼን ሁሉ ሳስበው ካቅሚ በላይ ይሆንብኛል። ለጊዜው የሬዝደንሲ ሥልጠናዬን መጨረስ ነው የሚታየኝ። ሌላው ከዛ በኋላ ይታያል ባይ ነኝ። ግን በጣም ታንክ ዩ ... ብዙ ነገሮችን ባላየሁባቸው አቅጣጫዎች ነው ያሳየኸኝ" አለ። ከማኪያቶው ውስጥ የጨመረውን ስኳር አማስለና ማንኪያውን በሙዚቃዊ ምት ከስኒው ጠርዝ ጋ በቀስታ እያጋጨ፣ "በቃ፣ እናንተም መሄጃችሁ እየደረሰ ነው አይደል? ከዚህ በኋላ ምን ያህል ትቆያላችሁ?"

"እኔ እንኳ ትንሽ ብቆይም ደስ ይለኝ ነበር። ንጹሕ ግን ፈጽሞ አገሩን አትወደውም። ይሄንንም ያህል የቆየችው በስንት ልመና ለእኔ ብላ ነው። ደግሞ የልጆቹም ትምህርት ቤት ስለሚከፈት ከሦስት ሳምንት በኋላ የግድ መሄድ አለባቸው። እሷ ከፈቀደችልኝ እኔ አንድ ወር ምናምን ብጨምር ደስ ይለኛል። እዛ ያለው የሥራ ሁኔታ ከፈቀደልኝ ማለት ነው" አለ፣ ሐሳቡ ብትንትን ያለበት በሚመስል ድምፅ።

"ኡሁ ... ከቤተሰብ ጋር ቀላል አይደለም። አንተ እንዲያውም በጣም ገበዝ ነህ። ሳስበው እኔ ውጭ የምኖር ብሆን እዚህ ሀገር መጥቼ እዚህ ሁሉ ችግር ውስጥ

[illegible] አላውቅም … ግን አይመስለኝም ። በነገራችን ላይ [illegible] ታውቃለህ?" አለ፣ ፊቱን ጭምድድ አድርጎ።

[illegible] ይችላል ። ደግሞ ግን እንዳልከው [illegible] ወደ ጓላ ደገፍ ብሎ ከፍቶ [illegible] አንዴ ወደኋላ ደግሞ ወደፊት [illegible] ሲራክም ከራሱ ሐሳብ ጋር እየታገለ ደጅ ደጁን እያ[illegible]

"[illegible] ስለ ማግባት ምንም እቅድ ምናምን የለህም እንዴ [illegible] የሚያወሩበትን ርእስ በመቀየር ።

"[illegible] ምን ፋይዳ አለው ። ሴቱ ሁሉ እኮ የማይ[illegible] ጥቂት አብረሃቸው እንደ[illegible] አለ አይደል … በቃ ልክ እንደገዛ[illegible] እኔ እንጃ … ግራ ይገባኛል … አለ አይደል [illegible] ለምን ነው ጭንቀቱ …" ብሎ፣ እጆቹን [illegible]

[illegible] ቤቱ ውስጥ መልሶ ከተተውና [illegible] መታሰርና የማልወጣበት ወጥመድ ውስጥ [illegible] ብዙም ሰዎች አላውቅም [illegible] ያንንም ያህል አያጓጓኝም ። ብረር … ከዛ [illegible] የተለቀቀው ልቤ" አለ፣ ከመቀመጫው [illegible]

ሌላሠው ጭንቅላቱን እየወዘወዘ በአንክሮ ሲያዳምጠው ቆየና፣ "ያ[illegible] ማግባትም የራሱ ችግሮች ሊኖሩት ይችላል ። ሁላችንም [illegible] አለ ። ግን ዋናው ማወቅ ያለብህ … ሁሉንም [illegible] አንዷ ሴት ብቻ ነው ። ያገሩን ሴቶች ሁሉ ችግር [illegible] እንጂ ብዙም ጥቅም የለውም ። አንተ እንዳልካቸው [illegible] ሊኖሩ ይችላሉ … እንዳልኩህ ግን ሁሉም ያንተ ሚስቶች [illegible] ናው … እኔም እንዳንተ ነበር የማስበው ። [illegible] ደስ ካለችኝ ልጅ ጋር ሁሉ መክነፍ …መብረር ነበር ሕይወት የሚመስለኝ።

"ጽጌን [illegible] ጊዜ ወደ ሕይወቴ ስትመጣ ግን … በሷ መታሰርን ነጻነት [illegible] በርሷ ሰብዕና ውስጥ አብቦ ታየኝ ። የመስጠትን [illegible] ሰው በመኖር ውስጥ ያለውን ደስታ ከእሷ ተማርኩ ። በመክነፍና

በመዋበል ከለው ደስታ ይልቅ በመስከንና በመስጠት የሚገኘው እርካታ በጣም እንደሚበልጥ ያወቅሁት ከሷ ጋር ስሆን ነው ። ስኔም ያኔ እሷን ሳላገኝ ይህንን ሁሉ ብትነግረኝ በቀብህ ነበር የምሄደው ። ያው ይገባሃል ፣ ማግባት ምንም ችግር የለውም በምትለው ብቻ ምክንያቱ ማለት ነው ። በዛ ላይ ልጅ እያልኩህ እንዳልሆነ ። ግን ደግሞ ደስታው ይብልጣል ለማለት ነው ። ቀምበህ በመጣ ደግሞ ለራስህ ከመኖር ብርነት ነጻ ያወጣሃል … አለ አይደል … ቀምበህ በዛኛው ምንም ቃል አይገልጸውም ።"

"ዶክተር ሌላ … ምናልባት አንተ ዕድለኛ ሆነህ ነው ፣ ጽጌህን የመሰለች ሴት ያገኘኸው ። እስቲ እኛም የሚጥልልን እንጠብቃለና እንግዲህ" አለ ። ዝም ብሎ የሃትትን ስንጥር እንጨት እየሰባበረና እየሰነጣጠቀ የማኪያቶው ስኒ ውስጥ እየወረወረ ሲጫወት ቆይቶ ቀየና፣ "እኔ የምልህ የሚስጥር እናት እንዴት ናቸው?" ብሎ የጨዋታቸውን አቅጣጫ ቀየረው ።

በዛችው ሰዓት ሌላሠውም ስለ ምስጢር ሲያስብ ስለ ነበር ደንገጥና ግርም ብሎት፣ "ደህና ናቸው … አይ ቲንክ … ብዙ ለውጥ አላቸው ። ያው ነገሩ ጊዜ መውሰዱ አይቀርም" አለ በደፈናው ሲራክ ስለ ችግራቸው ምን ያህል እንደሚያውቅና ከምስጢርም ጋር ያላቸውን ቀረቤታና ጓደኝነት የቱን ያህል እንደሆነ እርግጠኛ ስላልሆነ።

"እሷ ደግሞ ትገርመኛለች ፣ የሆነች በጣም ውስብስብ ያለች ልጅ ትመስላለች"

አለ ሲራክ፣ ፊቱን በግዴለሽነት እንዳጨማደደው በማስመሰል ።

"ለምን እንደዛ አልክ? ያን ያህል ታውቃታለህ?" አለ፣ ሌላሠው ከወገቡ ሰበር በማለት ወደ ሲራክ ቀረብ ብሎ ። ለሁለት ወር አቁማ የነበረውን የተግባር ልምምድ ከአንድ ሳምንት ወዲህ ከሌላሠው ሥር በመሆን እንደገና መጀመሯን ሲራክም ያውቃል ። ከጥቂት ቀን በፊት በወሬ በወሬ ተነሥቶ እሷም ስለ ሲራክ ያለችው ትዝ አለው ።

"እም … ብዙም አላውቃትም ፣ ግን የተግባር ልምምድ ለማድረግ ከጥቂት ወራት በፊት ጳውሎስ ትመጣ ነበር ። አንድ ሦስት ሳምንት ከኔ ሥር ነበር የምትሠራው ። በርግጥ በጣም ጉበዝ ልጅ ናት … ግን በቃ አንዳንዴ ሕመምተኛዬ ብትሆን ብዬ እስብና ምን ያህል ከባድ የእጅ ሥራ እንደምትሆን ይታየኛል ። ብዙ ያልተፈቱና የተቀበሩ ሥነልቦናዊ ጓዞች ያላት ይመስለኛል ። ብቻ ዝም ብዬ ሳያት ከወንዶችም ጋር ብዙ ችግር ያለባት ትመስላለች ። ያ የኔ አስተያየት ሊሆን ይችላል" አለ ። ሳያስበው ያወራው ነገር በሌላሠው የምርመራ ወንበር ላይ ያስቀመጠው መስሎ ተሰማው ። ጣራ ጣራውን እያየ የኮርኒሱን አራት ማእዘኖች መቀጠሩ ላይ አተኮረ ።

"እንግዲህ እኔ ለጊዜው ያን ያህል ብዙም ያወቅኳት አይመስለኝም ። ከናቷ ጋር ግን ጥሩ ግንኙነት ያላቸው ይመስላሉ" ብሎ፣ በማጤን ዓይን ትኩር ብሎ ሲያየው ነገሩ ይበልጥ ያልተመቸው ሲራክ፣ "እስኪ መታጠቢያ ቤት ደርሼ ልምጣ" ብሎ፣ ድንገት ብድግ አለ ።

ሉላሠው ደግሞ ለምን በለ ጋብቻ ካወፍት ወራ ጋር እያያዘ ቢረሳ ያን ሁኔታ ለል ምበበር እንዳለ ማሰላሰል ጀመረ። በተለይ 'በሽተኛዬ ብትሆን' የሚለው ለባሷ ያበበው ትርጉም ምን ቢሆን እንደሚችል የተለያዩ አማራጮችን ለመገመት ሞከረ። ሌሳውን ከፍቶና ለመውጣት ተዘጋጅቶ ለለበር ቢረሳ ከመታጠቢያ ቤት እንደተመለሰ ወዲያው ተከታትለው ወጡ።

10

ሉላሠው ከምሳ ተመልሶ አማኑኤል ሆስፒታል ሲደርስ ሰምንት ከሩብ አልፎ ነበር። ከመኪናው ወጥቶ ወደ ሴቶች መኝታ ክፍል እየተጣደፈ ሄደ። ከነርሶች ጣቢያ ሲደርስ የገነናሽ አባት ገና እንዳልደረሱ ኃላፊ ነርሷ ነገሩቸው። ከእርሷ ጋር ሴቶች ሕመምተኞች በሚተኙበት ሰፊ አዳራሽ ውስጥ ወዲያ ወዲህ እያሉና እንዳገደ ሕመምተኞችን እያወሩ ጥቂት ቆዩ። ክፍሉ እንደ ጠዋቱ ብዙም ግርግር አልታይበትም። አብዛኞቹ ሕመምተኞች በያልጋቸው ላይ ተኝተዋል፤ ሌሎቹ ደግሞ በስነፋ ብለው ያውካካሉ።

ሰምንት ተኩል ሲሆን አለመድረሳቸው ትንሽ ስላሳሰበው፤ "ሲስተርዬ ምናልባት ቀጠሮውን ረስተውት እንዳይሆን ..." አለ፤ ምንም እንኳን ግማሽ ሰዓት ማርፈድን ሁሉም የለመደውና የተቀበለው፤ ሲራክ እንደሚለው 'ያገሩ ደምብና ያበሻ መብት' መሆኑን እየጠላ የተቀበለው የቀጠሮ እውነታ ቢሆንም።

"ምን እኮ ... ሰዉም ሰዓት አያከብር። ደግሞ ማን ያውቃል በዚህ በፀሐይ ይሄን ሁሉ ደረስ በእግራቸው ይሆናል የሚመጡት። እስኪ ለማንኛውም በር ላይ ዘበኞቹ አሰበው ብለዋቸው እንዳይሆን። እዚህ ቤት ስንት ሞኩና አለ መሰለህ። ቆይ እስኪ እራሴ ልሂድና ስለ ማውቃቸው በር ላይ ቼክ ላድርግ ..." ብላ፤ ፊቷ የበታተነችውን ፀጉሯን ሰብሰብ አድርጋ ጣደፍ ጣደፍ እያለች ወጣች። እሱ ደግሞ ወደ ቢሮ ገብቶ ቀን ያልመጣላቸውን ሰልኮች መደዋወል ጀመረ።

ብዙም ሳይቆይ ኃላፊ ነርሷ እንኳኳታ ገባችና "አይገርምህም ዶክተርዬ፤ ልክ እንዳልኩት ሰውዬው በጊዜ ደርሰው ነበር። በር ላይ ጥበቃዎቹ አላስገባ ብለዋቸው ነው። እንዲያው አሁንስ ይሄ አገር ምን ይሻለን ይሆን? ውይ እኔ አይገባኝም፤ ደሃ ለምን በደሃ እንደሚጨክን።"

"የሕመምተኛ መጠየቂያ ሰአት ስላልሆነ ነው የከለከሉዋቸው?" አለ፤ ነገሩን ሙሉ ለሙሉ ስላልተረዳ።

“ግን በዘመናዊ መጠየቂያ ሰዓት ዶክተር? ሰውዬው ዶክተሮቹ [illegible] ቢሆኑም አልቀጠሯቸውም ። [illegible] ደግሞ [illegible] የሆነበት ሀገር ... እንዲያውም [illegible] አስገባቸው እየጠበቁህ ነው ። [illegible] ያስብበው...” አለች ። [illegible] የሐሊዩዋ ግለት ጉንቅላት ይበልጥ [illegible] ለብቻ እናናግራቸው ። ከዚያ በኋላ [illegible]

“እስ መጀመሪያ እስቢ [illegible]” አለና ተከትትለው ወደ ቢሮው ሄዱ ።

በክፍሉ የተዘጋጀውን ነገር ከፍተው ሲገቡ የዝናሽ አባት በትራቸውን ደገፍ ብለው [illegible] ወንበር ጫፍ ላይ ተቀምጠዋል ። እነርሱ ሲገቡ ድንገት [illegible] እንደሚያወጡ [illegible] እንደሚገለጥ አሉና ፤ “ኖር ... ኖር” አሉ ደግሞ [illegible]

“ጤና ይስጥልኝ አባት ... እንደምን አሉ?” ብሎ ፤ ለመጨበጥ እጁን ሲዘረጋላቸው እንደ መፍራት ብለው እጃቸውን ከፍ አደረጉ ። ከሁለት ጣቶቻቸው በቀር [illegible] ሌሎቹ ጣቶቻቸው ከግማሽ በላይ የሉም ።

ከጨበጣቸው በኋላ ተቀመጠና ፤ “በጣም ይቅርታ አቶ በድሉ ... ቢሮ [illegible] የሰጠዎትን ቀጠሮ እንዳሳለፉ ሲስተር ነገረችኝ ። ደግሞ [illegible] በጣም ነው የማመሰግነው” አለ ፤ ቀስ እያለ ከላይ እስከ ታች እያስተዋላቸው ።

“አዬ ምናለ ... እኔም ሥራቸው አይቶል ። ወረኸት ካላመጣህ ብለው [illegible] ምንም ወረኸት የለኝ ብላቸው ሊያምኑኝም አልቻሉም ፤ [illegible]” አሉ ፤ ሰማቸውን እንዴት እንዳወቀ ገርሟቸው ። [illegible] መሬት መሬት እያዩ ብትራቸውን እንደተደገፉ ጸጥ አሉ ።

ዕድሜያቸው ከሰልሳ ብዙ ባይዘልም ችግሩ ተደራርቦ ግርጅፍጅፍ ብለዋል ። በሕመሙ የተነሣ እጆቻቸው ከጥቅም ውጪ ስለሆኑ ፤ በጊዜ ብዛት በደረሰባቸው ትንንሽ ቁስሎቻቸውና አደጋዎች አብዛኞቹ የእጅና የእግር ጣቶቻቸው ተቆርጠው አልቀዋል ። ያደረጉት ጫማ እግራቸውን ከተጨማሪ ጉዳት እንዲጠብቅና የሚደርስ [illegible] ውንቶቻቸውን እንዲደግፍ ተብሎ በተለይ የተሠራ ነው ። የጫማው ለየት ያለ ቅርጽ ደግሞ ሕመሙ በሰውነታቸው ላይ የፈጠረውን ጉዳት አጉልቶ ይበልጥ [illegible] ለመሳብ ችሏል ።

እድገ ያልተቋረጠው ሽበቶ ሪዛቸው ... ፀሐይና ቍር የተፈራረቀበት ፊታቸው ላይ የተጋደሙት ብዙ መስመሮች ፤ የሰሞን ድካማቸውን ብቻ ሳይሆን የዓመታት መከራቸውን ያስነብባሉ ። በሌላ በኩል ደግሞ ሰልከክ ያለ ፊታቸው ፤ ዘለግ ያለ ቁመታቸውና ሰፋ ያለ ትከሻቸው ተዳምረው ጽናትንና ትእግሥትን የተላበሰ ጉስቁልና ያልሰበረውን የውስጥ ማንነታቸውን ጥንካሬ ያሣያሉ ።

“እኔ ዶክተር ሌላሠው እባላለሁ ። የዝናሽ ሐኪም ነኝ ። ሲስተርን ያው አናግረዋታል ብዬ ነው ። የርስዎ ስም አቶ በድሉ ነው አይደል?” ሲል ከመቀመጫቸው ብድግ እንደሚሉ ብለው “ልክ ነው ዶክተር ... ልክ ነው ፤ በድሉ ማለት ነው ስሜ” አሉና ወደ ኃላፊ እርሱ ሁለት እጆቻቸውን ዘርግተው ፤ “እዩ እላቸውማ እመብርሃን በረበሽቻቸው ብሩክ መላክተኛ ናቸው ። እላቸው ባይመጡልኝ ኖሮማ እዛ ጠሐዩ ቲበኩኝ መቸሉም አልነበር” አሉ ። ሰውነታቸው ትንሽ ዘና ሲል ፤ ተስተካክለው ተቀመጡ ። በትራቸውን በእግራቸው መሃል ሽጉጠው ፤ በሁለት እጃቸው ደገፍ አሉና ጉንጮቻቸውን አሳረፉበት ።

“እንግዲህ እርስዎን ለማግኘት የፈለግነው አንዳንድ ነገሮችን ስለ ዝናሽ ለማወቅና ከዚህም በኋላ ስላለው ሕክምናዋ ለማቀድ ነው ። እዚህ ከመምጣቷ በፊት እርስዎ ለመጨረሻ ጊዜ ያዩዋት መቼ ነበር?”

“ቀየ ልጄ ... ዓመት ተሁለት ወሯ አልሆነም ብለው ነው ድንገት ብን ብላ ተጠፋች ። ፈልገን አሰፈልገን ትናጣት በቃ እርማችንን ለማውጣት ምንም አልቀረን ነበር ። መቼም እሷ ወላዲት አምላክ አያልቅባት ... ቸሯ እናቴ...” አሉ ።

“ሰሞኑን መጥተው አይተዋት ነበር እንዴ?” አላቸው ፤ ወደ ሌሎቹ ጥያቄዎች ከመግባቱ በፊት ።

“ መች ነበር ልጄ ... በእደም ለታ ... ሦስት አራት ቀን ቢሆነው ነው መሰል ። ይመስገነው ታምሩ አያልቅ እሱ ፤ ብዙ ለውጥ አላት ። የገባች ሰሞን ተነበረችው ፤ ተመጀመሪያው ረገብ ሰክን ብላ ነበር ። ስለ ልጆቿም ሁሉ ጠየቀችኝ ። እሷ እኮ መድኃኒቷን ትትወስድና ይሄን ጫት ማመንዠሀና መጠጡን ትትተው እንዴት ዓይነት ልጅ መሰልችዎ ። ግን በቃ ሻል ቲላት የሆነ እሚጠራት ጋኔን አለ መሰል ብን አድርጎ ያጠፋታል” አሉ ፤ እንደ ሌላሠውን ፤ እንደ ነርሷን እያዩ ።

“ልጆቿ ከእርስዎ ጋር ነው የሚኖሩት? ስንት ልጆች አሏት?” አለ ፤ ስለ ልጆቿ መጠየቋ የመሻል ምልክት መሆኑን በማሰብ ።

“ሁለት ናቸው ። አንዱ መጀመሪያ የዛሬ ስምንት ዓመት እመሠሙ ቲጀምራት ተአረብ አገር ቅረት ሁናው የመጣችው ነው ። እሱ ያረብ ክልስ ቁርጥ አረቦቹን ነው እሚመስል ። ሁለተኛዋ ደግሞ አራት ዓመት ሲሆናት ነው መሰል እንዲሁ ብን ብላ ጠፍታ ክርማ ተመንገድ እርግዛ መጥታ ነው የወለደቻት ። ልጆቹም እበሳቸው በዛ እኮ ... ያለ እናት ያላባት ። እናቷ ታትሞት በፊት እሷ ነበረች ስንቱን ጉድ የተሸከመች ። ይኸው ዝናሽም ጉዳና ወጥታ የቀረች እሷ ተሞተች ወዲያ ነው ። እናቲቱ ነበረች የቤተሰቡ ማገር ምሰሶ ።

“አሁንማ ማንም ሃይ ባይ ቢጠፋ ጊዜ ቤቱም ሊበተን አፋፍ ላይ ነው ያለ ። እኔም ይኸው በልመና ቀኑን ሁሉ ትዋትር ይመሻል ። ልጆቹንም አንድ የሚሲዮን ርዳታ ድርጅት እየረዳልኝ ነው ተማሪ ቤትም መሄድ የቻሉት ። ” እንደ እላት የሚፋጅ ብሶታቸውን በረጅሙ እየተነፈሱ ዘከዘኩት ። ሳያስቡት ፤ ትኩስ እንባቸው በጉንጫቸው ላይ ከብልል ሲል ድምፃቸውም ተሳሰረና በዝምታ ተዋጡ ።

ሌላሠው የሚለው [illegible] ሲያገኛቸው ከምናቸው የተቀመጡ[illegible] ... መታል ነው እንግዲህ ምን ይደረጋል፣ [illegible] ሌሎች ልጆች የሉ[illegible]!" አለች ።

[illegible] ትንሽ ዝም ብለው ቆዩ ። "ዋዘናሽ [illegible] አረቂና ጠላ ቸርችራ ነው [illegible] አዲሷን [illegible] ታንዲት ኮማሪት ቤት [illegible] የገደላት እንደሆም የሱ ሐዘን ነው ። [illegible] ወደ መቃብሯ ወረደች" ብለው፣ በጀሌ[illegible]

"[illegible] ምን ይሀል ኖሩ?" አለ፣ ሌላሠው የተፈጠረውን [illegible] እያየረና ግለቱን እየቀነሰ ።

"እዚ [illegible] ... አሁንም አርባ ዓመት ሊሆነኝ ነው ። ተገግሮም ነበር የመጣሁ፣ [illegible] ብቻ ነበር የመጣሁ ። ኋላ ተክምናው [illegible] አገር ሁሉ ተመላቀለ ። ብዙም [illegible] ያኔ ሰውም እንዲህ [illegible] ዘዘወርቅ አካባቢ ተሰው ተጠግቼ [illegible] በኋላ እንደኔው ልትታከም መጥታ [illegible] ይኸው መከራህ አይለቅ [illegible] ሰትድ የፈጠረኝ ..." አሉ፣ ከሕመሙ [illegible] ተርር [illegible] ወደ እግዜሩ በአቤቱታ አይነት ከፍ ዝቅ እያደረጉ ።

"ዋናሽ የመጀመሪያ ልጅዎ ናት?" አለች ነርሷ፣ እርሷም ስሜት ካዘሉ ጥያቄዎች [illegible] ለመገገዝ ይመስል ።

"አይ ወገኔ ዘር የመጀመሪያዬስ ... እሷ ተከታይ ናት ።"

"እንዲያው ዋናሽ ወደ አረብ አገር ከመሄዷ በፊት ምንም እንዲህ ያለ ነገር አሟትም አያውቅ! ሌላስ በዘመድ አዝማድ በቤተሰብ እንደሷ ያለ የአእምሮ ሕመም የሚያመው ሰው አለ?" ዓይኑን ከሰቻው ላይ ሳይነቅል የጥያቄውን መልስ መጠበቅ ጀመረ ።

"እረ ምንም ... እኔ እስተማውቅ እብደት በኔም በናቷም ወገን እንዳለ አላሰማሁም ። እንግዲህ እአገር ቤት ያለውን ማን ያውቃል ። ልጅቱ እንዴት ያለች ጉብኚ ተማሪ ነበረች መሰለህ ። ሁሌ አንደኛ ነበር እምትወጣ ። ደግሞ ሁሌ ንቁ፣ ዓይናፋር ቆንጆ ተማሪዎች ነበረች ። ወደ ዓሥራአንድ ክፍል ትትደርስ ግን በቃ ጉረምሳው ሁሉ አላስቀምጥ አላላት ። በኋላ ታቅሟ በላይ ቴሆን መሰለኝ ተማይሆን ልጆች ጋ ከመሸ ትምርቷንም ችላ ብላ ተሰፈር ኮልኮሌ ጋር ሆን ውሎዋ ። ኋላ ያ ምንድነው

አሉ ቆ ... ማትረብ ነው ያስፈራሁለትኛ ከፍሉ ፈተና ... እሱን ስትወድቅ ጊዜማ በቃ ... ተያዘችላ ለደቀላት እንዳደረን ጠፋች ።

"ኋላ ፈጣሪ የሆነም ሌመና የሰማን መሰለን ። በቢሂም በጣም ብላ አረብ አገር ሂጄ እናም ትንሽ እርዳ አሉን ። ምን ያደርጋል ገና ትንፋሻችንን ሳንይዝ፣ ያልታደለች ... ዓመትም ታይምላት አቅቷን ሰታ ያን የመጀመሪያ ልጇን ቅሪት ሁና መጣች ። ተያ ወዲህ ይሄው ሰውም ሆና ሰው አልሆነችም" አሉ፣ ወደ ታች የተዝረከረከ እርን ጋቢያቸውን አጥፈው ከትከሻቸው ላይ እያደረጉ ። ሌሎች ጥያቄዎችን ከመጠየቃቸው በኋላ ዝናሽ ተጠርታ ከአባቷ አጠገብ ተቀመጠች ።

ወደርሷ ዞር ብለው፣ ቀስ ባለ ድምፅ፣ "እንዴት ዋልሽ የኔ አበባ?" አሉና እጇን ሳብ አድርገው ሲስሟት፣

"ደህና ነኝ አባዬ" ብላ፣ እንዳቀረቀረች በጨረፍታ አየቻቸው ።

"አሁንስ ሚጢ ናቸው የሳኩልሽ ..." ብለው፣ ከኪሳቸው አንድ ወረቀት አውጥተው እንደተጣጠፈ ሰጧት ። ፈጠን ብላ ተቀበለችና ከፍታ ለረጅም ጊዜ ፍዝዝ ብላ በታይ ቀየችና፣ ድንገት እንባዋ ወረቀቱ ላይ ጠብ ጠብ አለ ። በዝምታ ሲያዩዋት የነበሩት ሌላሠውና ኃላፊ ነርሷም ሳያስቡት አይኖቻቸው ረጠቡ ።

"ምነው አበባዬ ... ምነው?" አሉ፣ አባቷ በተለያየ ቀለም የተሳሉ አበባዎችና ቀይ የልብ ቅርጽ የተሳለበት ወረቀት አይተው በትልልቅ ጽሑፍ የተጻፈውን የልጆቿን ደብዳቤ ማንበብ ሰላልቻሉ ።

አንጀት በሚበላ በተሰባበረ ድምፅ፣ "ልጆቼ ... ልጆቼ ..." አለችና አሁንም ዝም እንዳለች እንባዋ መፍሰሱ ቀጠለ ።

ሌላሠው ዓይኑን ጨመቅ አድርጎ ፊቱን ጠረግ ጠረግ አድርጎ፣ "ማየት ይቻላል?" አለ፣ ዝናሽ ወስጥ እያለፈ ያለውን ከባድ ስሜት ምን ማድረግ እንዳለበት ግራ ገብቶት ። ዝም ብላ እጇን ዘርግታ ወረቀቱን ሰጠችውና እንባዋን በሁለት እጇ እንደ ደገፈች አቀርቅራ ትክዝ ብላ ቀረች ።

> "እማሚዬ በጣም እንወድሻለን ። ሁልጊዜ እግዛቤል እማዬን ጠብቃት እያልን እንጸልያለን ። መቼ ትመጫለሽ ። ሚጡ ላመትባል የተሰጣትን ቸኮሌት ላንቺ አስቀምጣልሻለች ። እኔም ቀንጆ ስጦታ አስቀምጬልሻለሁ ። ልንመጣ ነበረ ። ልጆች አያስገቡም አለን አባባ ። እማሚዬ ሚጡና እኔ በጣም ናፍቀሽናል እሺ ። ቶሎ ቶሎ ነይ ።"

ይላል፣ ትልቁ ልጇ የጻፈላት ደብዳቤ ። በልብ ቅርጽ ባሸበረቀው ወረቀት ላይ የማይነበብ መንጭርጭር ጽሑፍም አለ ። እሱ ደግሞ የትንሿ ደብዳቤ መሆኑ ነው ። ውስጡ የተሰማውን ስሜት እንደ ምንም ታግሎ ወረቀቱን ለኃላፊ ነርሷ ሰጠና ዝም አለ ። ኃላፊ ነርሷ ካነበበችው በኋላ ስላላስቻላት ወረቀቱን ከሌላሠው ፊት አስቀምጣ ክፍሉን ለቃ ወጣች ።

ሌላሠው የሚለው አጥቶ በሐዘን ሲያያቸው ... ጋሻዬ ነርስ፤ "አይዝም አባባ ... መቻል ነው እንግዲህ ምን ... የምለነውን እናደርጋለን። ሌሎች ልጆች የሉዎትም?" አለች።

ያቃቸውን ሳግ ለመዋጥ ትንሽ ዝም ብለው ቆዩ። ... አሰም ሃብት እምብቀትላዎች አሏት። አረቱና ... ብዓም እማይደረባ በጓሬም ቢጤ ነበር። እሷን ... ገብቷል አለ። ሌላ አንድ ወንድ ልጅም ነበረኝ። እሱም ... ገብቶ ይሙትም ይኑርም አይታወቅ። መቼም በሕይወት ... ብዙ አርሚን አውጥቻለሁ። እናቱንም የገደላት እንደም ... እንዳለቀሰች፤ ደጅ ደጁን እንዳየች ወደ መቃብር ... ሜፍ እንባቸውን ጠራረጉ።

"እርስዎ እዚህ አዲሳባ ምን ያህል ኖሩ?" አለ፤ ሌላሠው ... ሰሜት ለማርገብ በማሰብ የጥያቄውን መስመር እያዞረና ...

"አይ ቆየሁ ... አሁንማ አርባ ዓመት ሊሆነኝ ነው። ... መጀመሪያ ይሄን ቀምጥና እታከማለሁ ብዬ ነበር የመጣሁ። ... አገሬ ልመለስ ነበር። ወዲያው ሰውጡ ቲመጣ አገር ሁሉ ተመሳቀለ። ... በሽታውም እንደገና አገረሸብኝና እዚሁ ትታከም ቆየሁ። ... መንደሩም ሁሉ ሜካ ነበር። እዚያው ዘነበወርቅ አካባቢ ተሰ... እየሠራሁ መኖር ጀመርሁ። ተሥብት ዓመት በኋላ እንደኔው ልት... ተዋወቅንና ተልጆቹ እናት ጋር እህል ውሃ አጣመረን። ይኸው ... እስታሁን እዚሁ እንከላወላለሁ ... ለጉድ የፈጠረኝ ..." አሉ፤ ... እጃቸውን አንዴ ወደ እነርሱ አንዴ ወደ እግዜሩ በአቤቱታ አይነት ...

"ዝናሽ የመጀመሪያ ልጅዎ ናት?" አለች ነርሷ፤ እርሷም ... ለመሸሽ ይመስል።

"አይ ወንዱ ነበር የመጀመሪያስ ... እሷ ተከታይ ናት።"

"እንዲያው ዝናሽ ወደ አረብ አገር ከመሄዷ በፊት ምንም እንዲህ ... አሟትም አያውቅ? ሌላስ በዘመድ አዝማድ በቤተሰብ እንደሷ ያለ የአእምሮ ... የሚያመው ሰው አለ?" ዓይኑን ከሳቸው ላይ ሳይነቅል የጥያቄውን ... ጀመረ።

"ኧረ ምንም ... እኔ እስተማውቅ እብደት በኔም በናቷም ... አልሰማሁም። እንግዲህ አገር ቤት ያለውን ማን ያውቃል። ልጅቱ እንዴት ያለች ... ተማሪ ነበረች መሰለህ። ሁሌ አንደኛ ነበር እምትወጣ። ደግሞ ሁሌ ነቂ ... ቀንጆ ተጫዋች ነበረች። ወደ ዓሥራአንድ ክፍል ትትደርስ ግን በቃ ... ላሰወጣ አላስገባ አላት። በኋላ ታቅሚ በላይ ቲሆን መሰለኝ ተማይሆን ... ጠመች። ትምርቷንም ቾላ ብላ ተሰፈር ኮልኮሌ ጋር ሆነ ውሎዋ። ኋላ ያ...

አሉ ተ ... ማትሪክንውን ያበራሁላትና ክፍሉ ፈተና ... እሱን በትወድቅ ጊዜማ በቃ ... ተያበኋላ ለይቀላት እንዳደሯን ወሰዷት።

"ኋላ ፈጣሪ የኛንም ልመና የሰማን መሰለን። በዚህም በዛም ብላ አረብ አገር ደረሰችና እኛም ትንሽ አፎይ አልን። ምን ያደርጋል ኛ ትንፋሻችንን ሳንዘግብ፤ ያለታደለች ... ዓመትም ታይዋላት አትሷን በታ ያን የመጀመሪያ ልጄን ቅሪት ሁና መጣች። ተያ መሊህ ይሄው ሰውም ሆና ሰው አልሆነችም" አሉ፤ ወደ ታች የተዝረከረከ አሮጌ ጋቢያቸውን አጥፈው ከትነበሻቸው ላይ እየደረቡ። ሌሎች ጥያቄዎችን በመፍቀቅቸው በኋላ ዝናሽ ተጠርታ ከአባቷ አጠገብ ተቀመጠች።

ወደርሷ ዞር ብለው፤ ቀስ ባለ ድምፅ፤ "እንዴት ዋልሽ የኔ እመቤ!" አሉና እጇን ሳብ አድርገው ሲስሟት።

"ደህና ነኝ አብዬ" ብላ፤ እንዳቀረቀረች በፈረፍታ አየቻቸው።

"አቡሽና ሚጡ ናቸው የላኩልሽ ..." ብለው፤ ከኪሳቸው አንድ ወረቀት አውጥተው እንደተጣጠፈ ሰጧት። ፈጠን ብላ ተቀበለቻና ከፍታ ለረጅም ጊዜ ፍዝዝ ብላ ስታይ ቆየችና፤ ድንገት እንባዋ ወረቀቱ ላይ ጠብ ጠብ አለ። በዝምታ ሲያዩዋት የነበሩት ሌላሠውና ጋሻዬ ነርሷም ሳያስቡት አይኖቻቸው ረጠቡ።

"ምንው እመቤ ... ምነው?" አሉ፤ አባቷ በተለያየ ቀለም የተሳሉ አበቦችንና ቀይ የልብ ቅርጽ የተሳለበት ወረቀት አይተው በትልልቅ ጽሑፍ የተጻፈውን የልጆቿን ደብዳቤ ማንበብ ስላልቻሉ።

እንጀት በሚበላ በተሰባበረ ድምፅ፤ "ልጆቼ ... ልጆቼ ..." አለችና አሁንም ዝም እንዳለች እንባዋ መፍሰሱ ቀጠለ።

ሌላሠው ዓይኑን ጨመቅ አድርጎ ራቁን ጠረግ ጠረግ አድርጎ፤ "ማየት ይቻላል?" አለ፤ ዝናሽ ወስጥ እያለፈ ያለውን ከባድ ስሜት ምን ማድረግ እንዳለበት ግራ ገብቶት። ዝም ብላ እጇን ዘርግታ ወረቀቱን ሰጠችውና አገጯን በሁለት እጇ እንደ ደገፈች አቀርቅራ ትክዝ ብላ ቀረች።

"እማሚዬ በጣም እንወድሻለን። ሁልጊዜ እግዜብሔር እማዬን ጠብቃት እያልን እንጸልያለን። መቼ ትመጫለሽ። ሚጡ ላመትባል የተሰጣትን ቸኮሌት ላንቺ አስቀምጣልሻለች። እኔም ቀንጆ ስጦታ አስቀምጬልሻለሁ። ልንመጣ ነበረ። ልጆች አያስገቡም አለን አባባ። እማሚዬ ሚጡና እኔ በጣም ናፍቀሽናል እሺ። ቶሎ ቶሎ ነይ።"

ይላል፤ ትልቁ ልጇ የጻፈላት ደብዳቤ። በልብ ቅርጽ ባሸበረቀው ወረቀት ላይ የማይነበብ ሙንጭርጭር ጽሑፍም አለ። እሱ ደግሞ የትንሿ ደብዳቤ መሆኑ ነው። ውስጡ የተሰማውን ስሜት እንደ ምንም ታግሎ ወረቀቱን ለጋሻዬ ነርሷ ሰጠና ዝም አለ። ጋሻዬ ነርሷ ካነበበችው በኋላ ስላላስቻላት ወረቀቱን ከሌላሠው ፊት አስቀምጣ ክፍሉን ለቃ ወጣች።

ነገሩን እኛ ሰፈር ርቢራ ቡና እንገናኝም? ሁለታችንም ከምንገኝ [illegible] ያንን መቦር ይበገእንደኛ"

"ዋሪ ... ቢዝ አንድ መሳሳ ደቂቃ ከእስጠሽኝ ደርሳለሁ ። እኔ [illegible] ደመላሽቸው ከዚር እንጂ"

"እድ አሳለቢለሰም ... ለምን እንተ አትደውልላቸውም? በቃ እትርሳ [illegible]"

አጀ" ብሎ፣ ስልኩን ዘጋ ። "በሉ እኔ [illegible]

"እስቲ ነው ... አሁን አደርሳለሁ" ደንገት ከቀየሱ ግን ራታችሁን በልታችሁ [illegible] በታ እራት ሰላሳኝ መሄዱ ነው ። ሁለቱም ባንድ ድምፅ "እ-ሺ" አሉ ። መጣላታችን [illegible] ትችላለሽሁ ... አጀ" ሲል፣ ሁለቱም ባንድ ድምፅ [illegible] እየተጣደፉ ነው ። በመንገዶም [illegible] ለተቀው እየተጣደፉ ኬኩቸውን ለመጨረስ እየተጣደፉ ነው ። በመንገዶም ጭንቅላቱ ቀደምሁ "እድ የሌሺ የል" ብሎ፣ ወደ መኝታ ቤቱ ተመሰሰ ።

በችካ ልብሱን ለውጦ፣ ፍሪጅ ውስጥ ያስቀመጠውን ኬክ ይዞ ወጣ ። [illegible] ጋዜጠኛዋ በቤት ወጥተው ማዘሉሴ አካባቢ መድረሳቸውን ንጹሕ ነገረችው ። [illegible] ሴደርስ ታሰበውን ለቀመና ምስክር ሳታየው ከጉኗ ቀስ ብሎ እጇን ትከሻዋ ላይ [illegible] አደርገ ወዉደራም ደምፅ፣ "እዚህ ቤት አትምጭ አላልኩም ነበር" ሲላት፣

"ማሚዬ ..." ብላ፣ በድንጋጤ ተስፈንጥራ ብድግ ስትል ሣቁን ለቀቀው ።

"ሂ ... ፀ ... ምንድነው አንተ እንደዚህ ሰው ማስደንገጥ ።" ቀልቤን ገፈፍከኝ እኮ ። ደግሞ ማርፈድህ እንዳህ ነው ..." ብላ ፈርጣማ ትከሻው ላይ በጨበጠችው እጇ መታችው ። ጃርዋ ላይ ያደረገችውን የሙዚቃ ማዳመጫ አውጥታ በርሳዋ ውስጥ ወምሯ ስሆም ተሀበሉ ።

"ው ይደይደ በናትሽ ... አንቺ ግን ምንድነው እንደዚህ ማማር ... ወላጂ ለየም ምራስ መበንቀቅ አለብሽ እኮ ... ደሞ ቁመታችንን እንዴት ነው የጨመርነው ... ማንን ለማሳጣት ነው?" አለ፣ እጇን እንደ ያዘ ካጠገቧ ቀሞ ቁመቱን ከሆነው በላይ ለማጥር እየቀለደ ።

"አቤት አቤት ... የምን ማጋነን ነው ... የምር የምር ግን ... ቁመቱን ግን አስብበት ... እስኪ እስኪ" ብላ ዎት ቀም ስትል፣ ካደረገችው ረጅም ታኮ ጫማ ጋር በደንብ በልጣለችው ። በትከሻዋ ገፋ እያደረገችው፣ "እይ ሰኢዶ ዛሬስ የምር ተበልጠሻል ... እንግዲህ መከባበር ያስፈልጋል ። ዛሬ አለባበስህ አልተቻልክም ... የምር፣ ሸቶው ደግሞ የባቶ ነው ... ማን እንበለው?" አለች ዓይኖቿን ዘጋ አድርጋ ሽታውን እንደሚያጣጥም በረጅሙ ወደ ውስጥ እየሳበች ። ለሽታና ለሽቶ፣ ለድምፅና ለሙዚቃ ስለ ስሜት አላት ።

"እኔ እንጃ ... ሰሙን ለናንተ ትተነዋል ... የኛ ሥራ ከብልቃጡ እስኪያልቅ መበዝበዝ ነው ። እንዱ ጓደኛዬ ነው ባለፈው ከጣሊያን ያመጣልኝ ... አሣሮ ነው አሽራ ያለኝ ባክሽ ... ምን ለውጥ አለው ብለሽ ነው" ሲል ትከሻውን ደገፍ ብላ ሣቋን ለቀቀችው ።

"ሁሉም ሰው እንዳንተ የማያከብድ ቀለል ያለው ቢሆን እንዴት ጥሩ ነበር" አለችና ኮሌታውን ትንሽ አስተካከለላት ፣ "በል በል አሁን እንሂድ ... ስለቱ በጣም ይርቃል..." ብላ ወጡ ።

"ምንድነው ደግሞ የተሸከምሽው?" አለ፣ በፈስታል የያዘችውን ነገር እየተቀበላት ።

"እድ ትንሽ የተቀቀለ ቡና ... ያው ቤቱ እንዳይሰምድብን ።"

"እንዲያውም ሙቻ ... ቡና ይዘሽ ከሄድሽ በጣም ነው የሚሰምድብሽ ... ካሁን በኋላ ከሃ ቤት ሳትጠሪ ትችያለሽ ። እንዳይለምድብሽ ከፈለግሽ ኬክ ነው መድኃኒቱ" ሲል፣

"ምን እዚህ ሰፈር ... ኬክ ከየት ይመጣል? እንዲያውም ካልከስ ይልመድብኝ ... ሰተርፎ እኮ ነፍሴ ናት ። እናት ነገር የሆነች ሰው ..." አለች፣ በሩን ከፍተላት ስትገባ ። ከኋላ ወንበር ላይ ያስቀመጠውን ኬክ እየቸች እየማቀች፣ "እጅሬው ተነቃብህ ... ለካ የሚጎከውን ጭንህ ነው ኬክ ምናምን የምትለው ። ጉበዝ ልጅ ነህ ግን ... ማሰብህ ይበቃል" አለች፣ ትከሻውን መታ መታ እያደረገች ። ለመሣቅ ትንሽ ነገር ይበቃታል ።

የለበሰችው ጥልቅ ድምቀት ያለው ጥቁር ቀሚስና ፍንትው ያለ ውሃ ሰማያዊ ጃኬት ተፈርፍሮ ከተበተነው አጭር ጸጉሯ ጋር የተደ ጠይም መልኳን ይበልጥ አስውቦታል ። ፍልቅልቅ ብላ ስትሥቅ ደግሞ የብርሃን ፊላሽ የተደፋባት ትመስላለች ። ውበትን ለመካብ ቃላትአጥሮት የማያውቀው ሳንቾ ደግግሞ ሲያደንቃት አፈር ብላ፣ "ውይ በቃ የምን ቸከክ ማለት ነው" አለችና ቀንጠጥ አደረገችው ።

"የምር የምር ግን ... እኔና ፋንጋ ታከሲዬ አንቺን ጭንን ለእራት ስንሄድ የሚሰማንን ክብር ብንገልጽ ቸክ ማለት ይባላል? ... አላህ ቀንጆ ሰውና ምርጥ የተራጊ ክትር ባይፈጥር ኖሮ ሕይወት ምንኛ አሰልች ትሆን ነበር" ብሎ፣ ዓይኑን ቦዘዝ አድርጎ፣ ጉንጩን በሣቅ ምልቶ በጐን አየት ሲያደርጋት፣

"መንቻካ ሆንሃል እኮ ሰኢዶ ... እስኪ በቃ አሁን አፍህን ዘግተህ እርፈህ ተነዳ" አለች ፊቷን በመኪናው መስተዋት እያየች ። እቤት ባከሰቱ ልጆች መካከል ስለ ተፈጠረው ጥልና ምን እንዳደረገ ነገራት ። በሴት ልጆች ላይ ካስተዳደግ ጀምሮ ስለሚደርሰው ጫናና ሚዛን ያጣ ኃላፊነት፣ በትምህርት ቤትና በውጪም ስለሚደርሰው ተፅዕኖ አድልዎና ፈተና በዚያው እንስተው አወሩ ። ትንሽ ካመንታች በኋላ ከኮሌጅ ጀምሮ እየተከታተለ ወድጄሻለሁ እያለ ስለሚከታተላት ልጅ የተወሰነ ነገር ነገረችው ።

"እና ምን ሆነ መጨረሻ ላይ ... አቀመ መከታተሉን?"

"እዴ ምን ያቀማል ... ባሰበት እንጂ ..."

"ለመክሰስ ምናምን አልሞከርሽም?"

"ወይ መክሰስ ... ያልደረሰንበት ቦታ አልነበረም ... ትምህርት ቤትም ለራሳቸውም እየፈሩት ይሁን አላውቅም ዝም ብለው ማስጠንቀቂያ እየሰጡ እንደ

እንዳንዶቹ እየመጡ ለጥ ብለው እጅ እየነሡ ሰላም አሉት ። ንጹሕም ፊራ ተጎናጽፈው እየጨበጡ ቻቸው ከስፍራ ሖዋቱ ወደ ቢሮ ሲገቡ ነፍቢ ትንሽ ሙስስ አስቀምጠው የአሎን አሰማቸው በዛው ንጿቸውን ወደ ሐዋብ ጀመሩ ። ያየችው ነገር በጣም የገባው ንጹሕ ስረጀም ደቂቃ ዝም ብላ ቀየች ።

"ሌላዩ ... ሠየቀት እዚህ ውስጥ ነው የምትሠሩት? በጣም ነው እኮ የሚያንገበግበኝ እናንተ ግን እንዴት አትፈሩም? ሲሰተርን እንዴት እንዳደይንቅጓት ። አቤት ሐይወት ፈተናው ብዛቱ ..." አለች ፤ ጭንቅ ባለው ፊት ።

"ይዩ እንዲያውም ያን ያህል ከባድ አይደለም ... አንዳንዴ ራብሽን የሚያዋርድሽ ። እዚህ አገር በሚከፈላቸው ደሞዝና የሥራ ሁኔታ ይኸንን የሚሰሩትን በተለይ እርስዋን በጣም ነው የማደንቃቸውና የማከብራቸው ። አለበለ መሙታት ሊኖር ይችላል ... መሰደብማ ተደው ። በዛ ላይ እየብዛሞው በጣም ጨበ ቤተሰቦም ምርር ብሎ የተወው ስለሆነ ሕመማቸውን ብቻ ሳይሆን ሥቃያቸውን ተስፋ ቢስነታቸውንም ችለው ነው የሚሠሩት ..." ብሎ ፤ መሬውን የያዘባቸውን ጣቶቹን ጠበቅ ላላ እያደረገ በረጅሙ ተነፈሰ ። የትራፊክ ጭንቅንቁን እስኪ መጠ ድረስ የቋት ዝም ብለው ነዱ ።

"ሽናትህ የሸናሽ ልጆች እንዴት ያምራሉ ... የድሃ ልጅም አይመስሉ ። የእናት ፤ ደግሞ አሁን ሌላ ልጅ ሊመጣ ነው ። እባቷ በልመና ነው የሚተዳደሩት ነው ያልሽኝ?"

"አዎን ... በዚያ ላይ ድከም ያሉ አባውንት ናቸው ። ምን ታደርጊዋለሽ እንግዲህ ... ሰንት ሰው አለ መሰለሽ እንደሳቸው ።"

"ቀይ ግን አሁን የሷ ህመም ወደ ልጆቿ አይተላለፍም? ላይክ ... እንዲ በሽ ... ደም ዓይት ፤ ማለቴ ነው ።"

"አ ...ም የአእምሮ ሕመም ላይ ስትመጪ ነገሩ ትንሽ ውስብስብ ያለ ነው ። ባጠቃላይ ከሌላው ሰው ይልቅ የበለጠ በሕመሙ የመያዝ ዕድሉ ሊኖራቸው ይችላል ... ግን ያን ያህል ላይሆን ይችላል ። በተለይ ብዙ ሜና የሌለው ኑሮ ከኖሩና ከአ ምናምን ከራቁ ዕድሉ የጠበበ ነው ።"

"እሷስ አሁን ከተሻላት በኋላ የመዳን ተስፋ አላት? ወይስ በቃ እንዲ ከታመመች ምንም ተስፋ የለውም?"

"ባጠቃላይ ሁሉም ሰው ላይ የመዳን ዕድሉና ደረጃው አንድ አይደለም ። ጥናትን የሚያሳዩት አንድ ሦስተኛ እካባቢ የሚሆኑት ባይታከሙ እንኳ በጊዜ ብዛት ተሽሏቸው ደህና ሊሆኑ ይችላሉ ። ሌላው አንድ ሦስተኛ ግድሙ ደግሞ በመታከም ብቻ ነው ሊረዱና ሊሻላቸው የሚችለው ። የቀረው ግን መታከሙ ለራሳቸውም ለቤተሰባቸው ያለውን ጫና ከመቀነስ አንጻር ጥቅም ቢኖረው እንጂ ፤ ብዙ እገዛ የሚያስፈልጋቸው የዕድሜ ልክ ሕመምተኛ መሆናቸውን አይቀይረውም ። አንዳንድ ጠቋሚ ነገሮች

ቢኖሩም ... ጥናቱ ባጠቃላይ የትኛው ሰው በየቱ ምድብ ውስጥ ሊሆን እንደሚችል በትክክል ማወቅ አይቻልም" አለና ፤ በረጅሙ ተነፈሰ ።

በመራው ተመስጦ ከመቶ ኪሎሜትር በሰዓት በላይ እየፈጠነ በአስበር ፤ "ቀስ ሌላዩ ... አሙሮኻን አደረከው እኮ ..." አለች ፤ እጁን በጁ ላመል ያህል ያዝ አድርጋ ። ዘሊያም ቀብል አድርጋ ፤ "የሷስ እንዴት ይመስልሃል?" ስትለው ፤ በየመንገዱ ዳር ቆመው ለሰላምታ እጃቸውን የሚያውለበልቡላቸውን ልጆች እጁን እውጥቶ ሰላም አለ ፤

"ደጋግማ ሆስፒታል መግባቷና ህመሙም ብዙ በስቀየባት ምናልባት ዕድሚልዋን መድኃኒት መውሰድ ይኖርባታል ። ግን አሁን በጥቂት ሳምንታት ውስጥ ያሳየችው በፍተኛ ለውጥና ሌሎችም ሁኔታዎች የሚጠቁሙት መድሃኒቷን በትክክል ከወሰደች ሌላኛ ኑሮ ለመኖር ጥሩ እድል እንዳላት ነው ። ሴትንቷ ፤ ለሚቷን የመገኘጥ ችሎታዋ ሙሉ ለሙሉ አለመጥፋቱ ፤ ከመታመሟ በፊት የነበራት ጥሩ የሰብእና ሁኔታ ሁሉ ተደማምሮ ጥሩ ተስፋ እንዳላት ነው የሚያሳየው" አለና ፤ ከአጠገቡ ያለውን የላስቲክ ውሃ እንድትከፍትለት አቀበላት ።

በዚህ መሃል በዛ ያሉ አሰፋልቱን በቀስታ የሚያቋርጡ ከብቶች መንገዱን ስለዘጉት መኪናውን በረድ አድርጎ ቆመ ። የከፈተችውን ውሃ ለራሷ ጎንጨት ብላ ስትሰጠው ተቀብሎ ግማሹን ባንድ ትንፋሽ እንደቀደቀውና "ኡፎይይይይ ... እንዴ በጥያቄ አድርቀሽኝ እኮ ... ማይ ጋድ ... ልትገድይኝ ..." ብሎ ሲሥቅ ፤

"ዝም በል ... ሞዛዛ ... አሁን አንተ በእንቅልፍ ልብህስ ቢሆን ውሃ ካገኘህ ... ማን ይመልስሃል ..." ብላ እሷም ሣቀች ።

የውኃ ጠርሙሱን ተቀብላው እንደገና ጕንጨት ብላ አስቀመጠችውና ፤ "ቀይ ደግሞ ሌላ ትዝ ያለኝ ... እዛ ወደ መውጫው ጥግ አካባቢ የነበረችው ዓይኗን አንሬዋርጣ ስትጮህና ስትሳደብ ... ሰቃ ስትወረውር የነበረችውስ? ... አሁን እሷም ይሻላታል? ቀይ ግን ... ሰይጣን ይሁን የአእምሮ በሽታ መሆኑንስ እንዴት ነው የምታውቁት? ወይስ በእናንተ ሳይንስ ሰይጣን ምናምን የለም ፤ ሁሉም በሽታ ነው ብላችሁ ነው የምታምኑት? ምክንያቱም አይ አም ሹር ቤተሰብ ቢሆን ጠበል ወይም ጸሎት ዘንድ የሚወስዷት ፤ ወይም እስካሁንም ወስደዋታል ርግጠኛ ነኝ ።"

በዚህ ደረጃ ተመስጣና ፍላጎት አድሮባት ስለ ሥራውም ሆነ በአእምሮ ሕሙሞች ዙሪያ ጠይቃው ስለማታውቅ መገረምም ደስታም ተሰማው ። "በቃ ኮ የአእምሮ ሐኪም መሆንሽ ነው ። ምን ቀረሽ?" ብሎ ፤ በስሱ ፈገግ ብሎ በጐን እያየ አደረጋትና ፤ "የትኛዋን እንዳልሽ ገብቶኛል ። የሚገርምሽ ነገር ዝናሽን መጀመሪያ ከጳውሎስ ወደ አማኑኤል ሳመጣት ትዝ ይልሻል እንኳን አገትሽ ቤት ምላ ግብግ የነበረ ጊዜ ። አሁን ካልሻት ሴት በብዙ እጥፍ የባሰች ነበረች ። እንዳንዴ በሚገርምሽ ፍጥነትና ሁኔታ ሊሻላቸው ይችላል ። ደግሞ የፈለግሽውን ብታደርጊም ብዙም ለውጥ ላያሳዩ ይችላሉ ።

መደዳውን በተደረደሩት የድንገተኛ አልጋዎች ላይ ወዳለችው ብቸኛ ሕመምተኛ በፍጥነት ሄደ ። ለጠገቧ ቢደርስ በስ የሆስፒታል እንግዳ ጣል ተደርጎ ካገኘው... እጇ ላይ የተተከለ የጉሉኮስ መስመር ... ላይ በጀርባዋ ተጋድማለች ። እጇ ላይ በሬጨቀ ተንጠልጥሏል ። ጠጋ ብሎ ሲያያት ... ውስጥ ያለው ፈሳሽ አልቆ ባዶ ... ብለው ! ፕንሙቿ ስርጉትጉ... ሴቲ ላብ አያፍፍርርና ክንፈርሿ ደርቶ ብለው ... ቀበሩት ፤ ሌላኛው እጇ ወደ መሬት ተንጠልጥሏል ።

የጸጸት ኬሚካሉ ጠንካራ ሽታ ፤ ከትኩስና የቀየ ደም ጋራ የፈጠረው ... ጠረን ፤ በክፍሉ ውስጥ ያለው ቅዝቃዜና ዝብርቅርቅ ያለው የዕቃዎቹ ... ተደበላልቀው ለዋቂት ደቂቃ ማሰብ ተሳነው ። የተንጠለጠለውን እጇን ... ሲደባው በረደ ሆኗል ። የልብ ምቷን ለማግኘት ሞክሮ ሲይቅተው ...

"ሸናሽ ... ሸናሽ ... ትሰሚኛለሽ? ... ሌላሠው ነኝ" ብሎ ፤ ደጋግሞ ... ዓይኖቿን በግድ ከፈት አድርጎ የሆነ ነገር ለማለት ከንፈሯን አንቀሳቅሳ ... ደስማፈናቅቃ አሳይታው አይኖቿን መልሳ ከደነቻቸው ። ሳይቆ ላይ ጣል የተደረገውን አንሶላ ገለጥ ሲያደርገው በረዷ ደም ተንክራለች ። ለትንሽ ጊዜ ያለበት ሁሉ ... ሉልኔውን ደንቆ ብሎ ቀመ ። ዞር ሲል በቁጣ የተሞላችውን ነርስ፤

"ሲስተር ምንድነው እያደረጋችሁ ያላችሁት? ይጌ ድንገተኛ ክፍል መ... አለ ፤ እንዴ ወደ ትሉሉት ፤ አንዴ በደም ወደ ራሰው የዝናሽ ሰውነት እያየ ። ... መስመር ስመከፈት ይመስል ነካ ነካ ስታደርግ ንዴቱን መቆጣጠር አቅቶት ፤ "ምንድነው የምታደርገው? ...ክሪጤቱ አይታይሽም እንዴ ተሟጦ ደርቋ? ልጅቷ እኮ ሽክ... ናት" ሲላት ፤ ከነገሩ ከለው መደርደሪያ ውስጥ ሁለት ጓንት አውጥታ እያጠለቀች፤

"እስኪ አንድ ጊዜ ... ቤተሰብ ወደ ደጅ ቀፎን ባስቸኳይ ... እዚህ የምንሠራ ሥራ አለ ..." ስትል የንዴት ሣቁን ለቀቀው ።

"የኔ እመቤት ይልቅ መጀመሪያ ... ተረኛ ዶክተር ካለሽ ባስቸኳይ ጥሪ ... የጸንን ባዶ ክሪጤት ቀይሪና ባስቸኳይ ሌላ ፍሉድ ቀይሪላት" ሲላት ፤ ደንገጥ ብላ... የመጨረሻ መከራ ይመስል ፤

"ሥራቴን አንተ አትነግረኝም ... ውጣልኝ አሁን እንሥራበት" ... ተመነጫጨቀች ። ዝም ብሎ ጥሏት ሐኪሙ ወዳለበት ክፍል ሲሄድ፤ አሁንም የ... ነገር እየምነጫጨረ ከካርዶቹ ጋር ግብግብ ገጥሟል ።

"ዶክተር ቅድም ያልኩህን ሕመምተኛ ያየኻት አንተ ነህ ወይስ...?"

በጥማሽ ልቡ ቀና ብሎ፤ "ምን ... ችግር አለ?" አለና ተመልሶ ሲያቀረቅር ተንደርድሮ ሄዶ የሚጽፍበትን ወረቀት በትልቅ እጁ ሸፈነበት ።

"የማናግርህ እኮ በሕይወትና በሞት መካከል ስላለች ሕይወት ነው ። ለመሆኑ ምንድነህ አንተ ... ኢንተርን ነህ ሬዚደንት?" ሲለው ፤ ደንግጦ ቀና አለ ። ፍርሃትና ግራ መጋባት በምላበት ፊት ከተቀመጠበት ብድግ ብሎ ወደ ኋላ አፈገፈገና፤

"ኢንተርን ልሁን ሬዚደንት እሱ ያንተ ጉዳይ አይደለም ... ምንድነው ችግርህ? ... ለዶክተርነት ... የዶክተርነት ወኔውን አሰባስቦ ። ጉዳዩ ከቀጥታ ... ሌላሠው የዝናሽ ሁኔታ በም ታሪፈው በያንዳንዱ ደቂቃ በቀጭን ክር ላይ ያለች ሕይወቷ እያንቀጠቀጠው ፤

"ቻርቷን ማየት አትችልም? ታይታለች ወይ? ምን እያደረጋችሁላት ነው ... የምልህ?" አለው ።

"ሃ ወንድም ... ማንም ተነስቶ የበሽተኛ ቻርት ማየት አይችልም ። ደግሞ ... አንተ ራስህ ማነህና ነው የበሽተኛ ኢንፎርሜሽን የምትሰጠኝ?" ሲለው ፤ ... ያለውን ካርድ ገቆ አንሥቶ ማንነቱን ጀመረ ። የገናሽ ስም ያለበትን ካርድ ... ሌላሠውን ጠረጴዛ ላይ በትኖ ገላልጦ አየው ። ውስጡ ከተቀመጠው ከአማርኛ ... ፈረሩል ወረቀት በቀር ምንም የተጻፈ ነገር አልነበረም ። "በውዬ በ... የበሽተኛ ካርድ ብታስቀምጥ ይሻልሃል ። ጥበቃ መጥራቴ ነው ..."

ካርዱን ፊቱ ላይ ወረወረውና ተንደርድሮ ሄዶ የሸሚዙንና የካፖርቱን ኮላ... ላይ ጨምድዶ ከግድግዳው ጋር አጣብቆ ብድር ላይ አንጠለጠለው ... "አንተ ቀርቀር ራስ ... አሁን አንተም ሐኪም ትባላለህ ። ሾክ ውስጥ ... በታጣጥር ... እዚህ ተንልተህ ... የበሽተኛ ኢንፎርሜሽን ምናምን ትለኛለህ! ... የሚያስተምሯችሁ? ... ቢያንስ ብለድ ታይፕ ... ክሮስ ማች እንኳን መቼ ... ነው? እንዴት አንድ ፍሉድ እንኳን አትሰጧትም... ቢታወቀው ነው እንጂ ... ሐኪሞች እናት ናት ። ደግሞ ሳይኮቲክ ናት ትለኛለህ እንዴ ... ስመሆኑ ... ይታያታል? ... ሁሌና ቢስ ... ካንተ ይሻ ግድግዳው ላይ ሲንቀዣቀዥ የሚውለው ... ይሻላል ። እየው ይሄንን ነጭ ልብስ ለብሰህ ባይሆን ኖሮ ጨመዳድጄ እንደ ቀሻሻ ... በመስኮት ነበር የምወረውርህ ..." ብሎ ከግድግዳው ጋር የበለጠ አጣብቆት ... ተንሸራቶ ወረደና ጸጥ ብሎ እንደቀመ ቀረ ። "ምን ይገትርሃል ቢያንስ ለነፍስህ ... ልጅቷ ኮ ደሟ እየፈሰሰ ነው ... እስኪ ፍሉድ እንኳን እንድትሰጣት ለነርስህ ... ንገራት..." ብሎ አፈጠጠበት ። ስልኩን አውጥቶ የማንፀንና ጽንስ ክፍል ሃላፊዋ ... ማርገን ጋ ሲደውል ወዲያው አነሳችው ።

"ይቅርታ ማርገን ሌላሠው ነኝ ። እዚሁ ጳውሎስ ከናንተው ድንገተኛ ክፍል ... ነው የምደውልልሽ ። ባክሽ አንድ ዘመዴ ከወሊድ በኋላ ደም አልቆም ብሎ ... ምንም ሳያደርጉላት ሾክ ውስጥ ገብታለች ። ሩቅ ነው እንዴ ያለሽው?" ... የሰማው ኢንተርን ሐኪም ዶክተር ማርገን ባልሆነች ብሎ በልቡ እየጸለየ መራራጥ ጀመረ ። ቢዶውን ካርዱን ከሌላሠው እጅ እንዴት አውጥቶ የሐኪም ማስታወሻውን እንደሚጽፍ ቢያስብም ቀላል መንገድ አልታየውም ።

"አዎን እዚሁ ቢሮ ነኝ ። ወደ ጠዋት ስብሰባ ለመሄድ እየተዘጋጀሁ ነበር ። አሁኑኑ መጣሁ ... ሁለት ደቂቃ ... ኢንተርኖች ወይም ሬዚደንቶች አላዩዋትም እንዴ?"

"ኧረ ፤ በጣም ነው የሚያሳዝነው ... ሌላ ቦታ ይሁን እሺ ... ሰው እንዴት እዚህ ሪፈራል ሆስፒታል ድረስ መጥቶ ሳይታይ ይሞታል" አለ ባዘነ ድምጽ

"ኣሽ ... " ብላ ፊቷን አዞረች ላታስበው እያማዋ እንዲያመጨጣት ፈርታ። ምክቤር ተሰናብታት ስትሄድ፣ ሳንቾም ጎንበስ ብሎ ግንባሯ ላይ ሳም አድርጓት ቤት እንድትገባ ነገራት። ዞር ሲል ምክቤር ታለቅሳለች። በጣም ቱ ወደ መጣበት አመሩ። በጎቀ ክቶት አምባት ሰዓት ተገኙሉ አካባቢ ሲሆን በጠራው ሰማይ ላይ የወሰዳቸ ኮከት አይሲል። ቀኑ ብራ ሊውል ይመስላል። ጭቃው ጠንቶ ብሎ ስመራመድ አቤት ... እገር አይደሙም። ከሳንጂር ካለው አጥር ጥግ አንድ ትልቅ ሰውዬ ቁጭ ብለው ሲያንጹ ሳንቾ አይቶ አፈረና ፊቱን አዞረ። የገዷ ባጠገባቸው ማለፍ ሰለ ከበረባቸው ... ቅርብ ሊሉ ሰውዬው ኮራ ብለው ለሳምታ ሲሰጧቸው አጸፋውን ለመመለስ ተገደዱ።

"አሁን ሰቢች ሕፃን ልጅ ስለ እናቷ ሞት እንዴት አድርገህ ነው የምታስረዳት ... አፍፍፍ ... ወይኔ ... እዚሁ አዲስባ ውስጥ እንደዚህ አይነት ሕይወት እንኳ በጨጓራ በሕልሜም አስቤም አላውቅም" ብላ፣ ፊቷ እንደ ጨፈገገ ከሰፈሩ ፊትና ለመውጣት እንደ ፈለገች ሁሉ የመኪናውን ፍጥነት ጨምራ ወጣች።

"ኧረ ቀስ ... ወዴት ለማምለጥ ነው? ከዚህ የባሰ ስንት ነገር አለ መሰለሽ። አዲስ አበባ ኮ አበባዋ ቦሌ መንገድ ... ጃክሮስ ... ሲኤምሲ አካባቢና አስፋልት አስፋልቱን ተከትሎ ነው። ውስጥ ውስጡን ስትገቢ አዲስም የለም አበባም የለም ... ዕድሜ የጠገበ አሮጌ መከራ ብቻ ነው። ለቀብር ስንመጣ ደግሞ የባሰውን ገና ታያለሽ።" ሙዱ የሌለው ዝብርቅርቅ ቶጨት ማቁጨት ጀመረ።

"አንተ ግን ምንም የገረመህ አትመስልም ... ዘግናኝ ነገር እኮ ነው። ባንድ ቤት እየኖርን ... እህ ማይ ጋድ" ብላ፣ መሪውን በጡጢ ስትጠልዘው ክላክሱ አምባረቀ።

"ሚስጥር ... እኔ'ኮ በምሬትን ሳስል ነው ጉዳና ላይ የመጣሁት። ደሲ በየቀበሌው በየበረንዳው ላይ ለድስት ዓመት ኖሬያለሁ። እጣቢ ብትይ የቦይ ውኃ፣ ሰው ሊያስበው የሚችለው ፈላሽ ነገር ... እኔ ያልጠጣሁት የለም። ከውሾች ጋር ተሻምቶትን የተበላሽም ማገባ በልተናል። ሌሊቱን ሙሉ ላዩ ላይ ዝናብ ዘንቦብኝ ሳልበላ ወፄ አድሬ አውቃለሁ። ዱማ ማድረግ ምን እንደሆነ ያወቅሁት መቼ እንደሆነ ታውቂያለሽ? አዲሳባ መጥቼ ታክሲ ረዳት ሆኜ መሥራት ስጀምር ነው። ለዛውም ሁለት አይነት እሮጌ ጫማ።"

"ጉዳና ላይ ስኖር፣ ተደብድቤና ደም በደም ሆኜ እንደ ሰው በሐኪም ርዳታ ሆስፒታል ገብቼ ሳይሆን፣ በእላህ ፈቃድ ብቻ ነው ትረፍ ስላለኝ በተአምሩ የዳንኩት፣ ገና ሳላበራ ሁለት ዓመቴ ሰስት ጉረምሶች ሌሊት ላይ በግድ እንቀውኝ አያስሙሁ ..." አለና ፊቱ ተለዋወጠ። የእጁን ጣቶች ደጋግሞ እያንቋቋ በረጅሙ ተነፈሰና ዝም አለ። "ከፈለግሽ ሌላም ልነግርሽ እችላለሁ ከዚህ የባሰ ... አይበቃም ...? ይሄ ላንቺ አስደንጋጭ የሆነ አዲስ የሕይወት ዕይታ ሊሆን ይችላል። ለኔ ግን ተዘፍቄ የኖርኩበት ያረጀ የኑሮ ትዝታ ነው። አያስደነግጠኝም ማለት ግን አይሰማኝም ወይም አያመኝም ማለት አይደለም። ከማንም በላይ ውስጤን ያመኛል... ልቤን ያደማዋል" ሲል፣ እያንዳንዱ አረፍተ ነገር በድንጋጤ አድርቆ አስቀራት። ይሄኛው የሳንቾ ታሪክ ፈጽሞ የማታውቀው ነው።

"ይቅርታ ... ይቅርታ ... በራሴ አፈርኩ" አለች፣ ምንም የምትለው ሲጠፋት።

"ሰምተሽ? ... ያንቺ ጥፋት አይደለም። እኔም ብሆን ያለፍኩበትን ሕይወት እንዲህ [illegible] ለጠላቴም ልጅ አልመኘውም። የእውነታውን ጥልቀት እንድታውቂው [illegible] ሕይወት ለመረዳት ሩቅ መሄድ እንደማያስፈልግሽ እንድታውቂው ፈልጌ [illegible] የሚሰሩትን ዘበኛ ወይም የቤት ሠራተኞችሁን ጊዜ ወስደሽ አዋሪያቸው። [illegible] የመጣባቸው ታሪክ ተሸክመው ነው የሚኖሩት። ሀብታም ቤት ተቀጥረው [illegible] ሀብታም ቤት ያደጉ እንዳይመስሉሽ። እንዲያውም ቀሺ ከሚኖሩት ይልቅ [illegible] በየሄዱበት ያሉ ዘበኞችና የቤት ሠራተኞች ናቸው የሚያሳዝኑኝ።" ግንባሩ ላይ ያለውን ላብ ከኪሱ ናፕኪን አውጥቶ ጠረገ።

"ዓይኖቼን ታውሮ፣ ልባችን ተዘግቶ ነው ... ልክ ነህ ... እንዴ ዝናሽ ያሉ ሰዎችን የምሉ የአእምሮ ህመምተኞች ... ሳንቲም ወርውረንላቸው የምንሄደው የኔ [illegible] ሁሉ ታሪክና ኑሮ ያላቸው ሰዎች መሆናቸውን እንረሳለን። ስምረት የዝናሽ ልጅ መሆኗን ብቻ ሳይሆን ዝናሽ የስምረት ሕይወትና ዓለም መሆኗን መች እናከብለን። ... እህ ማይ ጋድ ... ምን አይነት ስግብግቦች ሆነናል?"

"ባሰብኳቸው አሁንም ብዙ ጊዜ አለ ... ከዛሬ የተሻለ ቀን ከአሁንም የተመቸ ሰአት [illegible] አያውቅም" ብሎ፣ በረጅሙ ተነፈሰ። በሱ በኩል ያለውን መስኮት ሲከፍተው [illegible] ንፋስ የደጁን ብርድ ሸሽቶ ይመስል በጥድፊያ ከመኪናው ውስጥ ገብቶ [illegible]።

"ውይይ በናትህ ስኢዶ ዝጋው ... አይበርድህም እንዴ?" ብላ፣ ስካርፏን እንገቷ ላይ አስተካከለች። "ቀይ አንተ ግን እንዴት ይህንን ሁሉ ነገር ተሸክመህ አንድ ነገር [illegible] ሳትነግረኝ?"

"ሚስጥር ... የምትሰሚው የጠየቅሽውን ብቻ ነው። የምትጠይቂው ደግሞ የፈለግሽውን ነው" ሲላት፣ ዞር ብላ አየት አደረገችው።

"ግራ ግን ትገኝ ፈልሰፍሰፍ አድርገሃል ስኢዶ ... ጠለቅ ያለ ነገር ሆኗል ንግግርህ ... ምንድነው ነገሩ?" ብላ፣ ትክክሻውን መታ አደረገችው። ሁለቱም ለረጅም [illegible] በየራሳቸው ሐሳብ ውስጥ ተውጠው ቆዩ። "እንዴ በዛው ጠፍቶ ቀረ እኮ ዶክተር ሌላ... ወይ እስኪ ደውልለት። ሲሄድ በጣም የተረበሸ ይመስል ነበር ..." አለች፣ ሃሳብ ገብቷት።

ስልኩን ከኪሱ ውስጥ አውጥቶ ደወለ። "አይገርምም ... እኔም ልክ እሱን ሳስብ ነበር ... ምናልባት ብቻውን መሆን ፈልጎ ይሆናል ብዬ ነው የተውኩት። በዝናሽ ጉዳይ በጣም ኢንቮልቭድ ሆኖ ስለነበር በጣም ሳይጎዳ አይቀርም። ትዝ ይለኛል ትንገሽ ሲሻላት እንዴት ደስ ብሎት እንደነበር። ንጹሕ ከመሄዷ በፊት ሄደው ጠይቀዋት ነበር" አለ። ወዲያው ስልኩ ሲነሣ፣ "ዶክተር እኛ ነን ... እማን ነህ? ቼክ እናድርገህ ብለን ነው"

"ምን ደህንነት አለ ብለህ ነው ሳንቾ ... የሰው ሕይወት በረከሰበት ሀገር ውስጥ ደህና መሆን መታመም፣ መታመምም መሞት ነው። ውስጤ በጣም ተረብሾ ስለነበር ለብቻዬ መሆን ፈለግሁኝ። በጣም ይቅርታ በማታውቁት ችግር፣ እናንተ ላይ

እያለቅን እንደገለፅንቱ፡ የሚያሳዝኑኝ የኖኅን አበዋና ርግማን ተሸክመው የሚወለዱ እነዚ እማያትናቸው"

ምስጢር መቀመጫው በሰቆረቆረት አቀማመጧን እያስተካከለች፣ "እርስዎ ምን ይሠራሉ? በምንድነው የሚተዳደሩት?" አለች ። ጎንቻ በጥያቄዋ ትንሽ በቅቶ ብሎ ትኩረም አደረጋት ። ከዘበት ራስቢያቸው ሸር ብላ ያስፈቻውን እድጥ አደረገ፡ በበትሬቸው ሊመቷት ምክረው ባይት ።

"ይቺ መናጢ ሰባቢ ... በቃ ኮ እዚህ መታብር ውስጥ ይረባሉ ማን ይችላቸው፣ ምን ይመስቃም እኮ እቃቀው?" የዝንቻበትን ቀዳዳ እያዩ ዓይናቸው ወዲያ ወዲያ ተንከራተተ ። "እንግዲህ ሴት በሌለበት ባዶ ቤት መጥታችሁ እንዲህ ሰላሩ አደርቅኋችሁ ... እንዲያው አሁን እዚህ ድረስ ምን አደከማችሁ?"

ምስጢር ብርቱ አለችና ይዘው የመጡትን ኩኪስ ከፈተችና፣ "በወሬ ጠምጀን እርስት አደረኩት ። እስኪ ከዚች ላይ ያዙ አባባ ... ምንም አትልምም" ስትላቸው፣ ምን እንደሆነ ጠጋ ብለው ለማየት ሞከሩ ።

"ምንድነው ልጄ?" አሉና አንዲት ፍሬ አንስተው ወዳፋቸው በደስታ እያጣመጡና ጉርሯቸውን እየጠራረጉ፣ "እንዴት ትጣፍጥማለች ልጄ? ይችን እኮ ሚጡኝ ታገኙ እንጃ ... እሷ ማ ኮ ያላንቺም ወሬ የላት" አሉ ። እንዲጨምሩ ቀረብ ስታደርግላቸው፣ ትንሽ ተንደርድረው ጨመሩ ። የጠየቀቻቸው ጥያቄ ትዝ ሲላቸው ጉሮሯቸውን ጠረግ ጠረግ አደረጉና፣ "እቅም እያለኝ በደህናው ቀን ምን ያልሰራሁት አለ ብለሽ ነው። ጥሩ ግንዘብ ነበረው ። ኋላ ግን በሽታው እጅና እግሬን ቆማምጦ ቁጭ ሲያደርገው ምንም መሥራት አልቻልሁም ። ልመናው እንዴት ያሳፍራል መሰለሽ ... የሰው ፊት ማየቱ ... ስድቡ ... ጠያቂ ... ተሰው ተውሻ ጋር ተናጥቆ መኖሩ ... ኧረ ተዪኝ ... ያኔ ባሁሩ ታይቋረጥ ፊት ደግሞ በልብስ እጥላቂነት ትንሽ ሰርቼ ነበር" ሲሉ፣ ለማልዝቸው እርስ በርሳቸው ተያዩ ።

"ምንድነው አባባ ልብስ እጥላቂ?" አለች፣ ምስጢር ቀበል አድርጋ ።

"ንጋዴውና ፊናስ ቦሊሱ አይጥና ድመት ነበር የሚጫወቱ ። ታዲያ ምን ያደርጋል መሰለሽ እንደኔ ያለ አንድ አራት ቀማኝ ይዘው ታዲሳባ ይሄዱና ልብሱን ሰአቱን ምን ይቀራል ብለሽ ነው ደራርበው ደራርበው ተራራ ያሳክሉንና ባቡሩ ወይ አውቶቡሱ ውስጥ እንገለታልን። ታዲያ ፈታሹ ቦሊስ ሲመጣ ይሄንን እጃችንን እናንከረፍፍና ፊታችንን አጨፍግገን ከላይ የተደረበውን ቡትቶ ሰናሳያቸው ተጠይፈውን ትተውን ያልፋሉ ። አንድ ሁለት ዓመት እሱን ሠራሁኝ። ኋላ ግን ጤናውም ጠፋ ... ውይ በረሃው ላይ ያለ ሙቀትማ ተይኝ። አንዳንዴ እዛው ልብስ ውስጥ ቀልጬ የማልቀ ይመስለኛል ወይም ታፍኜ ልሞት እደርሳለሁ ። ተያ ኋላ ግን አቅሜም ተዳከመና ተለመና በቀር ምንም መሥራት አልቻልሁም" አሉና እንገጫቸውን በሁለት እጃቸው ደገፈው ዝም አሉ ።

"እኔ ልጅ ሆኜ ከማውቀው ሰፈሩ በጣም ተቀይሯል ። በሠም የበዛ ይመስላል ። ቀደ የሚገባሰውም ይሄው ሰፈር ነው ወይስ...?" አለ ሌላሠው ። ከዚሁ ሰፈር ውስጥ ይወጁ፣ በሀገንት ደሳሳ ጎጆ ውስጥ የበላው ያረቁ ቂጣና ትኩስ ሽሮ ትዝ እያለው ።

"አዬ ደፍተር ... እሱማ ማ ምን ትሆ ... ሰውማ ምን ልክ አለው፣ እንዲህ ነገሩ በሮም ችግር ነው ። ሰጠም ተጥልዶም ተሰዶም ያለ ቅጥ እየበዛ ነው ። የድሮው ሰውማ ደግሞ ሮገፈ እንደ ቅጠል ... ድኸነቱም ... ደሀ የዘመኑ በሽታም ሰንቱን ሰጠልሎ መሰለህ ... ደግሞ ሙጢው በዛ ... እሰሞንተኛውም ... ችግርም ያሳደደው ... ደግሞ ለወንጀለኛውም ቢሆን ሁነኛ ገሬ ኮ ነው ... ማ ማን እንደሆነ ማን ያውቃል ... እኛ ትንሠጣ ሰፈሩ ... በተለይ ተየሀ በታች ጥቅሟት ያለ ሚስነበር ። ሸቡ የሰባ ምን ... አሁንማ ዛቁ ሁሉ አልቀ አገሩ የሰው ጫካ ሆኗል ።" ሰረጅም ጊዜ በላይ የታሪክፋቸው ቀየና ትንሽ ጋብ ሲልላቸው፤ ከላይ ከላይ እየተነፈሱ ዝም አሉ ።

የምታደርገው ግራ የገባት ምስጢር ተንሰታ ትከሻቸውን ደግፋ ካጠገባቸው ቆመች፤ "አይዝዎ እስኪ በቃ አረፍ ይበሉ ... ዝም ብለን አደረቅናዎ አይደል?" አለች እንደፈራች ።

"አዬ አይሰም ... አይዞሽ ልጄ ደህና ነኝ ... ሂጂ አረፍ በይ ... ቅዝቃዜውም በየቀኑ ደከንምም ተይራርቦ ነው መሰል ... ደግሞ ይቺ እስሜ አረፍ ብላ ነበር ልትነሳብኝ ነው መሰል..." አሉ፣ ላብ ያቸፈቸፈ ፊታቸውን ራሳቸው ላይ በጠመጠሙት እርገ ጨርቅ እየጠረጉ ። ከዚያም አፋቸው ውስጥ ያጠራቀሙትን እከታ የሚተፉበት ቦታ ሰሰው መልሰው ዋጡትና ወሬያቸውን ቀጠሉ "ምንድን ነበር ያልከኝ ልጄ ... የኔ ነገር ...ቧቃ ሽጅሁ መሰል ... ነገር ታይምሮዬ ይሰልበኛ ጀምሯል ..." አሉ፣ ወደ ሌላሠው እያዩ ።

"አይ ኧረ በፍጹም ... እርስዎ እንዲያውም በጣም ገበዝ ነዎት ...ስለ ቀሬ ነበር ሰለምኩዎ ..."

"አሁንማ የሰፈሩ ስም አበዛዙ አይጣል ነው ... አገር ከተማ ኮ ሆኗል ... ተላይ የመስከረም እስተዚህ ...ደግሞ ቁልቁል ገዶሉ እስተቀኚ ... ታች ተሆስፒታሉ ማዶ ያሉቃልቀ ባሻገር ... ብዙ ሰፈር ነው ያለው ። ቀሬ የሚሉት ግን ወዲያ ወደ መካኒሳ አቅጣጫ ስትሄድ ያለው ነው ። አሁን ሰፈሩ ተለውጦ ገነት መሰሏል ። ደርግ እንደ ወደቀ ሰፈርቀስና በጦርነት እጅ እግሩን ያጣ ትዳተኛ መጠለያ ሰርቶው እዚያ ነበር የሚኖሩ ። ኋላ የእኛን የቀማገጦች ሰፈር ሲሉ፣ እዚህ ያለው ሰው ደግሞ እነሱን ቀሬዎች እያለ መጥራት ጀመረ ። ታዲያ እነርሱ ነገሩ አናደ ቻቸው ነብር ሆኑ ። አቅሙም ስለነበራቸው ያጠቁን ጀመር ። ታዲያ ኋላ ቀሬጥ የሚለውን ትቶ ሰዉ እንደ ቀልድ ቀሬ ቲል ሰፈሩም ያው ቀሬ ሆኖ ቀረ ። ቀሺም ቀሬም የተቀላመጠ ችግር ነው" ብለው፣ ሲስቁ ሁሉም አብረዋቸው ሳቁ ። የታሪኩንና የስሙን አመጣጥ እውነተኛነት ግን እርግጠኛ መሆን አልቻሉም ።

"እና እነሱ አሁንም እዛው ሰፈር ነው ያሉት ወይስ?" አለች ምስጢር ።

"አዩ የመኳንንት ... በጉቱ እየመጣ ፎቶ ቲያትዓ በዲዮ ሲቀርጥ ... በገሱ በም ቤ... ቴስስልቶ ... የጠገሀ ቲደፈር የራሱበው ቲመሳ ... ጎሳ አንደኛውን ይኸ ምንደገው ... ቦንድሜኛ መጣና ጠራርገው እንዲቸው ። ስፈሩን ሁሉ መንግሥት ስጠጠው ። የተረሳ... ቦታ የቡተማው ቲጃር መጥቶ አዳር አዳር የሚያሀል ቤት በርቶ ለፈረበት ። የሄም ... ቶገሱ የተለየ አይመስለኝም ... አሁን ነጋ ጠባ እንዴ ቀበሌጡ ፣ እንዴ ... ያስፈራሩናል ... እንጃ ብቻ ቀሺም ተቀሬ የተሰየ ባፋንቱ ያለው አይመቹስኝ... ተምን የተጠጋ ምን ቲያስቀብ ይናገራል አድዶል የሚሉ ። " ከወዲ ደጅ የልጆች ... ስምተው ጆርአቸውን አስሉ ።

ወዲያው ስምረትና ወንድሟ እየተሯሯጡ በሩን ብርግድ አድርገው ገቡ ። ... በአንገቴ ተምልቶ ሲያገኙ ድንግጥ ብለው ባሉበት ቀጥ አሉ ። "ኧረ እስቲ ቀስ... ምን አሳዴ ችሁ ነው?" ቢሉ ስምረት እያቷ ላይ ተጠምጥማ በትንንሽ እጇ አገጣጠሟን... ትንግቸውን ወደ እሷ ሰማዞር እየሞከረች ወንድሟና ጓደኞቹ የደረትትን ... አባረራቸ ። እሱም በበኩሉ ካጠገባቸው ቀም ውሽቷን መሆኑን ሰማበረዳት የራሱን ... ማስተባበያ በጭላ ድምጽ አቀረበ ።

"አቤት ውሸታም ... እስቲ እኔ ስንታየው ይተየቁ ከፈለክ ..." ስትል ፣ ... "ይጠየቁ ታዲያ ... አባባ ዝም በላት እቢ ኢቃባሪ ውሸታም ናት ... ከኛ ጋር ... አትጄጂም ሰላልናት ነው" አለ ። በተራዋ የራሷን ማስረጃ ስታቀርብ ነገሩ ... ሁሉም ነገሩን በፈገግታ ሲከታተሉ ቆዩ ። ምስጢር ነገሩን ለማብረድ ሃሳብ መጣላት ፣ ... ከጣውት ኩኪስ ለሁለቱም አፈስ አፈስ አድርጋ ስትሰጣቸው ጥሉ ተረሳና ተከታትለ... ወደ ደጅ በረሩ ።

እስሴላሣው ተሰናብተው ሊወጡ ሲሉ ፣ ልጆቹ ሄደው ነገረዋት ኖር የገናን... እሀት ሀጻኗን አዝላ ... ስምረትና ወንድሟን አስከትላ ደረሰች ። ትንሽ ከተጫወ... በኋላ ስለ ዝናሽ ልጆች የወደፊት ዕጣ እንስተው አወሩ ። እሷም ሆኑ እባቷ እቅም እንደሌላቸውና ከተቻለ ሳይነጣጠሉ በአንድ ላይ የሚያሳድግላቸው ድርጅት ወይም ቤተሰብ እንዲፈልጉላቸው እያለቀሰች ለመነቻቸው ።

ከቤት ወጥተው ሲሰናበቱ "ይሄ ቀሺ የሚባለው ቦታ ከዚህ ሩቅ ነው እንዴ...? ሄዶ ማየት ይቻል ይሆን?" አለ ፣ ሴላሣው ወደ ዝናሽ እህት ዞር ብሎ ።

"አዩዩ ... ኧረ ምን ይታያል እሱ ... ሽታውም ጭቃውም አያስገባችሁም ፣ ትንሽ ብራ ካልሆነ በቀር ..." አለች ፣ ፊቷን ጭርምትምት አድርጋ ።

"ጥሩ ነበር ማየት ከተቻለ ..." አለች ፣ ምስጢር የስምረትን እጅ እንደያዘች ።

"እኔና ሻምሽን ... እናሳያቹ?" አለች ፣ ስምረት በደስታ እየዘለለች ። አክስቷ ... አፏን ጠመም አድርጋ በማሾፍ አይነት ቁልቁል እያየቻት

"አቤት ...አቤት ... ሚጥሚጣ! ... አሁን አንቺን ብሎ አሳዬ ... ልብሽ መቼም ታቅምሽ በላይ ነው" አለችና "ሳሚ ... አንተ ሳምሶን ... አሁን እዚህ አልነበረም እንዴ ... የት ገባ ልጄ?" ስትል ፣ ስምረት ሮጣ ወጣች ።

ወዲያው እያለከለከች ተከታትለው ሲገቡ ፣ "እኔ ዶክተርን ቀሺ ጋ ይዘሃቸው ሂድ ... ጭቃው እንዴት ነው?" አለች ፣ የዝናሽ እህት ።

"መንገዱ ጋ ግን በጣም ያስቸግራል" አለ ።

"እንግዲያ እቤ ዳለው ኮ" አለች ፣ ስምረት የአክስቷን ፊቷ ሲጨማደድ በመኮሳተር ዓይነት ።

"አይ ...ይ ... አንቺ እዚሁ ካባዬ ጋር ቆዪ ... አሞት የለ እሱ ... ምንድነው ... ስምሩን ምናችሁት የምትጠቁት" ስትል ፣ ከየት መጣ ሳይባል እንባዋ ባንዴ መንታ መንታ እየሆነ መርገፍ ጀመረ ። ምስጢር እንባዋን እየጠራረገች አባበለቻት ።

"አይ ልጄ ... ትሄጂ ተያት ... እኔ ትንሽ አረፍ አላሉ ገባሁ ። አሁንማ ቀለል ብሎናል ፣ እንቺም ባዶ ቤት ትተሽ ነው የመጣሽ ... ተሰተኛ ጋጆ ከመጣ ያጣል ... እናንተም ቅዱስ ሚካኤሉ ተገናኙ ይቆም ። ቤቱ ተሂዳችሁ በዚ ሂዱ ። እንዳይፈየሳቹ ደግሞ ጠንቀቅ ብሉ ... የዛሬ ጊዜ መላም የለው" አሉ ፣ ተከተው ... እየሞከሩ ። ጭቃው አያሳልፈንም ብለው ስለፈሩ በሌላ ቀን ሊያዩት ወስነው ፈቻን ተሰናብተው ወደ መኪናቸው ሄዱ ።

18

ሌላሠው ለሚከፍተው የአእምሮ ሕክምናና የምርምር ማዕከል የሠራውን መነሻ ዕቅድ በተዘረጋው ወረቀት ላይ ሊጫጭር፣ ሰዓቱ ምን ያህል እንደሄደ አልታወቀውም። በቴርሙዝ ተዘጋጅቶ ከቀረበለት ቡና ላይ እየቀዳ ፉት ይልና ተመልሶ በሥራው ይጠመዳል ... በምናቡ አዲሱን ማዕከል ያይና ፈገግ ይላል። ደግሞ የተበታተኑ ወረቀቶቹ ላይ ሐሳቡን ለማስፈር ይሞክርና ሊያቅተው ወዲያ ወዲህ ይላል፣ ትንሹ ሙሉ ከያቅጣጫው ተሰባስቦ የአዲስ አበባን ሰማይ የሸፈነው ደመና የተሸከመውን ዝናብ ለመዘርገፍ በቋፍ ነው። ከመብረቁ ብልጭታና ከነጎድጓዱ ማስገምገም ጋር ተቀላቅሎ የገፋው ቀጨት ቅዝቃዜ ያዘለ ናፍቆት በልቡ ውስጥ አጫረበት።

የዝናሽ ልጆችና እባቷ ትዝ አሉትና ይህንን ክረምት በዚያች ደሳሳ ቤት ውስጥ እንዴት ይሆን የሚያሳልፉት ብሎ አሰበ። ምስቱንም ልጆች በአንድ ላይ ለማሳደግ ፈቃደኛ የሚሆን ጥሩ ቤተሰብ ቢያስብም ሊመጣለት አልቻለም። በየጉዲፈቻ ድርጅቶች ከሰዎች ጋር እየሄዱ ብዙ ነገር ቢሞክሩም፣ የረባ መፍትሄ አላገኙም። ድንገት እንደ መብረቅ የሆነ ሐሳብ በአእምሮው ብልጭ አለለት። እስካሁን እንዴት እንዳላሰበው ገረመው።

"ይሄ ነው ... ከዚህ የተሻለ ሌላ ምንም የለም ..." ብሎ፣ ወደ ጠረጴዛው ተመልሶ ስልኩን ከሃይል መሙያ ገመዱ ላይ ነቀለና ወዲያው ለንጉሕ ደወለ።

"እንዴት ፈጽሞ እንዳላሰብኩት ይገርማል ... ያን ሁሉ ነገር ስናወራ እንዴት እንዳልመጣልን ..." አለ፣ ደስታው ከድምፁ ሞልቶ እየፈሰሰ።

"ምን ተገኘ?"

"የዝናሽን ልጆች ነዋ ... ስለ ጉዲፈቻ ስናወራ አልነበረም ... የሆነ ሰው መጥቶልኝ እኮ ነው የደወልኩልሽ ... እስኪ ገምቺ ..." ብሎ፣ ከፍሉ ውስጥ ወዲያ ወዲህ ተንጎራደደ።

"እ ም ... እእ እንጃ ... ምን አሰብክ? አንተ እንደ ሆንክ ሐሳብ አያልቅብህ ..." ብላ ሳቅ አለች።

"አይገርምሽም ... እርሲና ንዋይ ... ከተጋቡ ይኸው አስር ዓመታቸው ... ልጅ እንዳላገኙ የለም ... ባለፈው በወሬ መኃል እሱ ትንሽ ፍንጭ የሰጠኝ መሰሎኝ ነበር። ልጅ ያስፈልገናል?" አለ፣ የቢጉን መልስ በጉጉት እየጠበቀ። የእርሲማ ባል ንዋይ ከትምህርት ቤት ጀምሮ የሌላሠው የረጅም ጊዜ ጓደኛው ነው። ንጉሕና እርሲና የተዋወቁት በእርሲማ ሠርግ ላይ ሚዜ ሆነው ነው። ንዋይ ሃብታም ቢሆንም እርሲማ ደግሞ የራሷን ቢዝነስ ትሠራለች።

"እህ ማይ ጋድ ... እኔም ፈጽሞ አላሰብኩትም ነበር ... ግን ..." ብላ አመነታች።

"ግን ምን ...?"

"እስ አይደል እርሲ በጣም ስሜቷ ስስ ሆኗል ... ኖሮ ራሱ በጣም ተጥግሮ በማግኘነበር። እንዴት አድርገን ... ማለቴ ማን ሊነግራት ይችላል?" አለች። እርሲማ ልጅ የመውለድ ጉዳይ የመፈለግን ያህል ያልሞከሩት ነገር ባይኖርም ፈጽሞ ሊሳካላቸው አልቻለም። አሁን አሁን ገና ጉዳዩ ሲነሣባት ቁጣ ቁጣ ስለሚላት፣ ንጉሕ ትፈራት ጀምራለች።

"ምንም ችግር የለም ... በመጀመሪያ ነገሩን ከንዋይ ጋር ላውራው። እነርሱ ነገሩን ከተስማሙበት ከሆነ ቀላል ነው። ካልሆነም እርሱ እንዲያነሳባት ምናምን አድርገን የሚሆነውን እናያለን። በዚህኛው ነው በሚቀጥለው ግርብ እንኳ ጋ የሚመጡትን ... በሙሉ ነገሩን እንዴት ሊነግራቸው እንደሚችል እያሰበ።

"ከነገ ወዲያ ማታ ነው የሚመጡት። ከሆነማ ጥሩ ነበር ... ታዲያ ለምን አንተ አሁኑት ደውለህ ከንዋይ ጋር አታወሩም?" አለች፣ እሷም ነገሩ እንዲሆን በልቧ እየተመኘች።

"እስኪ ምናልባት ሥራ ካልገባ እሞክርለታለሁ። በይ እንጂ ሥራ ላይ ነው አይደል ያለሽው። እንዳልይዝሽ?"

"አዎን ወጣ ብዬ ነው የማወራህ። ፎቷቸው አለህ እንዴ ... እኔም እኮ ላያቸው ፈልጌሁ፣ የሁለቱን ፎቶ እንኳ ያኔ ሆስፒታል አይቼዋለሁ። ዕድሜያቸው ስንት ነበር?" አለች፣ ጉጉቷን በሚገልጽ ድምፅ።

"ትናንት ዝናሽ እህት ቤት ከሳንቾ ጋር ሄደን ነበር። ትልልቆቹ አራትና በሳት ናቸው። ቀንጆ ፎቶ ነው ያነሳናቸው ... ኢሜይል አደርግልሻለሁ። በቃ ፍቅርዬ አልያዝሽ ... ቀንጆዎቹን ሳሚልኝ"

"አትርሳ ደግሞ አሁኑት ላክልኝ ... አይ ላቭ ዩ ...ቻው። ሄይ ደግሞ ልጅህ ዛሬ ማታ ደውል ብላሃለች ... ሚስጥር የምንነገረው አለ ስትል ነበር። ቃል ገብቼላታለሁ እንደምንገርህ። እንዳትረሳ" ብላ፣ ተሳሳቁና ስልኩን ዘጉት። በደወለ ቁጥር ትንሿ

አርሲማ ንገምበጠር ለለምትነገርህ ይውል ለለምትለው ነው የባቁት ። ቢያገነ በየዋገለ ምት ሰካይፒ አደርጉ ያወራችዋል ።

በንቅሐ ጋር ተሰነበብተው ስልኩን ዘጋና ንዋይ ጋ ደጋገሞ ደወለ ። ስልኩን አያነሳም ። ኢንተርኔቱም እምቢ ስላለው ፎቶውን ለንጉሕ ሊልክላት አልቻለም ። ደስም ብሎት ወረቀቱ ሁሉ ጠረጴዛው ላይ እንደተበታተነ አልጋው ላይ ጋደም እንዳለ እንቅልፍ ወሰደው ። ሌሊት ላይ የንዋይ ስልክ ቀሰቀሰው ።

ጥቂት ካወሩ በኋላ ፤ "ምን መሰለህ ናዊ … አንድ የሆነ ሐሳብ መጣልኝ … ቀዋበህ ፈልጌ ነበር ማታ ያን ያህል ደጋግሜ የደወልኩልህ ።"

"ሴልሽ … አንተ ሃሳብ ታጣለህ ብዬ ሃሳብ ገብቶኝም አያውቅ … ምን ተገኘ …"

"ቢርየስ ነገር ነው … አንተ ሁሉን ቀልድ አታድርግ … ስለ ልጅ ምን እያሰባችሁ ነው ፣ ማለቴ አንተና አርሲ?" ፈጽሞ ያልጠበቀው ነገር ስለነበር ትንሽ ግራ ገባው ።

"ምን እናስባለን ብለህ ነው ። ያው የምንችለውን ሁሉ አድርገን ፈጣሪም ሐኪምም የበለሰለን ይመስላል ። አዲስ የባሕል መድኃኒት ተገኘ እንዳትለኝ ብቻ ..." ብሎ ፤ አሁንም ንግግሩን በሣቅ ዘጋው ። ሲሥቅ ከልቡ ስለሆነ ደስ የሚል ለዛ አለው ።

ከአልጋው ላይ ወርዶ ጠርዙ ላይ ቁጭ አለና ፊቱን እያሻሸ ተንጠራራ ። "ልጅ ስለ ማሳደግ አስባችሁ ወይም አውርታችሁ አታውቁም? ማለቴ ያው እንደምታውቀው ሜናውም ቀላል አይደለም በተለይ አርሲ ላይ … በተለይ በሷ ልጅ መውደድ"

ጥቂት ዝም ብሎ ቆየና ፤ "ብዙ ጊዜ ላንሣባት ሰሞክር ፤ ነብር ነው የምትሆነው ፤ በቃ በእኔ መውለድ ተስፋ ቆረጥክ ማለት ነው ትላለች ። ከዛ እሷን ማባበሉም ወሬ ነው ። ልጅ ብናሳድግ ሜናውን ከኛ ላይ ስለሚያነሳልን ፤ ለመውለድም እንኳን የምንችል ከሆነ ፤ የበለጠ ዕድል ይኖረናል ብዬ ላግባባት ሞክሬ ነበር ። ግን ታውቃታለህ አርሲን … ራሷ ካላመነችበት ማንም ፍንክች አያደርጋትም" ብሎ ፤ በረጅሙ ተነፈሰ ።

"እኔማ እኮ አንድ የማያት ሕመምተኛ ነበረችኝ ። በጣም ችግረኛ ቤተሰብ ነው ። በቀደም በወሊድ ላይ በሚያሳዝን ሁኔታ ሞተችብን ። አዲስ ከተወለደችው ሕፃን በተጨማሪ ሌሎች ሁለት የሚያማምሩ የአራትና የሰባት አመት ልጆች አሉዋት ፤ ትልቁ ወንድ ነው ። ቤተሰቡ ሁሉንም አንድ ላይ ወስዶ የሚያሳድጋቸው ጥሩ ቤት ከተገኘ ፤ ለጉዲፈቻ ለመስጠት ተስማምተዋል ። አታምንም ምን አይነት ልጆች እንደሆኑ … ምን ይመስልሃል?"

"ሴልሽ … እኔማ ምን እንደማስብ ታውቃለህ … ከኔ ይልቅ አርሲ ምን ታስባለች ነው ዋናው ነገር … ሴላው አሳሳቢ ነገር ፕሮሰሱ ነው … በጣም ረጅምና አታካች ነው ይባላል? አይ ዶና …" አለ ፤ ምን ማለት እንዳለበት ግራ እየገባው ።

"እኔ መቼም በጣም አሪፍ ዕድል ይመስለኛል … ለልጆቹም ከናንተ የተሻለ ወላጅ ይገኛል ብዬ ማሰብ አልችልም ። እንዴት ዓይነት የሚያሳሱ ልጆች እንደ ሆኑ ልነግርህ አልችልም ። ፎቷቸው አለ እኔ ጋ ከፈለግህ …"

"አበቢ በናትህ ላከው … አልፈዲ ጓጓው እኮ … ለአርሲ ግን እንዴት እንደሚነገር እንጃ … ለማንኛውም ፎቶውን ኢሜይል አድርግልኝና … እም … ም … እንደያውም የኛ እህ ንጉሕ ጋ እንሄዳለን … እይ እም ሹር ከቢ ጋር አውርታችኋል … ምን አለች?"

"ለበ እንዳንተው ነው የቢም ሐሳብ … እኔማ ያሰብኩት ፎቶውን ላንተና ለርሲ ልልክላችሁና እናንተ ትንሽ ካወራችሁት በኋላ … አንተ ቀስ ብለህ ለአርሲ ሐሳቡን ታነሣላታለህ … ሙሉ ሃሳቡን እስትን ስትሄዱ ፤ እኔም ከዚህ ይውዱ አብረን ብናወራው የተሻለ ይመስለኛል?"

"ጥሩ ነው ። ግን ደግሞ ሁላችንም አውርተነው አርሲን መጨረሻ ካደረግናት ደስ ላይላት ብዬ ፈራሁ ። ከማንም ይልቅ እንተን ነው የምትሰማው ። በዛ ላይ ሁሌ ቅሬታ የቢ ጥያቄ ማስቲያ የለውም ። ስለዚህ ያለችውን ብትሊም ለእኔ የነገርከኝን በራስህ አሁኑት ንገራት ። ውጤቱ ምንም ይሁን ምን ፤ ትዳሟ ከባው ሆነን ፤ ለምን ሁላችንም አንድ ላይ አናወራውም"

ወደ መስኮቱ ሄዶ መጋረጃውን ሙሉ ለሙሉ ሰብስቦ ሲከፍተው በሐይቁ ፍንትው ብላ ወጥታለች ። ቀዝቀዝ ያለ ንጹህ አየር ተቀበለው ። "እንዲያውም እሱም ጥሩ ሃሳብ ነው … ስለዚህ ከአርሲ ጋር ካወራሁ በኋላ ፤ ለሦስታችሁም አንድ የጋራ ኢሜይል ቢሾም ጋር እልካለሁ … ሃው አባውት ዛት?"

"አሪፍ ሐሳብ ነው … ታዲያ ቶሎ ላከው ፎቶውን …" ትንሽ ተሳስቀው ፤ ስለ አርሰም ሥራ ተጨዋውተው ስልኩን ዘጋው ።

ወዲያው አርሲማ ጋ ደወለ ። አርሲማ ሃሳቡን ሲያነሳላት መጀመሪያ ላይ እንዳልገባው ሆነች ። ከዚያም ቀጥ ቀጥ እያላት ለምን ጥሩ ሃሳብ እንዳልሆነ ለማሳመን ሞከረች ። ስሜታዊ ሆና ማልቀስ ስትጀምርና ለማባበል ሲከብደው ነው ፤ ለቀኑ ምን ያህል እንደ ተጎዳች የተረዳው ። በመጨረሻም ለንጉሁና ለንዋይም ደውሎ ሃሳቡን እንደ ነገራቸውና የግድ አሁን ምንም ነገር መወሰን እንደሌለባትና ምናልባት ፎቶዎቹን ከንጉሁ ጋር ቢወያዩበት ጥሩ ሊሆን እንደሚችል ነገራት ።

"በናትህ ሴላዬ … ምንን ነው የምንወያይበት? … ከኢትዮጵያ … ልጅ … ለዛውም ያውት ልጅ … እንዴ … በፍጹም የሚታሰብ አይደለም ። ደግሞ … እኔ …" ብላ እምባዋ ተናነቃት ። "በቃ ብዙ አታስወራኝ … ይበቃሃል … ልቤ እስከትፈርጥ አስለቀስከኝ ደግሞ … ቆይ ላግኝህ ብቻ" ብላ ሳቀች ።

"አርሲ በቃ ተከራከርሽ እንቺን የሚያሸንፍ ይጥፋ … አልቅሰሽም እኮ ቢሆን ታሸንፊም ። ግን ሲርየስ … ለሦስታችሁም የልጆቹን ፎቶ ኢሜይል አደርግላችኋለሁ … አስትን ስትሄዱ ተነጋገሩበት … ከፈለጋችሁ ደውሉልኝ … አርሲ ሙች … የማይጸጸትሽ ውሳኔ ነው የሚሆነው"

"ምንም ለውጥ አያመጣም … ደስ እንዳለህ ። አንተ ግን መቼ ነው የምትመጣው? ደግሞ ትንሽ ቆየት ብለህ ጠቅልላችሁ አገር ቤት ግቡ እንዳትለን …" አለች ፤ አሁንም

እያሟቀቁ ። ስለእኩን እንደ ዘገ ከእጅ ከምግቦቹ ላይ ምሰት ፌቶዎችን የልጅነት ሥጦ ጨምሮ በእንደ ኢ-ጋደል ለሁሉም ላከላቸው ።

በሚቀጥሉት ቀናት ሌላሠው ከጠዋት እስከ ማታ ድረስ ተመግቦር ... መብያ እንዲገ ትንቀሽ አጣ ፣ ከየምስጢር ጋዋሻ ያሁን ውል መፈራረም ... መከሪያና ትዳድ አስፈላጊ አድርጐ መወከልና መቅጠር ... ከሲራ ብና ከሲስተር ... መደራጀት አብረው የሚሰሩበትን ሁኔታ መስመር ማስያዝ ... የክሊኒክ ፈቃድ ... ቢሮዎች የሥራውን መሠረታዊ ሂደት በተመለከተ መረጃዎችን መሰብሰብ ... በወቅር የሥራ ሰዓቱ ሆስፒታል ሊገባ ስላልቻለ የሕክምና ሥራውን ... አቁሞታል ። ወደ አሜሪካ ለመመለስ የቀረው አስር ቀን ብቻ ስለሆነ ፣ የጀመራቸውን ነገሮች ለመጨራረስ ቀንና ሌሊት ይሠራል ።

ቅዳሜ ጠዋት ከቁርስ በኋላ የወረቀት ሥራውን ሲሠራ አረፈፈደ ። ወዲ ... ሰዓት ላይ እነ ገጹ-ስ ከአሜሪካ ደወለለት ። በጉዳዩ ብዙ ውይይትና ክርክር ... አርሴማ የያቁዎጂ ከምዓ ገደል ስለ ተመለሱላት ነገሩን የበለጠ ሊቀበብበትና ሊ... ተሰማቸ ። የልጆቹን ፎቶ ካየች በኋላ የሁለቱም ልብ በፍፃንነት መቀየር ጀምሯል ። ልጆቹን ለማሣደግ ከወሰኑ እርሱ ወደ አሜሪካ ከመመለሱ በፊት ቢመጡ እንደሚ... መከራቸው ። ከዝናሽ ቤተሰቦች ጋር ለመተዋወቅና ሂደቱን በቶሎ ለመጀመር ... እንደሚያቀልላቸው አስረዳቸው ። በአርሴማና በንዋይ ድምጽ ውስጥ ተስፋና የደስ... ፍንጣቂ ያየ ስለ መሰለው ውስጡ የበለጠ አትም አገኘ ።

ወደ ዘጠኝ ሰዓት ላይ ከአዲሱ የወደፊቱ የክሊኒክ ቦታ ሲደርስ ፣ ከሲስተር ዘቢ... በቀር ሁሉም ደርሰው ነበር ። ወደ ዋናው ቪላ ቤት ሲገባ ቤቱ በምግብ ሽታ ታውዷል ። በብርሃን የተያዋው ሰፊ ሳሎኑን ከፍ ያለው ንጭ ክርጊሉ ግርማ ሞገስ ሰጥቶታል ። የምስጢር እናት ከሠራተኞቹ ጋር ጓዳ ውስጥ ጉድ ጉድ ይላሉ ። የቡና ዕቃው ተሰድ... ዙሪያውን ከበው የደመቀ ጨዋታ ይዘዋል ። በአንድ አነስተኛ ጠረጴዛ ላይ የተሰ... ያሸኛ ምግቦች ተደርድረዋል ። ሲስተር ዘቢባ ከባሏና ልጇ ጋር ሌላ የምግብ መ... ይዘው መጡና ተቀላቀሉ ።

"እንዴ እኔ ኮ እንዲህ የደመቀ ድግስ መሆኑን አላወቅሁም እንጂ ... ዶሮም ቢሆን ሰርቼ አመጣ ነበር ..." ሲል ፣

"አይ ዶክተር ሌላ ... ያንተ ወጥ ለዋናው ምረቃ ይቀይልን ። እንዲያው በዚ... ቤት እንዳይሆን ብለን ነው" አሉ ፣ የምስጢር እናት ወይዘሮ ኢደን ። ሲስተር ዘቢባ እንደ... ለመደችው ሁሉንም እቅፍ እያደረገች ስማ ከምስጢር እናት ጋር ምግቡን እየደረደ... ወሬ ጀመሩ ። የሲስተር ዘቢባ ልጅ ሙኒራ ከሌላሠው ጋር ቁም ነገር ወሬ ይዛለች ። ምግቡ ለመበላት ተሰናድቶ ሲያልቅ ፣ በምስጢር መሪነት ቤቱን ጐበኙ ። በጎን በኩል ያሉትን ተጨማሪ ሰርቪስ ቤቶች ካዩ በኋላ ከዋናው ቤት ጀርባ ወዳለው ሜዳ ወረዱ ፣

ከግቢው መሃል የተሰየመው ቪላ ቤት ስድስት ለቢሮ የሚሆኑ ሰፋፊ መኝታ ክፍሎችና ሁለት ትልልቅ ሳሎኖች አሉት ። የሌላሠው ሐሳብ ፣ ዋናው ክሊኒክ ቪላው ውስጥ እንዲሆንና ከበስተጀርባ ያሉትን ክፍሎች ለተለያዩ ቢሮዎች ለማድረግ ነው ።

... ሲጨርሱ ወደ ቤት ገብተው እየበሉ ጨዋታቸውን ቀጠሉ ። ሌላሠው ... ያሰበውን ከነገራቸው በኋላ ያላቸውን ሐሳብ እየጨመሩ ከሲኒኩ አሰራ... እንደሚችል በምናባቸው ለመሳል ሞከሩ ። በሁሉም ላይ ከፍተኛ ... መነሣሣት ይነበብል ።

ወደ አስራ አንድ ሰዓት ሲሆን ሲራክ ከሙዳሲ ጋር ቀጠሮ ከለነበረው ... ቀድሞ ወጣ ። እነ ሲስተር ዘቢባም የታመመ ዘመድ መጠየቅ አለብን ብለው ... ሄዱ ። የዝናሽን ልጆች ምናልባት የንፁህ እህትና ባል ሊያሳድጓቸው ... ከነንፁህ ጋር ያወሩትን ለሳንቾና ለምስጢር ሲነግራቸው ፣

"እ-ምሊ ቶ-ው ስምረትን እኔ ነኝ የምወስዳት ..." አለች ፣ ምስጢር ሳታስበው ... ብሎ ። ነገሩ ደስ ቢላትም ባጭር ጊዜ ከስምረት ጋር የፈጠረችው ግድኝነት ... አባባው ።

"እሱማ ቢሆን እንዴት በጣም አሪፍ ነበር ... እኔ በዚህ ፍጥነት ይሳካል ብዬ ... አላሰብኩም ነበር ። ደግሞ የሚታወቅ ቤተሰብ መሆኑ በጣም ደስ ይላል ። ... ለመውሰድ ፈቃደኞች ናቸው ማለት ነው?" አለ ፣ ባለማመን ዓይነት ።

"እንግዲህ ነገሩን ገና ዛሬ ጠዋት ነው በስልክ ያወራነው ። መጀመሪያ ላይ ... እንገራግሩ ነበር ። ባጠቃላይ ልጅ ስለ ማሳደግም ሆነ በተለይ ከኢትዮጵያ ... ልጅ ስለ መውሰድ ... አለ አይደል ቤተሰብንም የሚያሳስቡ ነገር ከባድ ነው ። ... ልኬላቸው ካዩ በኋላ ዛሬ ጠዋት ላይ ስናወራ ልባቸው በጣም የተለሳለሰ ... አለ ፣ ፊቱ ከቀረበው ዳቦ ቆሎ ላይ ቀንጠር አድርጎ እየቃመ ።

"እነርሱ ምንም ልጅ የላቸውም እንዴ?" አለች ፣ ምስጢር አሁንም ስለ ስምረት አስባለች ።

"ከተጋቡ አስር አመት ቢያልፋቸውም እስካሁን አልቀናቸውም ። ደግሞ ልጅ ... መለለሽ የሚወዱትና የሚፈልጉትት ። ከወሰኑ እኔ ከመመለሴ በፊት ሳይመጡ ... አይመስለኝም ። እይ ሆኖ ... እንደሚሳካ"

"የዝናሽ አባትና እህቷስ የሚስማሙ ይመስልሃል? ሃሳባቸውን እንዳይለውጡ ... ..." አለ ሳንቾ ።

"እንግዲህ ባለፈው እንደ ሰማኸው ተስማምተዋል ። ነገሩ እውነት ሆኖ ሲመጣ ... ሁሉም አቋምና አቅም ይለያል ። እስከዛ ግን ማን ያውቃል?" የሚቀጥለው ቀጠሮው ለሚደረስበት ቀድሟቸው ወጣ ።